

**BESKIDZKIE BIURO GEODEZJI I TERENÓW ROLNYCH
W ŻYWCU**

ul. Powstańców Śląskich 9a
34-300 Żywiec
tel/fax (033) 8617748, 8613116
e-mail: bbgitr@o2.pl

**PROGRAM
PRAC URZĄDZENIOWO – ROLNYCH
*DLA OBSZARÓW GMINY RUDNIK***

2012r.

ZESPÓŁ AUTORSKI:

mgr inż. Robert Bąk
mgr inż. Krzysztof Gontarz
mgr inż. Łukasz Kostański
Wiktor Matlakiewicz
mgr inż. Paulina Szymańska

SPIS TREŚCI

I. ANALIZA I DIAGNOZA STANU ISTNIEJĄCEGO	4
1. Ogólna charakterystyka gminy Rudnik	4
2. Zróżnicowanie gminy pod względem demograficznym i poziomu bezrobocia	8
2.1. Stan i struktura ludności wiejskiej	8
2.1.1. Gęstość zaludnienia	8
2.1.2. Struktura wiekowa ludności wiejskiej	10
2.1.3. Zatrudnieni w rolnictwie	11
2.1.4. Poziom wykształcenia ludności rolniczej	13
2.2. Poziom i struktura bezrobocia	15
3. Walory środowiska przyrodniczego	17
3.1. Charakterystyka przyrodnicza gminy	17
3.1.1. Ukształtowanie powierzchni	17
3.1.2. Surowce mineralne	18
3.1.3. Wody	18
3.1.4. Klimat	20
3.1.5. Ochrona przyrody i krajobrazu	21
3.1.6. Lesistość	23
3.2. Ocena przydatności obszarów dla rozwoju rolnictwa	26
3.2.1. Jakość środowiska glebowego	26
3.2.2. Waloryzacja jakości gleb	31
4. Organizacja rolniczej przestrzeni produkcyjnej	34
4.1. Użytkowanie gruntów	34
4.2. Władanie gruntami	41
4.2.1. Struktura władania gruntami ogółem	41
4.2.2. Struktura władania gruntami w sektorze publicznym i prywatnym	41
4.2.3. Struktura użytkowania w sektorze publicznym i prywatnym	46
4.2.4. Struktura władania użytkami rolnymi	50
4.3. Układ przestrzenny działek	52
4.4. Struktura gospodarstw prywatnych	53
4.4.1. Struktura obszarowa i ilościowa gospodarstw rolnych	53
4.4.2. Rozdrobnienie gruntów w gospodarstwach rolnych	58
4.4.3. Struktura gruntów dzierżawionych przez rolników	64
4.5. Ocena warunków produkcji rolnej	82
5. Wyposażenie gminy w infrastrukturę techniczną	82
5.1. Wyposażenie wsi w infrastrukturę techniczną	82
5.1.1. Sieć wodociągowa	82
5.1.2. Odprowadzanie ścieków bytowych	83
5.1.3. Zaopatrzenie wsi w gaz	84
5.1.4. Telekomunikacja	84
5.1.5. Elektroenergetyka	84
5.1.6. Gospodarka odpadami stałymi	84
5.2. Wyposażenie rolniczej przestrzeni produkcyjnej w infrastrukturę techniczną	85
5.2.1. Melioracje podstawowe	85
5.2.2. Melioracje szczegółowe	86
5.2.3. Drogi transportu rolnego	88
6. Produkcja rolnicza	91
6.1. Produkcja roślinna	91
6.2. Produkcja zwierzęca	94

7.	Obsługa rolnictwa	98
7.1.	Wypożyczenie gospodarstw w sprzęt mechaniczny	98
7.2.	Wypożyczenie w urządzeniach obsługi rolnictwa	100
8.	Infrastruktura społeczna	102
9.	Wnioski z analizy stanu istniejącego	104
9.1.	Demografia	104
9.2.	Środowisko przyrodnicze	104
9.3.	Organizacja rolniczej przestrzeni produkcyjnej	105
9.4.	Infrastruktura techniczna	106
9.5.	Obsługa rolnictwa	107
9.6.	Infrastruktura społeczna	107
II.	PROGRAM PRAC URZĄDZENIOWO – ROLNYCH - USTALENIA	108
1.1.	Program prac urządzeniowo – rolnych a inne opracowania	108
1.2.	Określenie potrzeb na prace urządzeniowo – rolne w gminie i ich rodzaj	111
2.	Gospodarka wodna	111
2.1.	Melioracje podstawowe	111
2.2.	Melioracje szczegółowe	112
3.	Kształtowanie krajobrazu	114
3.1.	Walory przyrodniczo – krajobrazowe	114
3.2.	Zalesienia gruntów	115
3.3.	Zadrzewienia i zakrzewienia	118
3.4.	Walory rekreacyjne	119
4.	Gospodarka gruntami i poprawa struktury agrarnej	119
4.1.	Wyłączenia gruntów z użytkowania rolniczego	119
4.2.	Kształtowanie struktury obszarowej gospodarstw	122
5.	Drogi transportu rolnego	122
5.1.	Usprawnienie komunikacji zewnętrznej i wewnętrznej poprzez budowę nowych dróg i modernizację istniejącego układu drogowego	122
6.	Kierunki rozwoju produkcji rolnej	127
6.1.	Produkcja roślinna	127
6.2.	Produkcja zwierzęca	128
7.	Zestawienie zaplanowanych prac urządzeniowo – rolnych	128
7.1.	Scalania gruntów	128
7.2.	Ustalenia rodzaju, zakresu i kolejności realizacji niezbędnych zabiegów urządzeniowo – rolnych	134
7.3.	Kolejność wsi do przeprowadzenia prac urządzeniowo – rolnych	137
7.4.	Ocena rozmiaru potrzeb wykonania prac urządzeniowo – rolnych	139
7.5.	Ogólne koszty prac urządzeniowo – rolnych	139
7.6.	Źródła finansowania prac urządzeniowo – rolnych	141
III.	Wykaz tabel	155
IV.	Wykaz rysunków	156
V.	Wykaz map	158
VI.	Wykaz materiałów źródłowych	158
VII.	Podstawy prawne do opracowaniu Programu Prac Urządzeniowo – Rolnych	159

I. ANALIZA I DIAGNOZA STANU ISTNIEJĄCEGO

1. Ogólna charakterystyka gminy Rudnik

Gmina Rudnik położona jest w południowo-zachodniej części województwa śląskiego, leży w północno-zachodniej części powiatu raciborskiego i jest jedną z 8 jego gmin.

W skład gminy wchodzi 16 obrębów będących tematem opracowania: Brzeźnica, Czerwice, Dolędzin, Gamów, Grzegorzowice, Jastrzębie, Lasaki, Ligota Książęca, Łubowice, Modzurów, Ponięcie, Rudnik, Sławienko, Sławików, Strzybnik oraz Szonowice. Gmina składa się z 14 sołectw: Brzeźnica, Czerwice, Gamów, Grzegorzowice, Jastrzębie, Lasaki, Ligota Książęca, Łubowice, Modzurów, Ponięcie, Rudnik, Sławików, Strzybnik oraz Szonowice.

Obszar gminy położony jest w obrębie Kotliny Raciborsko – Oświęcimskiej, która jest obniżeniem dzielącym obszar Beskidów i Pogórza Śląskiego na południu, od Wyżyny Śląskiej i Krakowskiej. Teren znajduje się na wysokości 177 – 277 m n.p.m. (deniwelacja wynosi 100 m).

Od północnego-wschodu przebiega granica z gminą Kuźnia Raciborska oraz od wschodu z gminą Nędza, w obu przypadkach jest to naturalna granica i przebiega wzdłuż rzeki Odry. Południowo-wschodnia część gminy graniczy z Raciborzem. Od południowego-zachodu graniczy z gminą Pietrowice Wielkie, natomiast zachodnia i północno-zachodnia część gminy z województwem opolskim (gmina Polska Cerekiew), a od północy z gminą Cisek (woj. opolskie). Siedziba gminy mieści się w obrębie Rudnik.

Gmina Rudnik leży w klimacie łagodnym, na co wpływ mają: sąsiedztwo rzeki Odry, leśne kompleksy wschodniej części województwa opolskiego, a przede wszystkim mała odległość od wylotu Bramy Morawskiej, która zapewnia napływ masy ciepłego i wilgotnego powietrza. Zima trwa stosunkowo krótko i jest ciepła. Wiosna pojawia się szybko, poprzedzona krótkim przedwiośniem i jest wilgotna, lato natomiast rozpoczyna się w końcu maja lub na początku czerwca. Wegetacyjny okres roślin trwa od 210 do 230 dni. Rocznie, średnia temperatura kształtuje się od $+7^{\circ}\text{C}$ do $+8^{\circ}\text{C}$. Najcieplejszym miesiącem w roku jest lipiec (średnia temperatura wynosi $+17^{\circ}\text{C}$ - $+18^{\circ}\text{C}$), natomiast najchłodniejszym styczeń (średnia temperatura wynosi od -2°C do -3°C). Opady kształtują się w granicach 600 – 900 mm rocznie. Gmina leży w strefie wiatrów słabych oraz bardzo słabych.

Przez obszar gminy przebiega droga krajowa DK-45 na odcinku Dolędzin – Rudnik (8,81 km), droga wojewódzka DW – 421 na odcinku Sławików – Grzegorzowice – Łubowice (5,83 km) i DW – 417, która przechodzi tylko przez obręb Gamów (1,73 km) oraz drogi powiatowe (39,22 km) oraz drogi gminne/wewnętrzne (188,84 km). Przez gminę nie przebiega żadna linia kolejowa.

Gmina Rudnik zajmuje powierzchnię 7346,27 ha, co stanowi 0,9% powierzchni obszarów wiejskich województwa śląskiego i 16,9% powiatu raciborskiego.

Zamieszkuje tu 5,2 tysięcy mieszkańców, tj. 0,5% ludności wiejskiej województwa śląskiego i 11,2% ludności wiejskiej powiatu raciborskiego. Gęstość zaludnienia, wynosząca 71 osoby/km², jest niższa o 49 osób/km² niż w województwie śląskim i o 36 osoby/km² niższa niż w powiecie raciborskim. Bezrobocie wynosi 4,1 pkt procentowy i jest niższe o 2,1 pkt procentowy niż w województwie śląskim oraz wyższe o 0,3 pkt procentowy niż w powiecie raciborskim.

Udział gruntów ornych w powierzchni użytków rolnych jest wyższy o 11,3% od średniego dla województwa śląskiego oraz o 3,1% wyższy od średniej dla powiatu raciborskiego. Udział zbóż w powierzchni upraw jest niższy o 15,8% niż w województwie śląskim oraz niższy o 4,1% niż w powiecie raciborskim. Produkcja bydła jest wyższa o 17,9 sztuk na 100 ha użytków rolnych dla województwa śląskiego a niższa o 3,5 sztuki bydła na 100 ha użytków rolnych w stosunku do średniej dla powiatu raciborskiego. Natomiast produkcja trzody chlewnej jest wyższa o 7,1 sztuk trzody na 100 ha użytków rolnych dla województwa śląskiego i niższa o 13,7 sztuk trzody na 100 ha użytków rolnych w stosunku do powiatu raciborskiego.

Lesistość w gminie jest niższa o 24,7% od średniej dla województwa śląskiego oraz niższa o 17,4% od średniej dla powiatu raciborskiego. Obszary prawnie chronione na terenie gminy nie występują.

Charakterystykę terenów gminy Rudnik na tle województwa śląskiego i powiatu raciborskiego przedstawia tabela nr 1 i rysunek nr 1.

Urząd Gminy w Rudniku

Gmina Rudnik na tle województwa śląskiego i powiatu raciborskiego

Tabela 1

Lp.	Wyszczególnienie	Gmina	Powiat	Województwo
1.	2.	3.	4.	5.
1	Powierzchnia obszarów (km ²)	73,5	434,2	8543,9
2	Odsetek powierzchni obszarów wiejskich województwa	0,9	5,1	100,0
3	Odsetek powierzchni obszarów wiejskich powiatu	16,9	100,0	-
4	Ludność wiejska (tys.)	5,2	46,4	1022,2
5	Odsetek ogółu ludności wiejskiej województwa	0,5	4,5	100,0
6	Odsetek ogółu ludności wiejskiej powiatu	11,2	100,0	-
7	Gęstość zaludnienia obszarów wiejskich (osób/km ²)	71	107	120
8	Stopa bezrobocia	4,1	3,8	6,2
9	Powierzchnia użytków rolnych ogółem (tys. ha)	6,3	27,9	465,4
10	W tym grunty orne (%)	85,5	82,4	74,2
11	Liczba indywidualnych gospodarstw rolnych	202	5984	158722
12	Udział zbóż w powierzchni upraw ogółem (%)	63,8	67,9	79,6
13	Bydło (szt./100 ha UR)	45,5	49,0	27,6
14	Trzoda chlewna (szt./100 ha UR)	82,1	95,8	75,0
15	Lesistość (%)	7,1	24,5	31,8
16	Udział obszarów prawnie chronionych w powierzchni ogólnej (%)	0,0	36,5	22,0

Źródło:

1. Dane GUS z 2011;
2. Dane GUS z 2005;
3. Powiaty w Polsce 2007;

4. Powszechny spis Rolny 2010;
5. Rocznik demograficzny 2011.

Rys. nr 1 Położenie Gminy w województwie śląskim i powiecie raciborskim

RUDNIK

STRUKTURA ADMINISTRACYJNA

2. Zróżnicowanie gminy pod względem demograficznym i poziomem bezrobocia

2.1. Stan i struktura ludności wiejskiej

2.1.1. Gęstość zaludnienia

Obszary gminy Rudnik zamieszkuje 5185 osób. Wskaźnik gęstości zaludnienia na 1 km² kształtuje się na niskim poziomie i wynosi 71 osób na 1 km².

Gęstość zaludnienia w poszczególnych obrębach jest znacznie zróżnicowana i zawiera się w przedziale od 8 do 126 osób na 1 km². Najwyższa jest w obrębie Lasaki (126 osoby na 1 km²) oraz Grzegorzowice (125 osoby na 1 km²), a najniższa w Dołędzinie (8 osoby na 1 km²). Największą liczbę mieszkańców ma Rudnik (950 mieszkańców), a najmniejszą mają następujące obręby: Sławienko (12 mieszkańców) oraz Dołędzin (28 mieszkańców).

Liczbę mieszkańców i gęstość zaludnienia przedstawiają tab. nr 2 i rysunek nr 2.

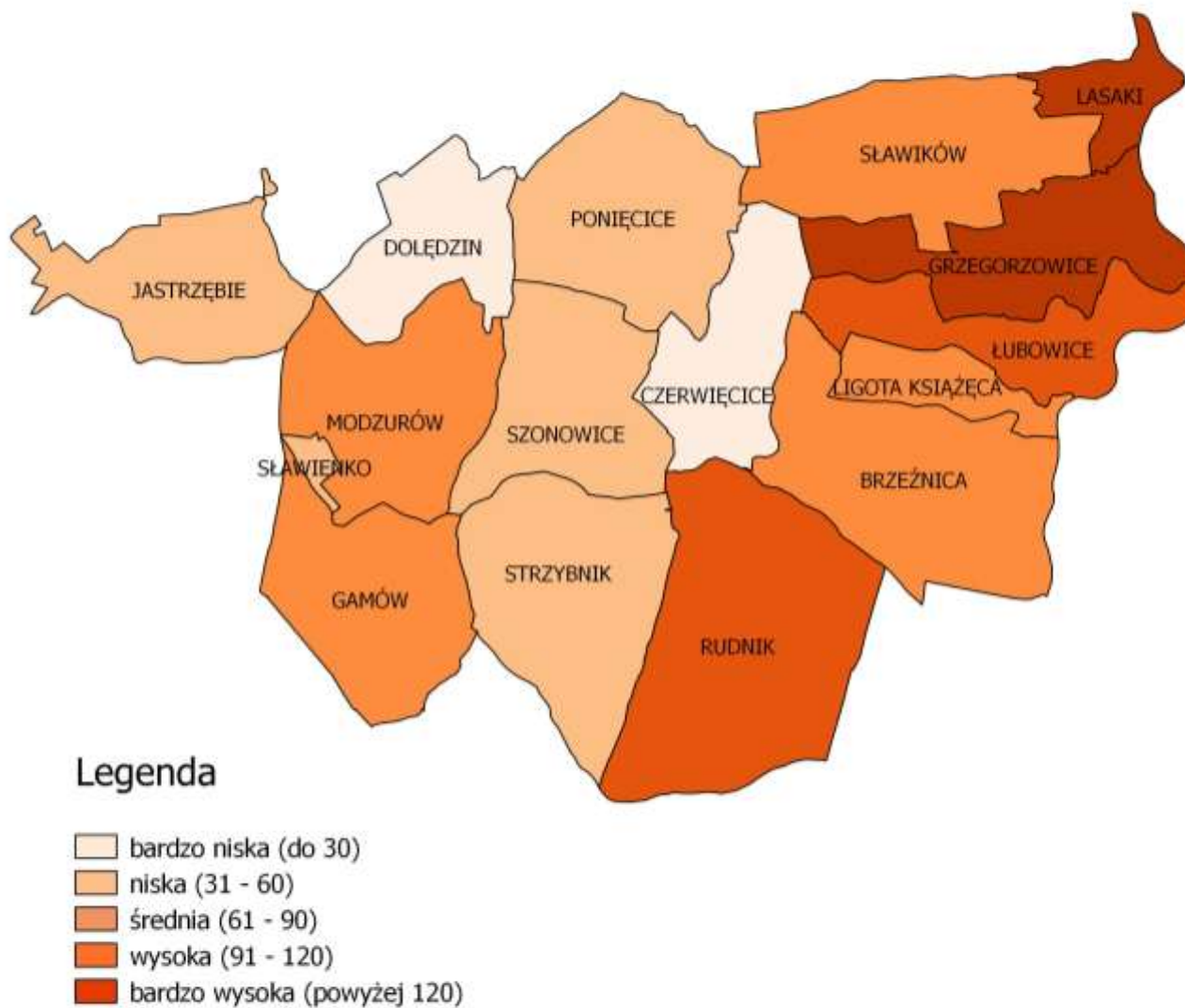
Powierzchnia i ludność gminy Rudnik

Tabela 2

L.p.	Obręb	Powierzchnia ogólna obrębu (ha)	Udział w powierzchni gminy (%)	Liczba sołectw	Liczba miejscowości	Ludność ogółem	Udział w ludności gminy (%)	Gęstość zaludnienia na 1 km ²
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1	Brzeźnica	721,54	9,8	1	1	545	10,5	76
2	Czerwicice	377,71	5,1	1	1	105	2,0	28
3	Dołędzin	354,46	4,8	0	1	28	0,5	8
4	Gamów	511,19	7,0	1	1	461	8,9	90
5	Grzegorzowice	487,79	6,6	1	1	610	11,8	125
6	Jastrzębie	448,28	6,1	1	1	160	3,1	36
7	Lasaki	148,39	2,0	1	1	187	3,6	126
8	Ligota Książęca	174,50	2,4	1	1	146	2,8	84
9	Łubowice	371,51	5,1	1	1	367	7,1	99
10	Modzurów	533,62	7,3	1	1	371	7,2	70
11	Ponięcice	569,15	7,7	1	1	242	4,7	43
12	Rudnik	921,73	12,5	1	1	950	18,3	103
13	Sławienko	29,01	0,4	0	1	12	0,2	41
14	Sławików	600,61	8,2	1	1	433	8,4	72
15	Strzybnik	628,27	8,6	1	1	287	5,5	46
16	Szonowice	468,50	6,4	1	1	281	5,4	60
Gmina ogółem:		7346,26	100,0	14	16	5185	100,0	71

Źródło: dane z Urzędu Gminy – kwiecień 2012r., ewidencja gruntów – marzec 2012r.

Rys. nr 2 Gęstość zaludnienia (osób/km²)

2.1.2. Struktura wiekowa ludności wiejskiej

Odsetek dzieci i młodzieży, w wieku do 18 lat, na obszarach gminy Rudnik, wynosi 17,0% ludności ogółem. Osób w wieku produkcyjnym (18 – 65 lat) jest 66,9% ludności ogółem, natomiast w wieku poprodukcyjnym (powyżej 65 lat) stanowi 16,1% ludności ogółem. Ludzie młodzi, w wieku od 18 do 40 lat, stanowią największą grupę wiekową wynoszącą 32,2% ogółu ludności.

Strukturę wiekową ludności wiejskiej przedstawia tab. nr 3.

Struktura wiekowa ludności

Tabela 3

Lp.	Obręb	Liczba ludności ogółem	Ludność w kategoriach wiekowych											
			do 18 lat		18-40 lat		41-54 lat		55-65 lat		powyżej 65 lat		w wieku produkcyjnym 18 do 65 lat	
			osób	%	osób	%	osób	%	osób	%	osób	%	osób	%
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.
1	Brzeźnica	545	109	20,0	170	31,2	112	20,6	64	11,7	90	16,5	346	63,5
2	Czerwiecice	105	18	17,1	32	30,5	24	22,9	11	10,5	20	19,0	67	63,9
3	Dolędzin	28	7	25,0	9	32,2	6	21,4	3	10,7	3	10,7	18	64,3
4	Gamów	461	96	20,8	139	30,2	109	23,6	40	8,7	77	16,7	288	62,5
5	Grzegorzowice	610	107	17,5	189	31,0	137	22,5	79	12,9	98	16,1	405	66,4
6	Jastrzębie	160	33	20,6	61	38,1	21	13,1	22	13,8	23	14,4	104	65,0
7	Lasaki	187	36	19,3	52	27,8	45	24,0	22	11,8	32	17,1	119	63,6
8	Ligota Książęca	146	28	19,2	47	32,2	25	17,1	19	13,0	27	18,5	91	62,3
9	Łubowice	367	52	14,2	128	34,9	88	24,0	38	10,3	61	16,6	254	69,2
10	Modzurów	371	44	11,9	119	32,0	76	20,5	73	19,7	59	15,9	268	72,2
11	Poniewięcice	242	40	16,5	80	33,1	55	22,7	32	13,2	35	14,5	167	69,0
12	Rudnik	950	158	16,7	298	31,4	230	24,2	103	10,8	161	16,9	631	66,4
13	Sławienko	12	1	8,3	4	33,3	0	0,0	2	16,7	5	41,7	6	50,0
14	Sławików	433	59	13,6	148	34,2	101	23,3	55	12,7	70	16,2	304	70,2
15	Strzybnik	287	54	18,8	93	32,4	69	24,0	30	10,5	41	14,3	192	66,9
16	Szonowice	281	38	13,5	103	36,7	56	19,9	49	17,4	35	12,5	208	74,0
Gmina ogółem:		5185	880	17,0	1672	32,2	1154	22,3	642	12,4	837	16,1	3468	66,9

Źródło: dane z Urzędu Gminy - kwiecień 2012r.

2.1.3. Zatrudnieni w rolnictwie

Za osoby zatrudnione w rolnictwie uznano te, dla których głównym lub wyłącznym źródłem dochodów jest praca w rolnictwie. Na obszarach gminy Rudnik osób utrzymujących się głównie z rolnictwa jest 406 (tab. 4). Stanowi to 11,7% ludności wiejskiej w wieku produkcyjnym, 18 – 65 lat. Wśród tych osób najwięcej, bo 179 (44,1%), stanowią rolnicy w przedziale wiekowym 41 – 54 lat. Następną grupę wiekową, 149 osób (36,7%) stanowią rolnicy w wieku do 40 lat. Najmniejszą grupę stanowią rolnicy w wieku przedemerytalnym, 55 - 65 lat, których jest 78 (19,2%). Największy odsetek rolników w wieku przedemerytalnym, jest w obrębie Dołędzin (100,0%), natomiast w obrębie Gamów ta grupa nie występuje. Najwięcej osób pracujących w swoim gospodarstwie rolnym jest w Grzegorzowicach (65 osób, co stanowi 16,0% ogółu ludności zatrudnionej w rolnictwie) oraz Gamowie (58 osób, co stanowi 14,3% ogółu ludności zatrudnionej w rolnictwie). W obrębie Sławienko brak jest osób utrzymujących się z pracy w rolnictwie.

Strukturę osób zatrudnionych w rolnictwie przedstawia tab. nr 4 i rysunek nr 3.

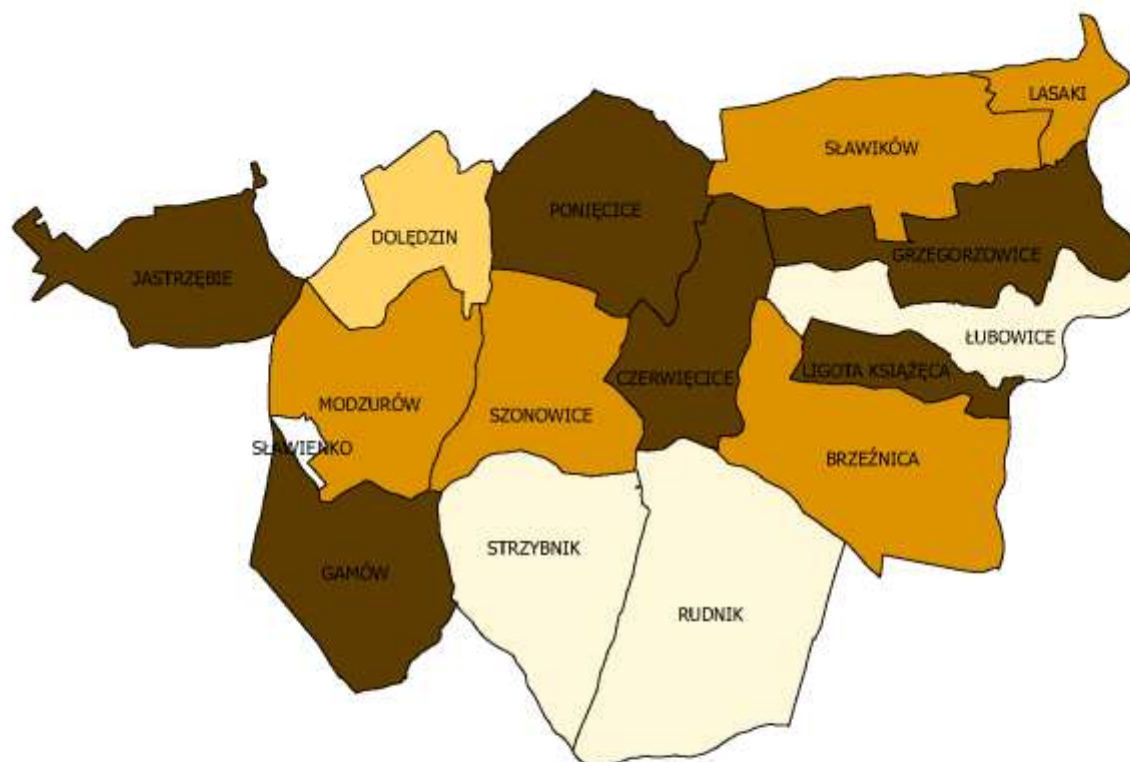
Zatrudnienie w rolnictwie

Tabela 4

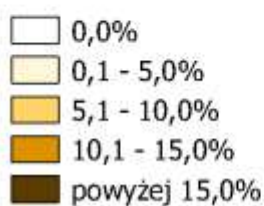
Lp.	Obręb	Zatrudnienie w rolnictwie wg wieku							
		Ogółem	w tym:						
			do 40 lat		41-54 lat		55-65 lat		% ludności w wieku produkcyjnym ogółem
			liczba	%	liczba	%	liczba	%	%
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
1	Brzeźnica	44	17	38,6	17	38,6	10	22,8	12,7
2	Czerwiecice	18	8	44,4	5	27,8	5	27,8	26,9
3	Dołędzin	1	0	0,0	0	0,0	1	100,0	5,6
4	Gamów	58	26	44,8	32	55,2	0	0,0	20,1
5	Grzegorzowice	65	40	61,5	20	30,8	5	7,7	16,0
6	Jastrzębie	17	4	23,5	7	41,2	6	35,3	16,3
7	Lasaki	14	2	14,3	10	71,4	2	14,3	11,8
8	Ligota Książęca	20	4	20,0	12	60,0	4	20,0	22,0
9	Łubowice	8	1	12,5	4	50,0	3	37,5	3,1
10	Modzurów	39	11	28,2	14	35,9	14	35,9	14,6
11	Ponięcice	26	5	19,2	12	46,2	9	34,6	15,6
12	Rudnik	30	3	10,0	21	70,0	6	20,0	4,8
13	Sławienko	0	0	-	0	-	0	-	-
14	Sławików	33	17	51,5	10	30,3	6	18,2	10,9
15	Strzybnik	8	2	25,0	4	50,0	2	25,0	4,2
16	Szonowice	25	9	36,0	11	44,0	5	20,0	12,0
Gmina ogółem:		406	149	36,7	179	44,1	78	19,2	11,7

Źródło: informacje od sołtysów – kwiecień 2012r.

Rys. nr 3 Ludność rolnicza w wieku produkcyjnym

Legenda

2.1.4. Poziom wykształcenia ludności rolniczej

Wśród osób zatrudnionych w rolnictwie, najwięcej osób jest z wykształceniem zawodowym i po kursach rolniczych – 210 osób, co stanowi 51,7% zatrudnionych w rolnictwie. Z wykształceniem średnim jest 126 osób (31,0% zatrudnionych w rolnictwie), podstawowym 54 osób (13,3% zatrudnionych w rolnictwie), natomiast najmniej jest osób z wykształceniem wyższym – 16 osób (4,0% zatrudnionych w rolnictwie).

W obrębie Sławienko ludność utrzymujących się z pracy w rolnictwie nie występuje.

Największy udział osób z wykształceniem zawodowym i po kursach rolniczych jest we wsi Dolędzin (100,0% zatrudnionych w rolnictwie). W pozostałych obrębach udział osób w wieku produkcyjnym z wykształceniem zawodowym i po kursach rolniczych waha się od 28,0% (Szonowice) do 71,4% (Lasaki).

Poziom wykształcenia ludności rolniczej przedstawia tab. nr 5 i rysunek nr 4.

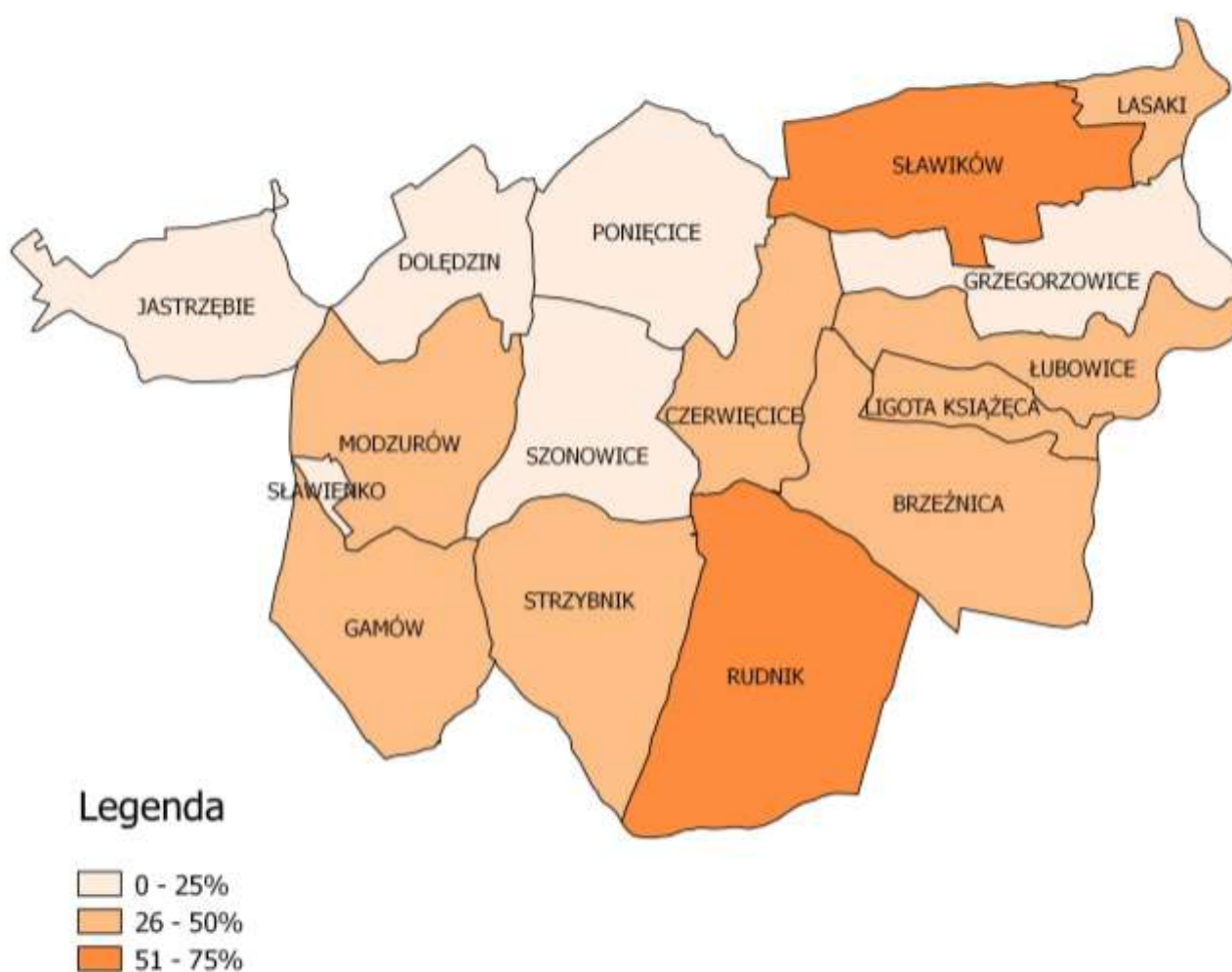
Poziom wykształcenia ludności rolniczej

Tabela 5

Lp.	Obręb	Ludność rolnicza z wykształceniem								
		Ogółem	w tym:							
			podstawowym		zawodowym, kursy rolnicze		średnim		wyższym	
			liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
1	Brzeźnica	44	14	31,8	14	31,8	13	29,6	3	6,8
2	Czerwiecice	18	0	0,0	10	55,6	8	44,4	0	0,0
3	Dolędzin	1	0	0,0	1	100,0	0	0,0	0	0,0
4	Gamów	58	0	0,0	37	63,8	18	31,0	3	5,2
5	Grzegorzowice	65	10	15,4	45	69,2	10	15,4	0	0,0
6	Jastrzębie	17	6	35,3	7	41,1	2	11,8	2	11,8
7	Lasaki	14	0	0,0	10	71,4	4	28,6	0	0,0
8	Ligota Książęca	20	0	0,0	12	60,0	8	40,0	0	0,0
9	Łubowice	8	0	0,0	4	50,0	4	50,0	0	0,0
10	Modzurów	39	3	7,7	21	53,8	11	28,2	4	10,3
11	Poniecice	26	8	30,8	12	46,2	5	19,2	1	3,8
12	Rudnik	30	0	0,0	14	46,7	14	46,7	2	6,6
13	Sławienko	0	0	-	0	-	0	-	0	-
14	Sławików	33	0	0,0	12	36,4	21	63,6	0	0,0
15	Strzybnik	8	0	0,0	4	50,0	4	50,0	0	0,0
16	Szonowice	25	13	52,0	7	28,0	4	16,0	1	4,0
Gmina ogółem:		406	54	13,3	210	51,7	126	31,0	16	4,0

Źródło: informacje od sołtysów – kwiecień 2012r.

*Rys. nr 4 Poziom wykształcenia w rolnictwie -
% zatrudnionych z wykształceniem średnim i wyższym*

2.2. Poziom i struktura bezrobocia

Końcem grudnia 2011r. w gminie Rudnik zarejestrowanych było 136 bezrobotnych. Największe bezrobocie było wśród ludzi młodych (od 18 – 34 lat) – 65 osób, co stanowi 47,8% ogólnej liczby bezrobotnych, w wieku średnim (od 35 do 54 lat) – 47 osób, co stanowi 34,5% ogólnej liczby bezrobotnych. W wieku przedemerytalnym (powyżej 55 lat), zarejestrowanych w Urzędzie Pracy, były 24 osoby, co stanowi 17,7% ogólnej liczby bezrobotnych.

Najwięcej zarejestrowanych bezrobotnych było z wykształceniem gimnazjalnym i podstawowym – 59 osób (43,4% ogólnej liczby bezrobotnych). Najmniej bezrobotnych było z wykształceniem wyższym – 8 osoby (5,9% ogólnej liczby bezrobotnych) oraz średnim ogólnokształcącym – 10 osób (7,3% ogólnej liczby bezrobotnych). W grupie bezrobotnych z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym – 22 osoby (16,2% ogólnej liczby bezrobotnych), natomiast z wykształceniem zasadniczym zawodowym znajdowało się – 37 osób (27,2% ogólnej liczby bezrobotnych).

Zjawisko bezrobocia przedstawiono w tab. nr 6 i 7 oraz na rysunkach 5 i 6.

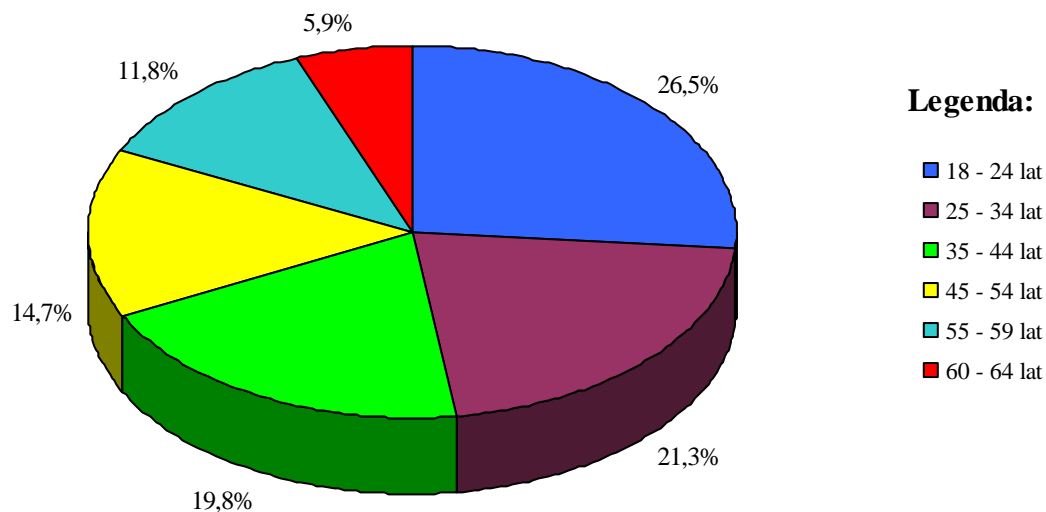
Bezrobotni w grupach wiekowych

Tabela 6

Lp.	Grupa wiekowa	Liczba bezrobotnych	
		liczba	%
1.	2.	3.	4.
1.	18 - 24	36	26,5
2.	25 - 34	29	21,3
3.	35 - 44	27	19,8
4.	45 - 54	20	14,7
5.	55 - 59	16	11,8
6.	60 - 64	8	5,9
Gmina ogółem:		136	100,0

Źródło: Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach – 31.12.2011r.

Rys. 5. Bezrobotni w grupach wiekowych

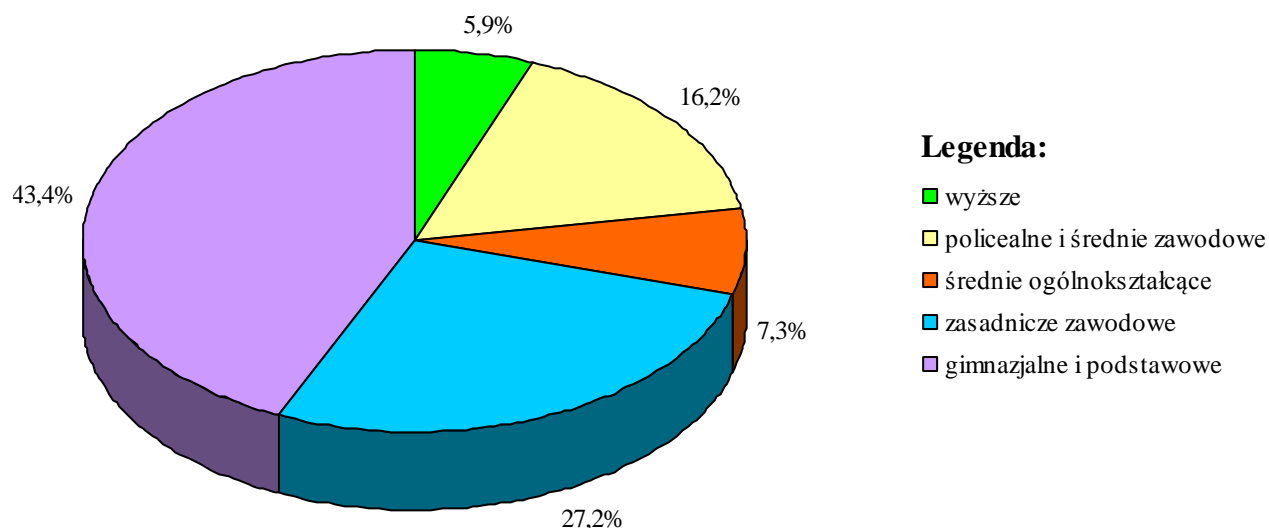
Bezrobotni wg wykształcenia

Tabela 7

Lp.	Wykształcenie	Liczba bezrobotnych	
		Liczba	%
1.	2.	3.	4.
1.	wyższe	8	5,9
2.	policealne i średnie zawodowe	22	16,2
3.	średnie ogólnokształcące	10	7,3
4.	zasadnicze zawodowe	37	27,2
5.	gimnazjalne i podstawowe	59	43,4
Gmina ogółem:		136	100,0

Źródło: Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach – 31.12.2011r.

Rys. 6 Bezrobotni według wykształcenia

3. Walory środowiska przyrodniczego

3.1. Charakterystyka przyrodnicza gminy

3.1.1. Ukształtowanie powierzchni

Ukształtowanie powierzchni gminy jest zróżnicowane. Teren dzieli się na dwie odrębne części, które położone są w różnych morfogenetycznych obszarach. Wschodnia część charakteryzuje się zdecydowaną przewagą płaskiej rzeźby i jest słabo urozmaicona, a jej średnie wzniesienie wynosi 176 – 178 m n.p.m. Teren ten położony jest w obrębie przełomowej doliny górnej Odry. Na tej części znajdują się grunty obrębów: Lasaki oraz częściowo Łubowice, Ligota Książęca i Brzeźnica. Na wschodnim krańcu tego obszaru dominuje rzeźba falista, pagórkowata oraz silnie urozmaicona co jest wynikiem rozwoju morfologicznego terenu oraz budowy geologicznej (utwory lessowe). W granicach Płaskowyżu Głubczyckiego następuje radykalna zmiana typu urzeźbienia powierzchni. Teren ten znajduje się na wysokości 200 – 277 m n.p.m., przy czym największe zróżnicowanie terenu występuje na północ od zabudowań w obrębie Rudnik, a także w okolicy Ligoty Książęcej, Brzeźnicy oraz Czerwęcic.

Prawie na całej powierzchni występują utwory lessowe, które są szczególnie podatne na działanie wody, co sprawia, że tereny te są wrażliwe na procesy erozji.

Na powierzchniach o sporych spadkach występuje najsilniejsze zagrożenie erozją, dlatego konieczne trzeba stosować zabiegi przeciwoerozyjne.

Ze względu na konfigurację terenu istnieje zagrożenie niewielkimi procesami osuwiskowymi w całej gminie zwłaszcza w obrębie Strzybnik.

3.1.2. Surowce mineralne

Na terenie gminy Rudnik nie występują żadne udokumentowane złoża surowców naturalnych.

3.1.3. Wody

Obszar gminy położony jest w obrębie dorzecza rzeki Odry a sieć rzeczna jest doskonale rozwinięta. Cechą charakterystyczną obszaru jest duża ilość cieków płynących okresowo, zwykle wiosną po roztopach i latem po okresie intensywnych opadów atmosferycznych. W okresie wezbrań wiosenno – letnich stanowią zagrożenie w obrębie swych dolin. Terenami zagrożonymi powodzią są wsie Grzegorzowice, Łubowice, Lasaki.

Głównymi ciekami powierzchniowymi wraz ze swoimi dopływami odwadniającymi teren gminy są:

- rzeka Odra wraz z lewobrzeżnymi dopływami;
- potok Dzielniczka wraz z dopływami;
- potok Cisek wraz z dopływami;
- potoki Rudnicki (K2), Brzeźnicki (K3), K5, K10, dopływ rzeki Psiny.

Odra przepływa przez obszar gminy na wschodzie (9,08 km) tworząc naturalną granicę z gminami: Kuźnia Raciborska oraz Nędza. Za jej lewobrzeżne dopływy uchodzą potoki z sołectw Szonowice, Czerwięcice, Brzeźnica, Sławików oraz Ligota Książęca. Potok Dzielniczka, będąca lewobrzeżnym dopływem Odry, swój bieg rozpoczyna w obrębie Szonowice i zmierza w kierunku północnym poza granice gminy. Potok Cisek biegnie od obrębu Modzurów w kierunku północnym, do Odry dopływa poza granicami gminy (lewobrzeżny dopływ). Potok Rudnicki rozpoczyna swój bieg w miejscowości Strzybnik, a potok Brzeźnicki w Czerwięcicach i biegną w kierunku wschodnim uchodząc do rzeki Odry. Łączna długość cieków melioracji podstawowej wynosi 20,26 km (tab. 27). Cała sieć hydrologiczna uzupełniona jest o rowy melioracyjne, które odwadniają tereny rolne, leśne oraz wiejskie na łącznej długości 49,98 km (akta postępowania str. 146).

Na rzece Odrze zlokalizowane zostały przekroje kontrolno-pomiarowe monitoringu krajowego i regionalnego. Na jakość rzek największy wpływ ma odprowadzenie ścieków przemysłowych oraz komunalnych do wód, a także niewłaściwe składowanie odpadów w zlewniach tychże rzek. Ścieki komunalne wpływają wyraźnie na stężenie tlenu w wodzie, podwyższają zawartość niektórych związków organicznych, biogennych (związki azotu i fosforu), metali ciężkich (np. cynku) oraz zanieczyszczenie bakteryjne.

Na terenie Gminy Rudnik nie występują większe zbiorniki wód stojących. Pojedynczo występujące stawy nie mają znaczenia dla stosunków wodnych.

Obecnie lewobrzeżna część doliny rzeki Odry na terenie gminy nie jest całkowicie chroniona wałem przeciwpowodziowym. Utworzenie wału prawobrzeżnej części doliny Odry zwiększyło zagrożenie powodziowe w dolinie w czasie wezbrań wiosenno-letnich. Gmina posiada rozpoznany oraz sprecyzowany zakres niezbędnych przedsięwzięć, które dotyczą ochrony przed suszą i powodzią. Planowany jest zbiornik „Racibórz” – polder Buków, który będzie pełnił funkcję przeciwpowodziową w dolinie Górnej i Środkowej Odry.

Wody podziemne stanowią źródło wody pitnej, więc systematycznie podlegają badaniom w celu wykrycia ewentualnego zagrożenia ich jakości. Zalegają na różnych wysokościach oraz w różnych formacjach geologicznych, a do najczęściej wykorzystywanych należą poziomy czwartorzędowe i trzeciorzędowe. Gmina leży w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP 332 – Subniecka Kędzierzyńsko-Kozielska, jest ona zbiornikiem typu porowego, występującym w utworach piaszczystych i żwirowych. Zbiornik tworzą trzeciorzędowy oraz czwartorzędowy poziom wodonośny dolin kopalnych. W wody podziemne dobrej jakości zasobna jest centralna część zbiornika.

W przypadku wód podziemnych istotna jest ochrona obszarów zasilania, poprzez ograniczenie wpływów na obszarze zasilania ujęć, a także utrzymywanie równowagi zasobów tych wód. Jakość wód podziemnych w utworach trzecio- i czwartorzędu jest dobra (klasa III), czyli spełnia odpowiednie normy pod względem przydatności do picia oraz na potrzeby gospodarcze.

Na obszarze gminy użytkowy poziom wodonośny stanowią spągowe piaszczyste partie czwartorzędu oraz stropowe partie trzeciorzędu wykształcone jako grube żwiry z piaskiem i otoczkami. Jest to połączony poziom wodonośny trzecio- i czwartorzędowy, od góry ograniczony przez pyły i silnie pylaste piaski, natomiast od dołu przez łyły torontu. Na tym poziomie miąższość wynosi ok. 22-23 m na głębokości od 37-39 m do 60-61 m.

Powierzchnię wód otwartych i sieci rzek przedstawiono w tabeli nr 8.

Powierzchnia wód otwartych i sieci rzek

Tabela 8

Lp.	Obręb	Powierzchnia ogólna obrzeżu	Grunty pod wodami (udział w powierzchni obrzeżu)							
			razem		wody stojące		wody płynące		rowy	
			ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
1	Brzeźnica	721,54	10,55	1,5	0,00	0,0	8,27	1,2	2,28	0,3
2	Czerwiecice	377,71	0,70	0,2	0,00	0,0	0,70	0,2	0,00	0,0
3	Dolędzin	354,46	2,63	0,7	0,00	0,0	0,00	0,0	2,63	0,7
4	Gamów	511,19	0,74	0,1	0,00	0,0	0,00	0,0	0,74	0,1
5	Grzegorzowice	487,79	10,53	2,2	0,00	0,0	7,95	1,7	2,58	0,5
6	Jastrzębie	448,28	0,94	0,2	0,16	0,0	0,00	0,0	0,78	0,2
7	Lasaki	148,39	9,91	6,7	2,74	1,8	6,52	4,4	0,65	0,5
8	Ligota Książęca	174,50	3,91	2,2	0,00	0,0	2,91	1,6	1,00	0,6
9	Łubowice	371,51	8,29	2,2	0,00	0,0	8,29	2,2	0,00	0,0
10	Modzurów	533,62	0,68	0,1	0,00	0,0	0,13	0,0	0,55	0,1
11	Poniecice	569,15	1,73	0,3	0,00	0,0	1,69	0,3	0,04	0,0
12	Rudnik	921,73	2,25	0,2	0,75	0,1	0,00	0,0	1,50	0,1
13	Sławienko	29,01	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0
14	Sławików	600,61	1,95	0,3	0,00	0,0	1,94	0,3	0,01	0,0
15	Strzybnik	628,27	1,10	0,2	1,05	0,2	0,05	0,0	0,00	0,0
16	Szonowice	468,50	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0
Gmina ogółem:		7346,26	55,91	0,8	4,70	0,1	38,45	0,5	12,76	0,2

Źródło: ewidencja gruntów – marzec 2012r.

3.1.4. Klimat

Opracowywany teren wchodzi w skład nadodrzańskiego regionu pluwiotermicznego charakteryzującego się sprzyjającymi rolnictwu warunkami termicznymi i opadowymi.

Okres wegetacyjny roślin średnio trwa ok. 220 dni, z temperaturą średnią 13,4°C a okres gospodarczy od I – II dekady marca do III dekady listopada. Przymrozki w ciągu roku występują przez 80 – 100 dni, natomiast śnieg leży od 60 do 90 dni. Pierwszy przymrozek pojawia się średnio 20 października, a ostatni ok. 23 kwietnia. Średnia temperatura w roku kształtuje się od +7°C do +8°C. W ciągu roku najcieplejszym miesiącem jest lipiec (średnia temperatura wynosi +17°C - +18°C), natomiast najchłodniejszym styczeń (średnia temperatura wynosi od -2°C do -3°C).

Opady kształtują się w granicach 600 – 900 mm w skali roku. Gmina położona jest w zasięgu strefy wiatrów słabych oraz bardzo słabych. W 42% wiatry te wieją z kierunku zachodniego oraz południowo-zachodniego. Roczna, średnia prędkość wiatru wynosi ok. 2,2 m/s.

3.1.5. Ochrona przyrody i krajobrazu

Na terenie gminy Rudnik widać wszechobecną zieleń, zarówno w centrum wsi, jaki i na peryferiach podziwiać można sędziwe drzewa, a także zamieszkujące je ptactwo. Stąd więc na terenie opracowania występuje szereg gatunków roślin i zwierząt podlegających ochronie gatunkowej.

Gmina stanowi obszar harmonijnego, rolniczego krajobrazu z ukształtowanymi w przeszłości oraz dobrze zachowanymi rozłogami pól, a także założeniami gospodarki folwarcznej. Teren jest malowniczo urzeźbiony, silnie rozczłonkowany licznymi dolinami rzek i wąwozów oraz urozmaicony remizami leśnymi, większymi kompleksami leśnymi, parkami krajobrazowymi (przy założeniach pałacowych), sadami oraz śródpolnymi alejami. Funkcję ekologiczną pełni obszar doliny Odry, który tworzy korytarz ekologiczny będący elementem europejskiego rusztu ekologicznego. Kształtowanie ekologicznego systemu obszarów chronionych realizowane jest poprzez: wyznaczenie obszaru rolniczej przestrzeni produkcyjnej wyłączonej z zabudowy, uwzględniającego rozwiązania z zakresu ochrony przeciwpowodziowej, infrastruktury technicznej i komunikacyjnej (pod warunkiem, że wprowadzenie tych rozwiązań zapewni ciągłość funkcjonalną i przestrzenną systemu) oraz zachowanie obszarów leśnych.

Na obszarze gminy znajdują się następujące ostoje przyrody ożywionej: Ostoja Raciborska (ostoja ssaków) oraz korytarz ekologiczny.

Ostoja Raciborska obejmuje fragment doliny Odry, od granicy państwowej do granicy z województwem opolskim (nieobjęty granicami ostoi Lasy Rudzkie) oraz fragment Płaskowyżu Głubczyckiego (objęty granicami województwa). Krajobraz rolniczy niniejszego terenu jest miejscem występowania chomika europejskiego i myszy zielnej, w przeszłości również susła moregowanego (załącznik II DS). Dolina Odry stanowi także korytarz migracyjny dla południowych (pontyjskich) gatunków. W momencie, gdy uda się reintrodukcja susła moregowanego, możliwe będzie podniesienie tego obszaru nawet do rangi międzynarodowej ostoi.

Korytarz ekologiczny o znaczeniu międzynarodowym przebiega przez zachodnią krawędź Płaskowyżu Rybnickiego oraz Dolinę Górnej Odry. W tych rejonach przebiega główna trasa wiosennych i jesiennych ciągów ptaków, a także prowadzi ważna droga przenikania ciepłolubnych elementów fauny i flory oraz ich pozostałe, niezniszczone przez zlodowacenia południowe ostoje.

Na terenie Gminy Rudnik znajdują się obiekty ścisłej ochrony konserwatorskiej z elementami zieleni o wysokich walorach przyrodniczych, historycznych i kulturowych i należą do nich: zespół pałacowo-parkowy w Rudniku, zespół pałacowo-parkowy w Modzurowie, Strzybniku, Łubowicach, Sławkowie oraz kościół parafialny pw. Św. Katarzyny wraz z jego otoczeniem w Rudniku. Dodatkowo cennym walorem jest park we wsi Brzeźnica oraz zespół dworsko-parkowy w Szonowicach. W Miejscowych Planach Zagospodarowania Przestrzennego poszczególnych sołectw (wersja cyfrowa) określono strefy ochrony krajobrazu w celu zachowania wartościowych elementów krajobrazowo – kompozycyjnych (zwartego układu wsi, sprzężonej z obiektami ochrony konserwatorskiej, fragmentami komponowanej sieci dróg, alej, zadrzewień). W gminie nie ma żadnych obszarów Natura 2000.

Do chwili obecnej na terenach gminy Rudnik utworzono:

- 2 pomniki przyrody stanowiące drzewa wolnostojące;
- 20 obiektów wpisanych do rejestru zabytków (w tym 13 zabytków nieruchomych i 7 stanowisk archeologicznych);
- 57 obiektów przewidzianych do włączenia do wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków.

Dane odnośnie obszarów i obiektów chronionych przedstawia tab. nr 9.

Obszary i obiekty chronione

Tabela 9

Lp.	Obręb	Powierzchnia ogólna obszaru (ha)	Lasy, grunty leśne i zadrzewienia wg ewidencji gruntów (ha)	Liczba pomników przyrody (szt.)	Użytki ekologiczne		Obszar chronionego krajobrazu				Gleby chronione pochodzenia organicznego
					szt.	ha	ha	% pow. obszaru	w tym lasu ha	% powierzchni lasów obszaru podlegających ochronie	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
1	Brzeźnica	721,54	54,53	0	0	0,00	708,60	98,2	54,53	100,0	0
2	Czerwięcice	377,71	46,54	0	0	0,00	32,89	8,7	2,91	6,3	0
3	Dolędzin	354,46	91,93	0	0	0,00	6,69	1,9	0,36	0,4	0
4	Gamów	511,19	0,03	0	0	0,00	32,54	6,4	0,00	0,0	0
5	Grzegorzowice	487,79	1,65	0	0	0,00	60,89	12,5	0,00	0,0	0
6	Jastrzębie	448,28	48,13	0	0	0,00	19,73	4,4	3,86	8,0	0
7	Lasaki	148,39	3,85	0	0	0,00	16,47	11,1	0,00	0,0	0
8	Ligota Książęca	174,50	5,44	0	0	0,00	20,87	12,0	0,89	16,4	0
9	Łubowice	371,51	13,10	0	0	0,00	56,52	15,2	6,55	50,0	0
10	Modzurów	533,62	11,12	0	0	0,00	32,01	6,0	0,00	0,0	0
11	Ponięcice	569,15	96,36	1	0	0,00	26,71	4,7	0,73	0,8	0
12	Rudnik	921,73	93,67	0	0	0,00	920,12	99,8	93,67	100,0	0
13	Sławienko	29,01	0,00	0	0	0,00	1,63	5,6	0,00	0,0	0
14	Sławików	600,61	7,74	0	0	0,00	56,14	9,3	0,00	0,0	0
15	Strzybnik	628,27	77,54	1	0	0,00	35,36	5,6	2,21	2,9	0
16	Szonowice	468,50	5,62	0	0	0,00	27,14	5,8	3,01	53,6	0
Gmina ogółem:		7346,26	557,25	2	0	0,00	2054,31	28,0	168,72	30,3	0

Źródło: Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Rudnik, ewidencja gruntów – marzec 2012r, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach – marzec 2012r., Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Katowicach – kwiecień 2012r.

3.1.6. Lesistość

Na obszarze Gminy Rudnik, w związku z rolniczym charakterem gminy, lasy zachowały się we fragmentarycznej postaci. Występują one w postaci kilkudziesięciu izolowanych fragmentów, z których największe są usytuowane w centralnej części gminy i ich powierzchnia nie przekracza 100 ha, natomiast drobne enklawy leśne można spotkać głównie po stronie zachodniej gminy.

Niewielkie jest znaczenie lasu jeśli chodzi o gospodarkę czy walory turystyczno – krajoznawcze.

Niestety w lasach kumulują się różnego typu negatywne zjawiska pochodzenia biotycznego oraz antropogenicznego, które wpływają na ogólne osłabienie istniejącego drzewostanu, a także całych leśnych ekosystemów. Spośród typowych degeneracyjnych form lasu, zdefiniowanych w leśnej typologii, można wymienić: neotypizację (wprowadzenie do drzewostanu gatunków obcych, indukowanych, zwłaszcza: dębu czerwonego, sosny czarnej, robinii akacjowej) oraz monotypizację (uproszczenie struktury warstwowej drzewostanów, a także ich ujednolicenie gatunkowe i wiekowe). Z czynników biotycznych wpływających degradująco na stan lasów szczególną rolę odgrywają szkody, które wyrządzone są przez zwierzynę łowną (głównie sarny) – zgryzanie sadzonek (modrzew, sosna oraz gatunki liściaste) w uprawach leśnych, a także niszczenia młodników. Tendencji tej zapobiega się poprzez zwiększenie naturalnej bazy żerowej dla dzikiej zwierzyny – zagospodarowanie łąk śródleśnych, zakładanie poletek zgryzowych oraz tradycyjne metody palikowania i osłaniania pojedynczych sadzonek, a także grodzenia upraw.

Według danych z ewidencji gruntów, powierzchnia lasów i gruntów leśnych oraz gruntów zadrzewionych i zakrzaczonych terenów gminy Rudnik wynosi 557,25 ha (7,6% obszaru gminy). Obliczony wskaźnik lesistości (uwzględniający lasy i grunty zadrzewione zinwentaryzowane) wynosi, dla gminy 8,6%. Stopień lesistości wykazuje zróżnicowanie w poszczególnych obrębach ewidencyjnych. Obręb o najwyższej lesistości (średniej) to Dolędzin (27,4%), najmniejsza lesistość (bardzo niska) znajduje się w Gamowie – 0,6%. W obrębie Sławienko grunty leśne nie występują.

Powierzchnię lasów i lesistość przedstawia tab. nr 10 i rysunek nr 7 oraz mapy nr: 3, 5, 6.

Widok na las w Rudniku

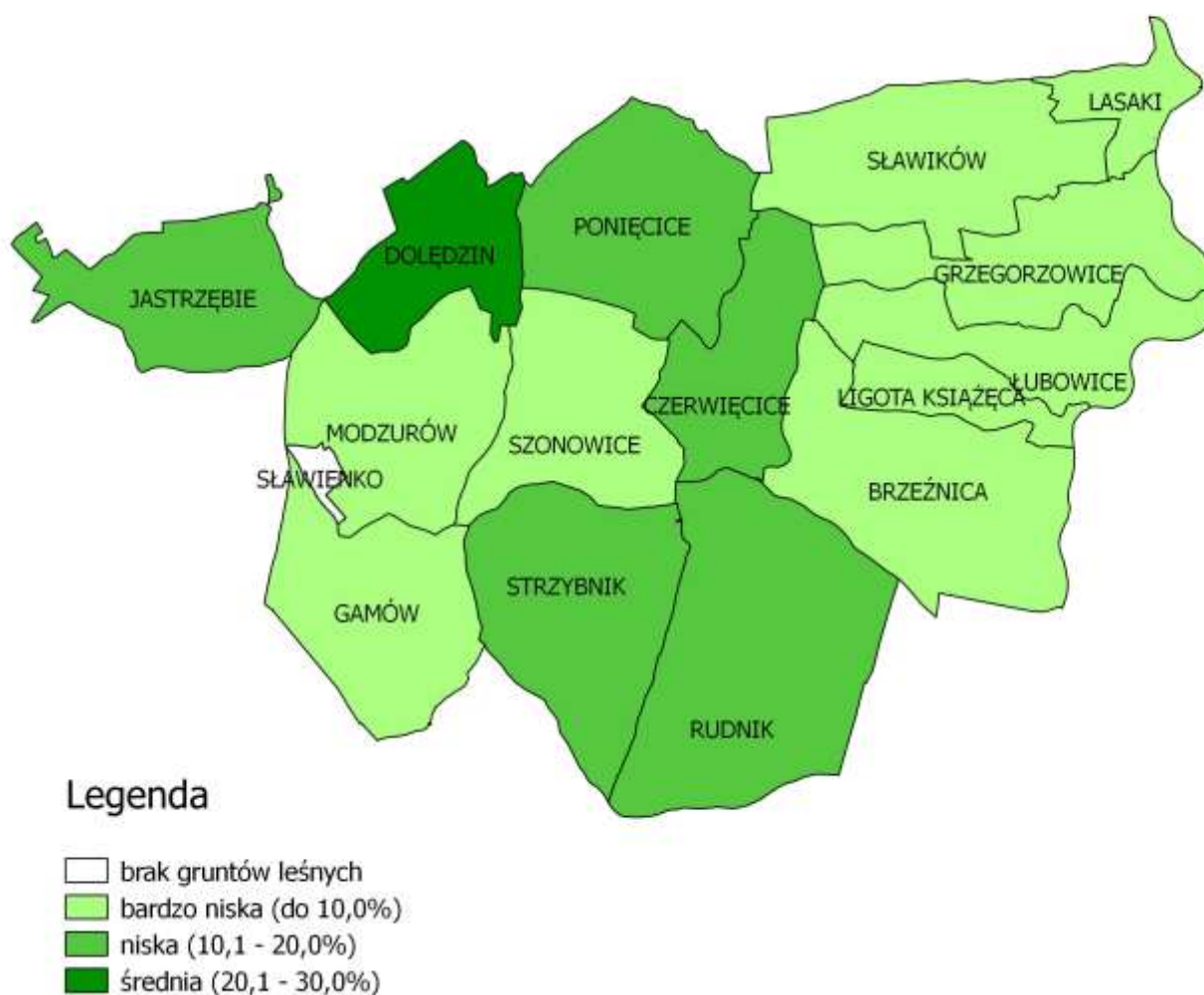
Powierzchnia lasów i lesistość

Tabela 10

Lp.	Obręb	Powierzchnia obrębu ogółem	Grunty leśne					Stopień lesistości
			Lasy i grunty leśne według evidencji gruntów	grunty zadrzewione i zakrzewione wg evidencji gruntów	lasy i grunty leśne zinventaryzowane w terenie a nie ujawnione w evidencji gruntów	lasy i grunty zadrzewione ujawnione w evidencji gruntów których brak w terenie	Razem	
		ha	ha	ha	ha	ha	ha	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1	Brzeźnica	721,54	54,01	0,52	13,99	0,00	68,52	9,5
2	Czerwęcice	377,71	43,00	3,54	4,59	0,00	51,13	13,5
3	Dolędzin	354,46	77,01	14,92	5,20	0,00	97,13	27,4
4	Gamów	511,19	0,00	0,03	2,91	0,00	2,94	0,6
5	Grzegorzowice	487,79	0,90	0,75	3,28	0,00	4,93	1,0
6	Jastrzębie	448,28	47,18	0,95	3,15	0,00	51,28	11,4
7	Lasaki	148,39	0,00	3,85	2,33	0,00	6,18	4,2
8	Ligota Książęca	174,50	5,25	0,19	1,28	0,00	6,72	3,9
9	Łubowice	371,51	12,35	0,75	4,01	0,00	17,11	4,6
10	Modzurów	533,62	6,07	5,05	1,29	0,00	12,41	2,3
11	Ponięcice	569,15	95,91	0,45	7,75	0,00	104,11	18,3
12	Rudnik	921,73	93,32	0,35	8,78	0,00	102,45	11,1
13	Sławienko	29,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
14	Sławików	600,61	1,14	6,60	4,24	0,00	11,98	2,0
15	Strzybnik	628,27	72,20	5,34	10,11	0,00	87,65	14,0
16	Szonowice	468,50	5,53	0,09	4,29	0,00	9,91	2,1
Gmina ogółem:		7346,26	513,87	43,38	77,20	0,00	634,45	8,6

Źródło: ewidencja gruntów – marzec 2012r., opracowanie własne – wywiad terenowy (kwiecień 2012r.).

Rys. nr 7 Aktualna lesistość z uwzględnieniem lasów zinwentaryzowanych a nie ujawnionych w ewidencji gruntów

3.2. Ocena przydatności obszarów dla rozwoju rolnictwa

3.2.1. Jakość środowiska glebowego

Na terenach gminy Rudnik gleby głównie wykorzystywane są jako grunty orne. Zadecydowały o tym warunki glebowe, gdyż gmina posiada bardzo dobre gleby, gdzie w znacznej mierze przeważają gleby lessowe (klas I – III). Gleby klasy IV również występują, ale tylko na niewielkich obszarach doliny Odry. Pozostały obszar to grunty niższych klas bonitacyjnych oraz tereny pod zabudowę.

Dominującym kompleksem przydatności rolniczej gleb jest kompleks pszenno-ryżowy bardzo dobry i dobry zajmujący powierzchnię około 81 % gruntów ornych. Kompleks pszenno-ryżowy wadliwy zlokalizowany na zboczach wzniesień stanowi około 15% gruntów ornych. Dominującym kompleksem trwałych użytków zielonych są użytki zielone średnie zajmujące powierzchnię około 81%.

Użytki rolne zajmują 85,0% powierzchni obszaru opracowania (tab. 14). W przestrzeni rolniczej dominują gleby klas II-III – ponad 89,0% ogólnej powierzchni gruntów ornych i użytków zielonych, o właściwościach stosunków wodno – powietrznych korzystnych dla większości roślin uprawnych.

Grunty orne charakteryzują się następującą strukturą klas bonitacyjnych: gruntów klasy I jest 180,60 ha (3,2% ogólnej pow. gruntów ornych) – najwięcej w obrębach Rudnik i Jastrzębie; gruntów klasy II jest 1518,07 ha (27,0% ogólnej pow. gruntów ornych) występują głównie w obrębie Modzurów; klasy IIIa jest 2418,78 ha (43,1% ogólnej pow. gruntów ornych) - najwięcej w obrębie Rudnik; klasy IIIb jest 1162,92 ha (20,7% ogólnej pow. gruntów ornych); klasy IVa jest 255,76 ha (4,6% ogólnej pow. gruntów ornych); klasy IVb jest 72,67 ha (1,3% ogólnej pow. gruntów ornych); klasy V jest 8,13 ha (0,1% ogólnej pow. gruntów ornych); klasy VI jest 1,17 ha (0,0002% ogólnej pow. gruntów ornych).

Wśród użytków zielonych klasa I występuje tylko w obrębie Szonowice na powierzchni 0,73 ha (0,1% ogólnej pow. użytków zielonych). Gruntów klasy II jest 45,89 ha (8,5% ogólnej pow. użytków zielonych) i występują głównie w obrębach Jastrzębie i Modzurów; klasy III jest 336,69 ha (62,3% ogólnej pow. użytków zielonych) przy czym najwięcej występuje w obrębie Sławików; klasy IV jest 126,31 ha (23,4% ogólnej pow. użytków zielonych); klasy V jest 25,99 ha (4,8% ogólnej pow. użytków zielonych); klasy VI jest 5,07 ha (0,9% pow. użytków zielonych). Klasa VIz nie występuje w żadnym obrębie.

W celu lepszego zobrazowania jakości gruntów wg klas bonitacyjnych podzielono użytki rolne na 3 grupy:

- grunty dobrej jakości (obejmujące grunty orne klas I- IIIb i użytki zielone klas I-III);
- grunty średniej jakości (obejmujące grunty orne klas IVa-IVb i użytki zielone klasy IV);
- grunty słabej jakości (obejmujące grunty orne klas V-VIz i użytki zielone klas V-VIz).

Z powyższego podziału wynika, że na terenach gminy Rudnik występuje wysoki udział gleb dobrej jakości – 92,0% ogólnej pow. użytków rolnych (bez sadów), natomiast w stosunku do powierzchni gminy grunty te zajmują 77,1%. Grunty średniej jakości stanowią 7,4% ogólnej pow. użytków rolnych (bez sadów), natomiast słabej jakości stanowią tylko 0,6% ogólnej pow. użytków rolnych (bez sadów). Gleby dobrej jakości występują we wszystkich obrębach stanowiąc od 68,6% (Lasaki) do 99,8 % (Modzurów) pow. użytków rolnych – bez sadów. Gleby średniej jakości występują głównie w obrębie Lasaki (27,8% ogólnej pow. użytków rolnych).

Dobre warunki glebowe nie oznaczają jednak, że brak jest czynników ograniczających żyzność gleb. W przypadku gleb brunatnych mają one niski poziom próchnicy, a przez to ważne jest wapnowanie i właściwe nawożenie organiczne. Obniżenie żyzności spowodowane jest zbyt małym nawożeniem organicznym – utrata próchnicy oraz pogorszeniem struktury gleby przez stosowanie ciężkich maszyn. Wymywanie wapna z gleby jest nadal dużo większe niż dawki wapna wprowadzane do gleby a dodatkowym czynnikiem zakwaszającym gleby jest stosowanie nawozów mineralnych.

Jakość środowiska glebowego przedstawiono w tab. nr 11 i 12 oraz na rysunku nr 8.

Grunty orne w Brzeźnicy

Gleboznawcza klasyfikacja gruntów

Tabela 11

Lp.	Obręb	jedn.	Grunty orne (GO)									Użytki zielone (UZ)									Razem GO + UZ
			I	II	IIIa	IIIb	IVa	IVb	V	VI	razem	I	II	III	IV	V	VI	VIz	razem		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	
1	Brzeźnica	ha	18,41	166,99	216,50	105,58	36,17	4,48	0,03	0,00	548,16	0,00	0,17	16,54	24,47	1,39	0,00	0,00	42,57	590,73	
		%	3,4	30,5	39,5	19,2	6,6	0,8	0,0	0,0	100,0	0,0	0,4	38,8	57,5	3,3	0,0	0,0	100,0		
2	Czerwiecice	ha	0,00	44,96	135,29	87,73	8,55	3,65	0,33	0,00	280,51	0,00	0,19	14,84	10,06	1,74	0,00	0,00	26,83	307,34	
		%	0,0	16,0	48,2	31,3	3,1	1,3	0,1	0,0	100,0	0,0	0,7	55,3	37,5	6,5	0,0	0,0	100,0		
3	Dolędzin	ha	0,00	25,23	124,77	47,48	1,24	6,02	1,26	0,00	206,00	0,00	0,00	32,22	1,51	5,15	0,60	0,00	39,48	245,48	
		%	0,0	12,3	60,6	23,0	0,6	2,9	0,6	0,0	100,0	0,0	0,0	81,6	3,8	13,1	1,5	0,0	100,0		
4	Gamów	ha	4,59	185,55	165,87	74,86	22,36	3,97	0,23	0,00	457,43	0,00	4,54	12,76	0,25	0,00	0,00	0,00	17,55	474,98	
		%	1,0	40,5	36,2	16,4	4,9	0,9	0,1	0,0	100,0	0,0	25,9	72,7	1,4	0,0	0,0	0,0	100,0		
5	Grzegorzowice	ha	1,15	86,66	129,47	76,04	34,00	8,10	0,36	0,69	336,47	0,00	0,00	34,29	29,64	9,67	1,68	0,00	75,28	411,75	
		%	0,3	25,8	38,5	22,6	10,1	2,4	0,1	0,2	100,0	0,0	0,0	45,6	39,4	12,8	2,2	0,0	100,0		
6	Jastrzębie	ha	63,95	69,83	133,57	41,85	13,76	1,26	3,00	0,38	327,60	0,00	16,93	32,62	1,22	0,42	0,57	0,00	51,76	379,36	
		%	19,5	21,3	40,8	12,8	4,2	0,4	0,9	0,1	100,0	0,0	32,7	63,0	2,4	0,8	1,1	0,0	100,0		
7	Lasaki	ha	0,00	0,00	24,63	30,42	13,27	9,76	0,66	0,00	78,74	0,00	0,00	27,02	10,19	2,27	1,36	0,00	40,84	119,58	
		%	0,0	0,0	31,3	38,6	16,9	12,4	0,8	0,0	100,0	0,0	0,0	66,2	24,9	5,6	3,3	0,0	100,0		
8	Ligota Książęca	ha	0,00	15,81	71,73	32,68	6,96	0,14	0,00	0,00	127,32	0,00	0,00	5,99	4,27	0,59	0,22	0,00	11,07	138,39	
		%	0,0	12,4	56,3	25,7	5,5	0,1	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	54,1	38,6	5,3	2,0	0,0	100,0		
9	Łubowice	ha	1,70	54,27	120,26	66,10	10,89	0,03	0,27	0,00	253,52	0,00	0,01	30,37	19,13	1,72	0,64	0,00	51,87	305,39	
		%	0,7	21,4	47,4	26,1	4,3	0,0	0,1	0,0	100,0	0,0	0,0	58,6	36,9	3,3	1,2	0,0	100,0		
10	Modzurów	ha	12,16	293,86	139,51	7,26	0,08	0,00	0,00	0,00	452,87	0,00	13,53	25,33	0,71	0,00	0,00	0,00	39,57	492,44	
		%	2,7	64,9	30,8	1,6	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	34,2	64,0	1,8	0,0	0,0	0,0	100,0		
11	Ponięcice	ha	0,00	80,57	173,44	101,40	26,45	3,46	0,64	0,10	386,06	0,00	1,10	24,83	13,36	2,76	0,00	0,00	42,05	428,11	
		%	0,0	20,9	44,9	26,3	6,8	0,9	0,2	0,0	100,0	0,0	2,6	59,0	31,8	6,6	0,0	0,0	100,0		
12	Rudnik	ha	69,29	173,86	323,57	134,77	14,32	7,11	0,58	0,00	723,50	0,00	6,71	17,04	2,43	0,05	0,00	0,00	26,23	749,73	
		%	9,6	24,0	44,7	18,6	2,0	1,0	0,1	0,0	100,0	0,0	25,6	65,0	9,2	0,2	0,0	0,0	100,0		
13	Sławienko	ha	0,71	12,77	9,67	2,92	0,46	0,00	0,00	0,00	26,53	0,00	0,00	0,24	0,00	0,00	0,00	0,00	0,24	26,77	
		%	2,7	48,1	36,5	11,0	1,7	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0		
14	Sławików	ha	1,44	124,37	235,75	85,38	23,39	22,69	0,00	0,00	493,02	0,00	0,08	46,53	6,70	0,19	0,00	0,00	53,50	546,52	
		%	0,3	25,2	47,8	17,3	4,8	4,6	0,0	0,0	100,0	0,0	0,1	87,0	12,5	0,4	0,0	0,0	100,0		
15	Strzybnik	ha	7,20	108,41	239,70	127,14	20,10	1,58	0,77	0,00	504,90	0,00	0,00	7,33	1,27	0,00	0,00	0,00	8,60	513,50	
		%	1,4	21,5	47,5	25,2	4,0	0,3	0,1	0,0	100,0	0,0	0,0	85,2	14,8	0,0	0,0	0,0	100,0		
16	Szonowice	ha	0,00	74,93	175,05	141,31	23,76	0,42	0,00	0,00	415,47	0,73	2,63	8,74	1,10	0,04	0,00	0,00	13,24	428,71	
		%	0,0	18,0	42,2	34,0	5,7	0,1	0,0	0,0	100,0	5,5	19,9	66,0	8,3	0,3	0,0	0,0	100,0		
Gmina ogółem:		ha	180,60	1518,07	2418,78	1162,92	255,76	72,67	8,13	1,17	5618,10	0,73	45,89	336,69	126,31	25,99	5,07	0,00	540,68	6158,78	
		%	3,2	27,0	43,1	20,7	4,6	1,3	0,1	0,0	100,0	0,1	8,5	62,3	23,4	4,8	0,9	0,0	100,0		

Źródło: ewidencja gruntów - marzec 2012r.

Charakterystyka jakości użytków rolnych

Tabela 12

Lp.	Obręb	Powierzchnia ogólna użytków rolnych - bez sadów (ha)	Powierzchnia użytków rolnych – bez sadów					
			gruntów dobrej jakości*		gruntów średniej jakości**		gruntów słabej jakości***	
			ha	%	ha	%	ha	%
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1	Brzeźnica	590,73	524,19	88,8	65,12	11,0	1,42	0,2
2	Czerwięcice	307,34	283,01	92,1	22,26	7,2	2,07	0,7
3	Dolędzin	245,48	229,7	93,6	8,77	3,6	7,01	2,8
4	Gamów	474,98	448,17	94,4	26,58	5,6	0,23	0,0
5	Grzegorzowice	411,75	327,61	79,6	71,74	17,4	12,40	3,0
6	Jastrzębie	379,36	358,75	94,6	16,24	4,3	4,37	1,1
7	Lasaki	119,58	82,07	68,6	33,22	27,8	4,29	3,6
8	Ligota Książęca	138,39	126,21	91,2	11,37	8,2	0,81	0,6
9	Łubowice	305,39	272,71	89,3	30,05	9,8	2,63	0,9
10	Modzurów	492,44	491,65	99,8	0,79	0,2	0,00	0,0
11	Ponięcice	428,11	381,34	89,1	43,27	10,1	3,50	0,8
12	Rudnik	749,73	725,24	96,7	23,86	3,2	0,63	0,1
13	Sławienko	26,77	26,31	98,3	0,46	1,7	0,00	0,0
14	Sławików	546,52	493,55	90,3	52,78	9,7	0,19	0,0
15	Strzybnik	513,50	489,78	95,4	22,95	4,5	0,77	0,1
16	Szonowice	428,71	403,39	94,1	25,28	5,9	0,04	0,0
Gmina ogółem:		6158,78	5663,68	92,0	454,74	7,4	40,36	0,6

Uwagi:

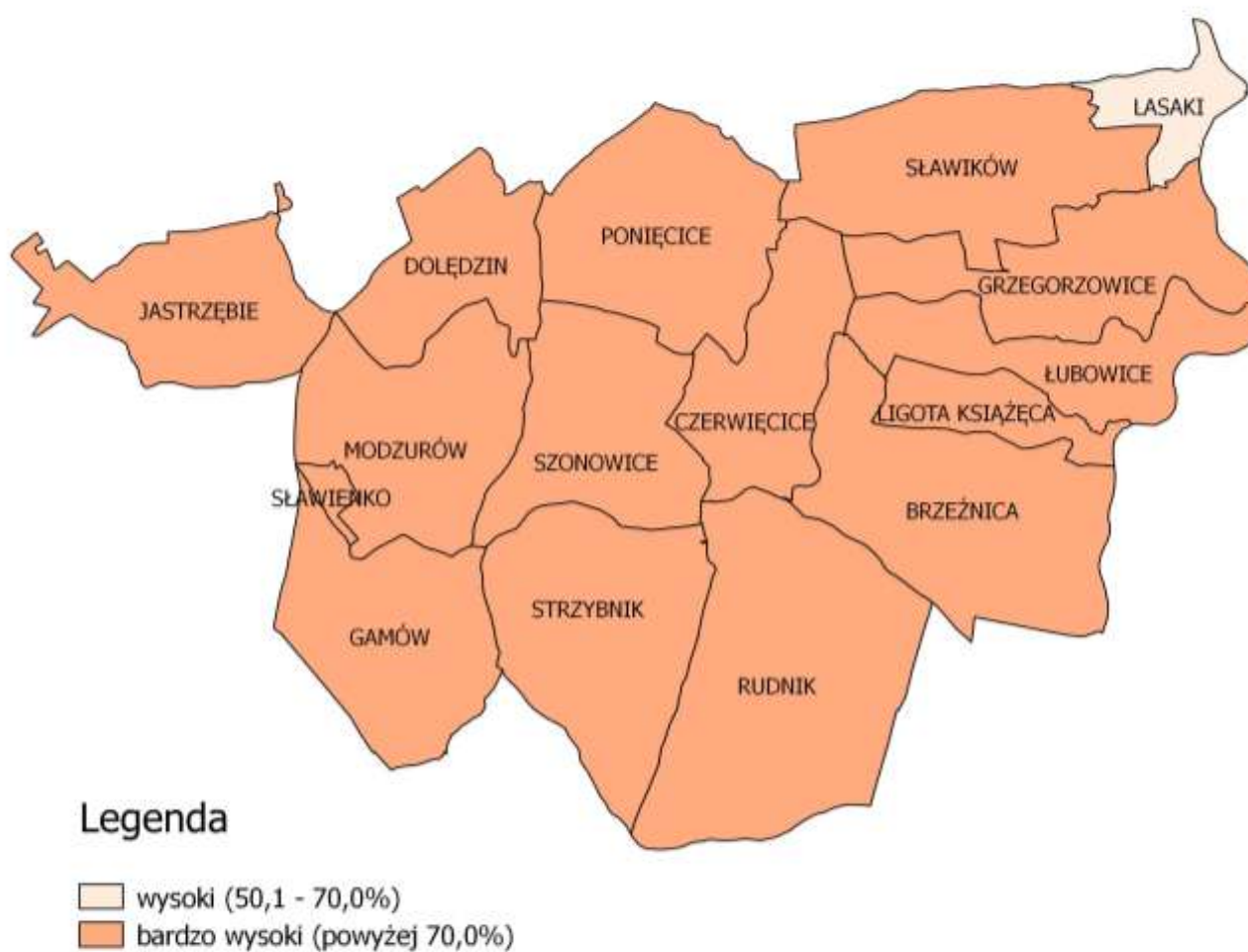
* - Grunty orne klas I - IIIb i użytki zielone klas I - III

** - Grunty orne klas IVa - IVb i użytki zielone klasy IV

*** - Grunty orne klas V - VI i użytki zielone klas V - VIz

Źródło: ewidencja gruntów - marzec 2012r.

Rys. nr 8 Udział gleb dobrych w powierzchni użytków rolnych

3.2.2. Waloryzacja jakości gleb

Waloryzację jakości gleb wykonano na podstawie metody punktowej, opracowanej przez Instytut Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach, według której określonej klasie bonitacyjnej odpowiada określona ilość punktów. Najwięcej punktów przypisane mają klasy gleb najlepszych, najmniej grunty najsłabsze.

Najwyższą ocenę punktową według tej metody uzyskały obręby: Modzurów – 87,5 pkt., Sławienko – 85,8 pkt., Rudnik – 82,7 pkt., Gamów 82,6 pkt, Jastrzębie – 82,5 pkt. i między innymi one charakteryzują się jakością gleb powyżej średniej. Natomiast najbardziej poniżej średniej jakości znajdują się gleby na terenie obrębu Lasaki – 64,1 pkt. Dla całego obszaru gminy średni wskaźnik jakości gleb wynosi 78,7 pkt. (100 pkt. max).

Waloryzację jakości gleb według punktacji IUNG w Puławach przedstawia tab. nr 13, rysunek nr 9.

Pola uprawne w Dołędzinie

Waloryzacja jakości gleb

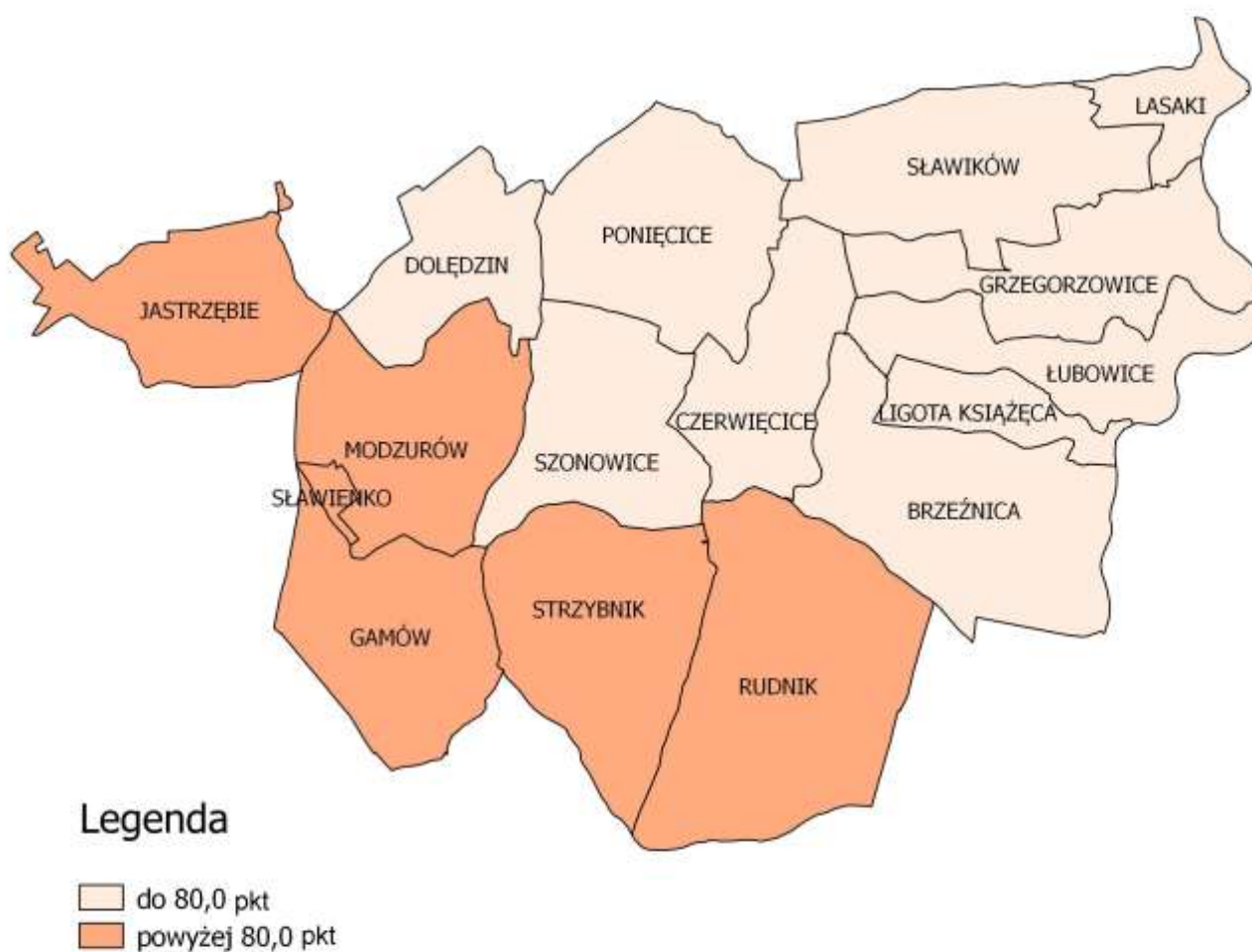
(ocena punktowa wg IUNG)

Tabela 13

Lp.	Obręb	Jedn.	Grunty orne (GO)										Użytki zielone (UZ)								Razem pkt. (GO+UZ)
			I	II	IIIa	IIIb	IVa	IVb	V	VI	Razem	I	II	III	IV	V	VI	VIz	Razem		
			[100]	[92]	[83]	[70]	[57]	[42]	[30]	[18]		[90]	[80]	[65]	[45]	[28]	[15]	[8]			
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	
1	Brzeźnica	pkt	3,4	28,0	32,8	13,5	3,8	0,3	0,0	0,0	81,8	0,0	0,3	25,3	25,9	0,9	0,0	0,0	52,4	79,7	
		%	4,2	34,2	40,1	16,5	4,6	0,4	0,0	0,0	100,0	0,0	0,6	48,3	49,4	1,7	0,0	0,0	100,0		
2	Czerwieńce	pkt	0,0	14,7	40,0	21,9	1,7	0,5	0,0	0,0	78,8	0,0	0,6	36,0	16,9	1,8	0,0	0,0	55,3	76,7	
		%	0,0	18,6	50,8	27,8	2,2	0,6	0,0	0,0	100,0	0,0	1,1	65,1	30,6	3,2	0,0	0,0	100,0		
3	Dolędzin	pkt	0,0	11,3	50,3	16,1	0,3	1,2	0,2	0,0	79,4	0,0	0,0	53,0	1,7	3,7	0,2	0,0	58,6	76,1	
		%	0,0	14,2	63,3	20,3	0,4	1,5	0,3	0,0	100,0	0,0	0,0	90,5	2,9	6,3	0,3	0,0	100,0		
4	Gamów	pkt	1,0	37,3	30,1	11,5	2,8	0,4	0,0	0,0	83,1	0,0	20,7	47,3	0,6	0,0	0,0	0,0	68,6	82,6	
		%	1,2	44,9	36,2	13,8	3,4	0,5	0,0	0,0	100,0	0,0	30,2	68,9	0,9	0,0	0,0	0,0	100,0		
5	Grzegorzowice	pkt	0,3	23,7	31,9	15,8	5,8	1,0	0,0	0,0	78,5	0,0	0,0	29,6	17,7	3,6	0,3	0,0	51,2	73,5	
		%	0,4	30,2	40,6	20,1	7,4	1,3	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	57,8	34,6	7,0	0,6	0,0	100,0		
6	Jastrzębie	pkt	19,5	19,6	33,8	8,9	2,4	0,2	0,3	0,0	84,7	0,0	26,2	41,0	1,1	0,2	0,2	0,0	68,7	82,5	
		%	23,0	23,2	39,9	10,5	2,8	0,2	0,4	0,0	100,0	0,0	38,1	59,7	1,6	0,3	0,3	0,0	100,0		
7	Lasaki	pkt	0,0	0,0	26,0	27,0	9,6	5,2	0,3	0,0	68,1	0,0	0,0	43,0	11,2	1,6	0,5	0,0	56,3	64,1	
		%	0,0	0,0	38,2	39,7	14,1	7,6	0,4	0,0	100,0	0,0	0,0	76,4	19,9	2,8	0,9	0,0	100,0		
8	Ligota Książęca	pkt	0,0	11,4	46,8	18,0	3,1	0,0	0,0	0,0	79,3	0,0	0,0	35,2	17,4	1,5	0,3	0,0	54,4	77,3	
		%	0,0	14,4	59,0	22,7	3,9	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	64,7	32,0	2,8	0,5	0,0	100,0		
9	Łubowice	pkt	0,7	19,7	39,4	18,3	2,4	0,0	0,0	0,0	80,5	0,0	0,0	38,1	16,6	0,9	0,2	0,0	55,8	76,3	
		%	0,9	24,5	48,9	22,7	3,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	68,3	29,7	1,6	0,4	0,0	100,0		
10	Modzurów	pkt	2,7	59,7	25,6	1,1	0,0	0,0	0,0	0,0	89,1	0,0	27,4	41,6	0,8	0,0	0,0	0,0	69,8	87,5	
		%	3,0	67,0	28,7	1,2	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	39,3	59,6	1,1	0,0	0,0	0,0	100,0		
11	Poniecice	pkt	0,0	19,2	37,3	18,4	3,9	0,4	0,0	0,0	79,2	0,0	2,1	38,4	14,3	1,8	0,0	0,0	56,6	77,0	
		%	0,0	24,3	47,1	23,2	4,9	0,5	0,0	0,0	100,0	0,0	3,7	67,8	25,3	3,2	0,0	0,0	100,0		
12	Rudnik	pkt	9,6	22,1	37,1	13,0	1,1	0,4	0,0	0,0	83,3	0,0	20,5	42,2	4,2	0,1	0,0	0,0	67,0	82,7	
		%	11,5	26,5	44,6	15,6	1,3	0,5	0,0	0,0	100,0	0,0	30,6	63,0	6,3	0,1	0,0	0,0	100,0		
13	Sławienko	pkt	2,7	44,3	30,3	7,7	1,0	0,0	0,0	0,0	86,0	0,0	0,0	65,0	0,0	0,0	0,0	0,0	65,0	85,8	
		%	3,1	51,5	35,2	9,0	1,2	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0		
14	Sławików	pkt	0,3	23,2	39,7	12,1	2,7	1,9	0,0	0,0	79,9	0,0	0,1	56,5	5,6	0,1	0,0	0,0	62,3	78,2	
		%	0,4	29,0	49,7	15,1	3,4	2,4	0,0	0,0	100,0	0,0	0,2	90,6	9,0	0,2	0,0	0,0	100,0		
15	Strzybnik	pkt	1,4	19,8	39,4	17,6	2,3	0,1	0,0	0,0	80,6	0,0	0,0	55,4	6,6	0,0	0,0	0,0	62,0	80,3	
		%	1,7	24,6	48,9	21,8	2,9	0,1	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	89,4	10,6	0,0	0,0	0,0	100,0		
16	Szonowice	pkt	0,0	16,6	35,0	23,8	3,3	0,0	0,0	0,0	78,7	5,1	15,9	42,9	3,7	0,1	0,0	0,0	67,7	78,4	
		%	0,0	21,1	44,5	30,2	4,2	0,0	0,0	0,0	100,0	7,5	23,5	63,4	5,5	0,1	0,0	0,0	100,0		
Gmina ogółem:		pkt.	3,2	24,9	35,7	14,5	2,6	0,5	0,0	0,0	81,4	0,1	6,8	40,5	10,5	1,3	0,1	0,0	59,3	78,7	
		%	3,9	30,6	43,9	17,8	3,2	0,6	0,0	0,0	100,0	0,2	11,4	68,3	17,7	2,2	0,2	0,0	100,0		

Źródło: ewidencja gruntów - marzec 2012r.

Rys. nr 9 Waloryzacja jakości gleb wg punktacji IUNG

4. Organizacja rolniczej przestrzeni produkcyjnej

4.1. Użytkowanie gruntów

Rolnictwo jest ważną i wiodącą funkcją gminy. Według ewidencji gruntów, największą powierzchnię obszarów w gminie, zajmują użytki rolne stanowiące 85,0% (6247,13 ha). Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione to 7,6% obszarów gminy (557,25 ha), grunty pod wodami płynącymi i stojącymi – 0,8% obszarów gminy (55,91 ha), tereny zabudowane – 2,9% obszarów gminy (211,46 ha), drogi – 2,8% obszarów gminy (206,95 ha), pozostałe na gruntach zabudowanych i zurbanizowanych – 0,2% obszarów gminy (14,71 ha), nieużytki – 0,5% obszarów gminy (36,98 ha) oraz tereny pozostałe – 0,2% obszarów gminy (15,87 ha).

Największy procentowo udział użytków rolnych w powierzchni ogólnej obrębu mają: Sławienko 94,5%, Gamów 93,6%, Szonowice 92,9% oraz Modzurów 92,5%, natomiast najmniejszy udział ma Dołędzin 69,3%. Powierzchniowo najwięcej użytków rolnych znajduje się w Rudniku – 754,03 ha, co stanowi 12,1% ogólnej powierzchni użytków rolnych, najmniej zaś jest w obrębie Sławienko – 27,42 ha, co stanowi 0,4% powierzchni użytków rolnych.

Wśród użytków rolnych 89,9% stanowią grunty orne (5618,10 ha). Największa powierzchnia znajduje się w obrębie Rudnik (723,50 ha – tj. 12,9% ogółu gruntów ornych). Najmniejsza powierzchnia znajduje się w obrębie Sławienko (26,53 ha – tj. 0,5% ogółu gruntów ornych). Udział gruntów ornych w powierzchni użytków rolnych, w poszczególnych obrębach zawiera się w przedziale od 64,6% w Lasakach do 97,3% w Strzybniku. Użytki zielone (łąki i pastwiska) zajmują powierzchnię 540,68 ha, co stanowi 8,7% powierzchni użytków rolnych obszarów gminy. Największa powierzchnia użytków zielonych jest w obrębie Grzegorzowice – 75,28 ha (13,9% ogólnej pow. użytków zielonych). Najmniejszą powierzchnię ma obręb Sławienko – 0,24 ha (0,04% ogólnej pow. użytków zielonych). Udział użytków zielonych w powierzchni ogólnej użytków rolnych w obrębach waha się od 0,9% w obrębie Sławienko do 33,6% w obrębie Lasaki.

Na podstawie analizy rodzajów użytków gruntowych występujących w poszczególnych obrębach obszarów gminy Rudnik wyodrębniono następujące kierunki użytkowania ziemi:

- rolny (powyżej 80% użytków rolnych);
- rolny z udziałem lasów (powyżej 60% użytków rolnych, powyżej 10% lasów).

Na obszarach gminy Rudnik występuje jednoznaczny kierunek użytkowania ziemi i jest to kierunek rolny. Jedynym wyjątkiem są obręby Dołędzin i Ponięcice w których występuje kierunek rolny z udziałem lasów.

Strukturę użytkowania gruntów oraz kierunki użytkowania ziemi przedstawiono w tab. 14 i na rysunkach 10, 11, 12.

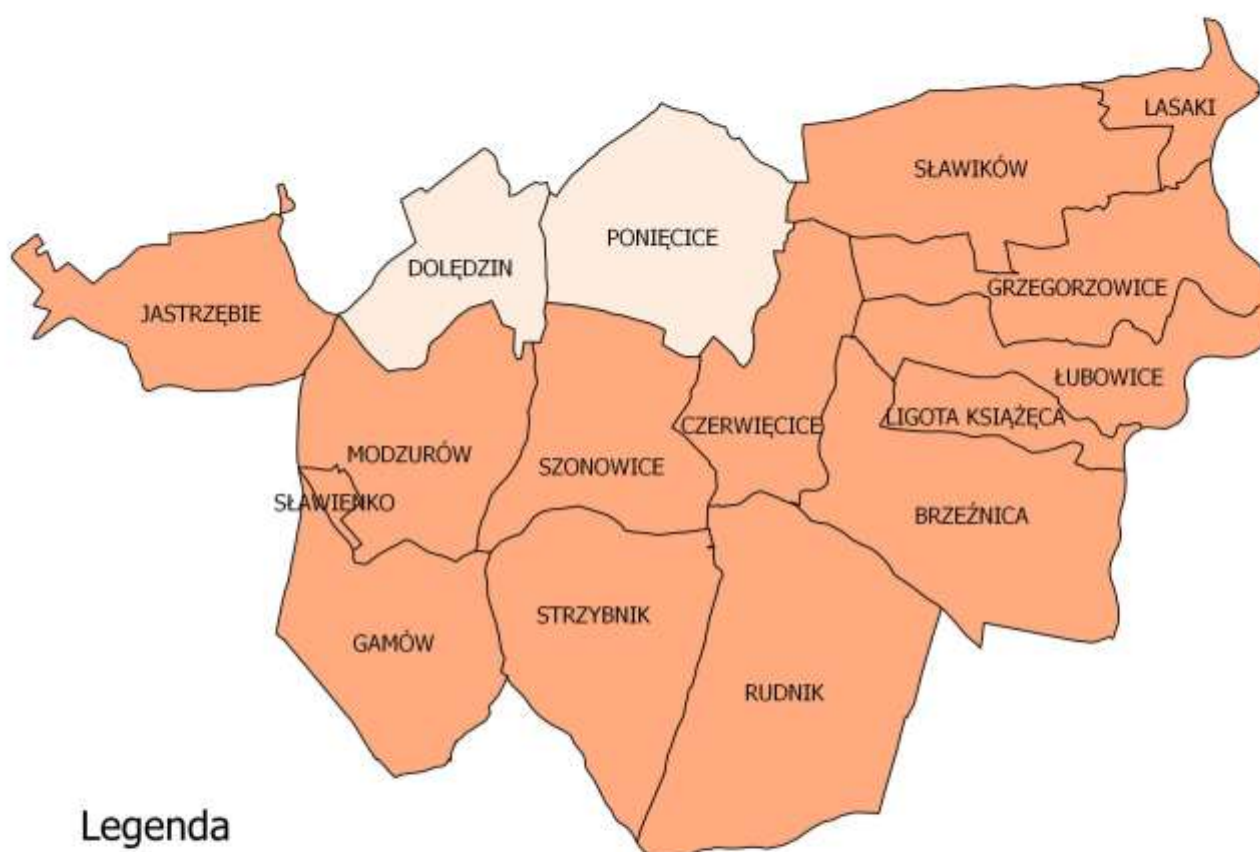
Struktura użytkowania gruntów ogółem

Tabela 14

Lp.	Obręb	Jedn.	Powierzchnia ogólna obrabu	Użytki rolne						Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	Grunty pod wodami	Grunty zabudowane i zurbanizowane			Nieużytki	Pozostałe
				ogółem	grunty orne	sady	łąki	pastwiska	pozostałe			tereny zabudowane	drogi	pozostałe		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.
1	Brzeźnica	ha	721,54	603,98	548,16	13,25	25,19	17,38	0,00	54,53	10,55	19,74	18,34	1,08	4,39	8,93
		%	100,0	83,7	90,7	2,2	4,2	2,9	0,0	7,6	1,5	2,8	2,5	0,1	0,6	1,2
2	Czerwięcice	ha	377,71	309,94	280,51	2,60	8,82	18,01	0,00	46,54	0,70	8,05	9,18	0,97	2,33	0,00
		%	100,0	82,1	90,5	0,8	2,9	5,8	0,0	12,3	0,2	2,1	2,4	0,3	0,6	0,0
3	Dolędzin	ha	354,46	245,48	206,00	0,00	11,15	28,33	0,00	91,93	2,63	3,53	7,33	0,33	3,23	0,00
		%	100,0	69,3	83,9	0,0	4,5	11,6	0,0	25,9	0,7	1,0	2,1	0,1	0,9	0,0
4	Gamów	ha	511,19	478,64	457,43	3,66	15,87	1,68	0,00	0,03	0,74	14,84	16,15	0,09	0,69	0,01
		%	100,0	93,6	95,6	0,8	3,3	0,3	0,0	0,0	0,2	2,9	3,2	0,0	0,1	0,0
5	Grzegorzowice	ha	487,79	431,18	336,47	19,43	70,93	4,35	0,00	1,65	10,53	18,54	17,87	1,25	4,98	1,79
		%	100,0	88,4	78,0	4,5	16,5	1,0	0,0	0,3	2,2	3,8	3,6	0,3	1,0	0,4
6	Jastrzębie	ha	448,28	380,21	327,60	0,85	16,15	35,61	0,00	48,13	0,94	7,99	10,80	0,00	0,21	0,00
		%	100,0	84,8	86,2	0,2	4,2	9,4	0,0	10,7	0,2	1,8	2,4	0,0	0,1	0,0
7	Lasaki	ha	148,39	121,76	78,74	2,18	37,95	2,89	0,00	3,85	9,91	7,00	3,26	0,09	2,52	0,00
		%	100,0	82,0	64,6	1,8	31,2	2,4	0,0	2,6	6,7	4,7	2,2	0,1	1,7	0,0
8	Ligota Książęca	ha	174,50	153,68	127,32	15,29	8,42	2,65	0,00	5,44	3,91	6,68	4,11	0,44	0,22	0,02
		%	100,0	88,1	82,9	9,9	5,5	1,7	0,0	3,1	2,2	3,8	2,4	0,3	0,1	0,0
9	Łubowice	ha	371,51	314,58	253,52	9,19	49,13	2,74	0,00	13,10	8,29	14,76	11,80	1,11	2,75	5,12
		%	100,0	84,7	80,6	2,9	15,6	0,9	0,0	3,5	2,2	4,0	3,2	0,3	0,7	1,4
10	Modzurów	ha	533,62	493,26	452,87	0,82	8,35	31,22	0,00	11,12	0,68	16,14	11,27	1,15	0,00	0,00
		%	100,0	92,5	91,8	0,2	1,7	6,3	0,0	2,1	0,1	3,0	2,1	0,2	0,0	0,0
11	Ponięcice	ha	569,15	430,59	386,06	2,48	34,10	7,95	0,00	96,36	1,73	14,79	14,45	1,95	9,28	0,00
		%	100,0	75,7	89,7	0,6	7,9	1,8	0,0	16,9	0,3	2,6	2,6	0,3	1,6	0,0
12	Rudnik	ha	921,73	754,03	723,50	4,30	24,98	1,25	0,00	93,67	2,25	33,09	34,40	2,59	1,70	0,00
		%	100,0	81,8	95,9	0,6	3,3	0,2	0,0	10,2	0,2	3,6	3,7	0,3	0,2	0,0
13	Sławienko	ha	29,01	27,42	26,53	0,65	0,24	0,00	0,00	0,00	0,00	1,07	0,52	0,00	0,00	0,00
		%	100,0	94,5	96,7	2,4	0,9	0,0	0,0	0,0	0,0	3,7	1,8	0,0	0,0	0,0
14	Sławików	ha	600,61	548,30	493,02	1,78	36,00	17,50	0,00	7,74	1,95	18,45	20,32	1,13	2,72	0,00
		%	100,0	91,3	89,9	0,3	6,6	3,2	0,0	1,3	0,3	3,1	3,4	0,2	0,4	0,0
15	Strzybnik	ha	628,27	518,99	504,90	5,49	7,45	1,15	0,00	77,54	1,10	14,55	12,51	1,80	1,78	0,00
		%	100,0	82,6	97,3	1,1	1,4	0,2	0,0	12,3	0,2	2,3	2,0	0,3	0,3	0,0
16	Szonowice	ha	468,50	435,09	415,47	6,38	11,56	1,68	0,00	5,62	0,00	12,24	14,64	0,73	0,18	0,00
		%	100,0	92,9	95,5	1,5	2,6	0,4	0,0	1,2	0,0	2,6	3,1	0,2	0,0	0,0
Gmina ogółem:		ha	7346,26	6247,13	5618,10	88,35	366,29	174,39	0,00	557,25	55,91	211,46	206,95	14,71	36,98	15,87
		%	100,0	85,0	89,9	1,4	5,9	2,8	0,0	7,6	0,8	2,9	2,8	0,2	0,5	0,2

Źródło: ewidencja gruntów - marzec 2012r.

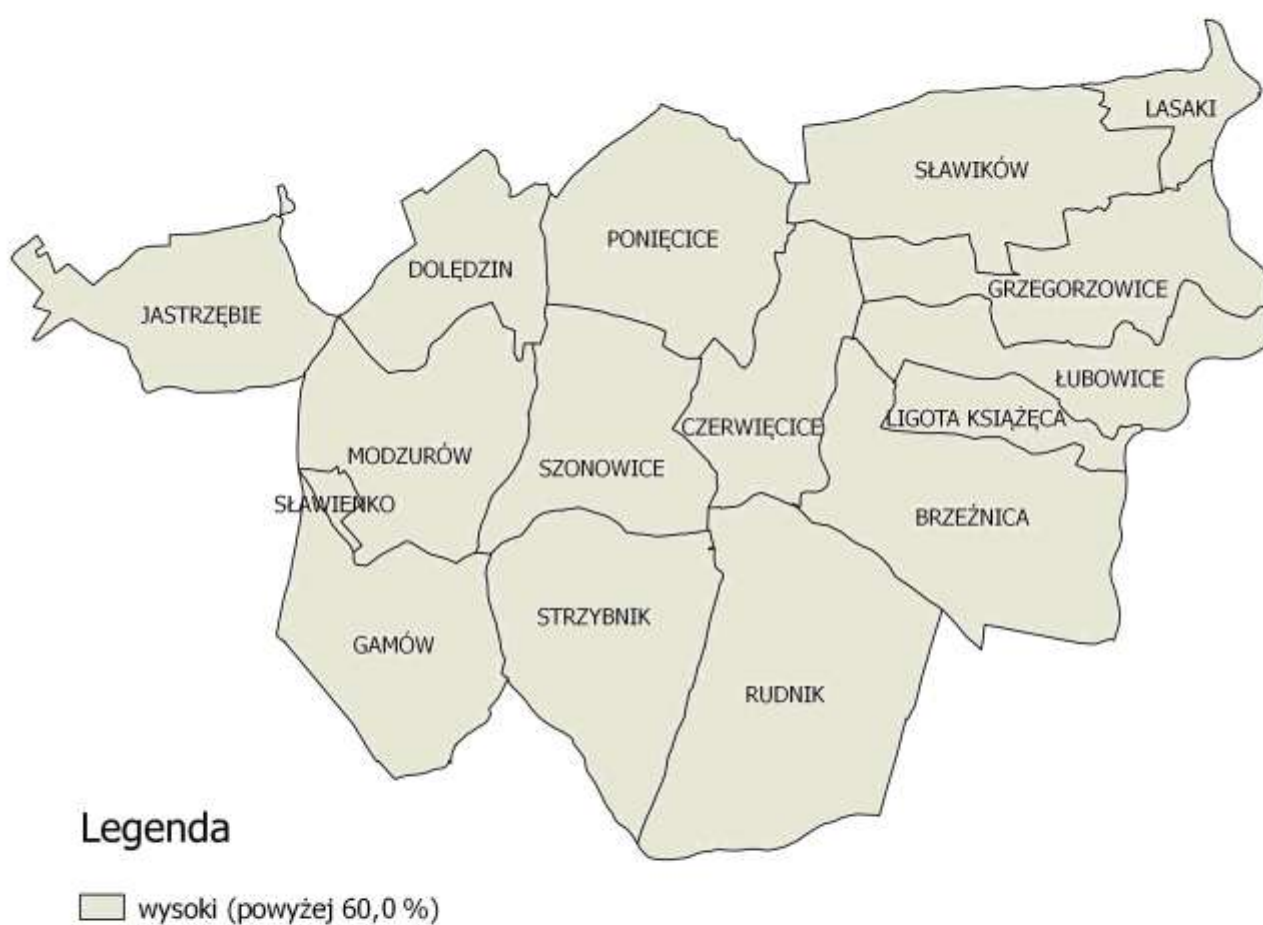
Rys. nr 10 Udział użytków rolnych w powierzchni ogólnej obrębu

Legenda

- do 80,0%
- powyżej 80,0%

*Rys. nr 11 Udział gruntów ornych w powierzchni
użytków rolnych*

Rys. nr 12 Kierunki użytkowania ziemi

Legenda

- rolny (powyżej 80,0% UR)
- rolny z udziałem lasów (powyżej 60,0% UR)

W trakcie przeprowadzonej inwentaryzacji terenowej stwierdzono odłogowanie 17,76 ha gruntów stanowiących 0,3% ogólnej powierzchni użytków rolnych. W tym odłogowanych gruntów ornych jest 4,10 ha (23,1% powierzchni wszystkich odłogów), a odłogowanych użytków zielonych jest 13,66 ha (76,9% powierzchni wszystkich odłogów). W obrębie Dołędzin występują niskie udziały gruntów odłogowanych (1,3% powierzchni użytków rolnych w obrębie), natomiast w: Brzeźnicy, Czerwęcicach, Gamowie, Grzegorzowicach, Jastrzębiu, Lasakach, Ligocie Książęcej, Łubowicach, Modzuruwie, Sławikowie, Strzybnikach oraz Szonowicach udziały gruntów odłogowanych są na bardzo niskim poziomie. W obrębach: Ponięcice, Rudnik i Sławienko grunty odłogowane nie występują.

Charakterystykę gruntów odłogowanych przedstawia tab. nr 15 i rysunek nr 13.

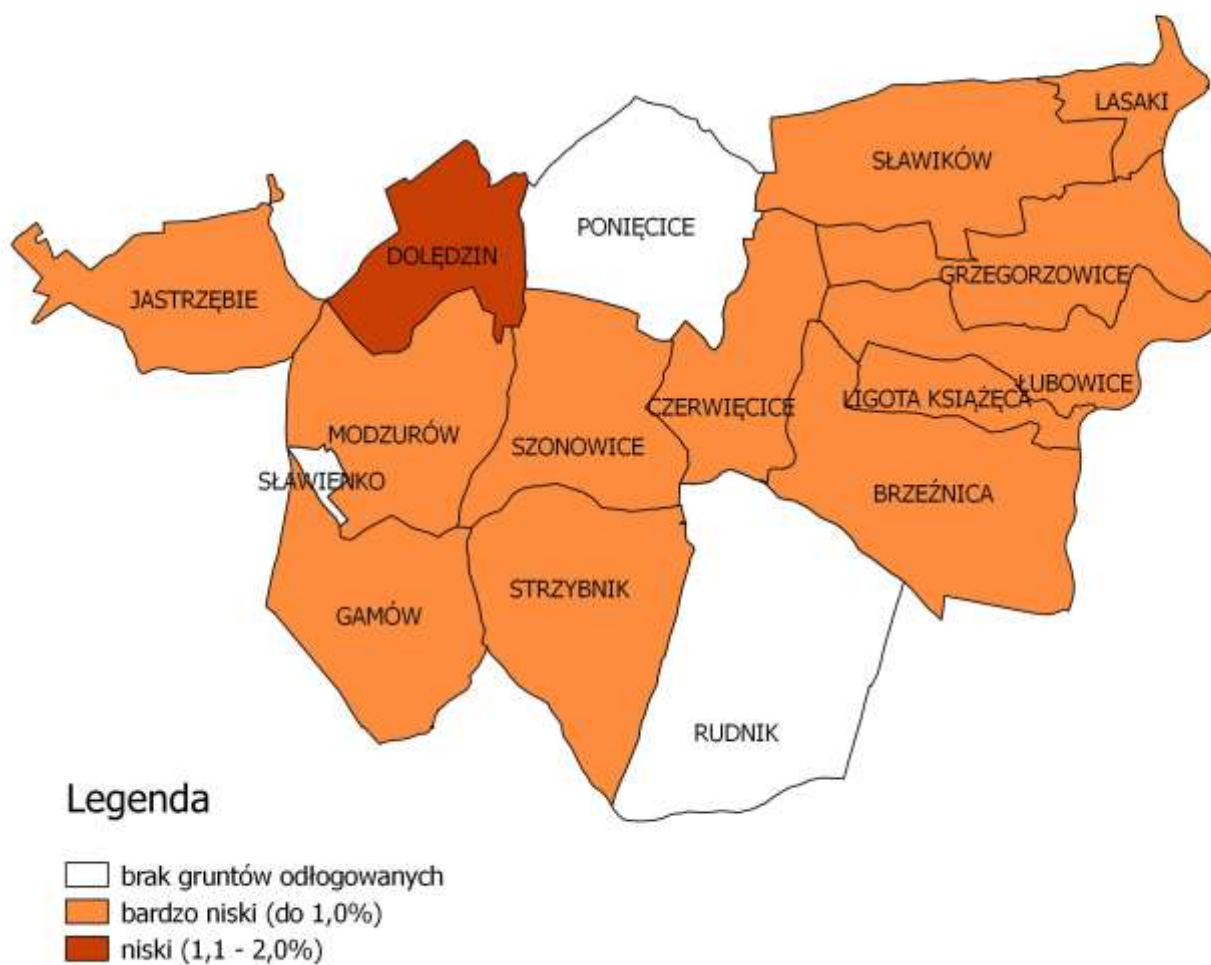
Charakterystyka gruntów odłogowanych

Tabela 15

Lp.	Obręb	Powierzchnia użytków rolnych ogółem ha	Powierzchnia gruntów odłogowanych ogółem		Powierzchnia użytków odłogowanych			
					Grunty orne		Użytki zielone	
			ha	%	ha	%	ha	%
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1	Brzeźnica	603,98	1,40	0,2	1,03	73,6	0,37	26,4
2	Czerwęcice	309,94	0,59	0,2	0,00	0,0	0,59	100,0
3	Dołędzin	245,48	3,16	1,3	0,00	0,0	3,16	100,0
4	Gamów	478,64	0,09	0,02	0,09	100,0	0,00	0,0
5	Grzegorzowice	431,18	3,70	0,9	1,08	29,2	2,62	70,8
6	Jastrzębie	380,21	0,94	0,2	0,00	0,0	0,94	100,0
7	Lasaki	121,76	0,89	0,7	0,00	0,0	0,89	100,0
8	Ligota Książęca	153,68	0,85	0,6	0,85	100,0	0,00	0,0
9	Łubowice	314,58	0,32	0,1	0,00	0,0	0,32	100,0
10	Modzurów	493,26	0,27	0,1	0,00	0,0	0,27	100,0
11	Ponięcice	430,59	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0
12	Rudnik	754,03	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0
13	Sławienko	27,42	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0
14	Sławików	548,30	0,96	0,2	0,27	28,1	0,69	71,9
15	Strzybnik	518,99	3,82	0,7	0,78	20,4	3,04	79,6
16	Szonowice	435,09	0,77	0,2	0,00	0,0	0,77	100,0
Gmina ogółem:		6247,13	17,76	0,3	4,10	23,1	13,66	76,9

Źródło: ewidencja gruntów - marzec 2012r., opracowanie własne – wywiad terenowy (kwiecień 2012r.).

Rys. nr 13 Udział gruntów odłogowanych w powierzchni użytków rolnych w obrębach

4.2. Władanie gruntami

4.2.1. Struktura władania gruntami ogółem

Na obszarach gminy Rudnik udział sektora publicznego we władaniu gruntami jest średni. Sektor ten zajmuje 3279,56 ha gruntów, co stanowi 44,6% powierzchni ogólnej, sektor prywatny zajmuje 4066,70 ha – tj. 55,4%. Udział sektora prywatnego w poszczególnych obrębach jest bardzo zróżnicowany i waha się od 9,2% w Dołędzinie do 98,2% w Sławienku.

4.2.2. Struktura władania gruntami w sektorze publicznym i prywatnym

Na sektor publiczny składają się grunty: Agencji Nieruchomości Rolnych Skarbu Państwa – 2465,86 ha (75,2% pow. ogólnej sektora publicznego), Państwowego Gospodarstwa Leśnego – 465,64 ha (14,2% pow. ogólnej sektora publicznego), własność komunalna – 130,57 ha (4,0% pow. ogólnej sektora publicznego) i grunty pozostałe 217,49 ha (6,6% pow. ogólnej sektora publicznego).

Grunty Agencji Nieruchomości Skarbu Państwa zajmują od 0,01 do 14,01% pow. ogólnej sektora publicznego (w obrębach Gamów, Ligota Książęca i Sławienko grunty ANR nie występują). Występują one głównie w Rudniku – 459,62 ha (78,6% pow. sektora publicznego w obrębie) oraz Strzybniku – 385,78 ha (80,0% pow. sektora publicznego w obrębie), w pozostałych obrębach powierzchnia jest zróżnicowana (0,34 ha – 326,71 ha), a w 3 obrębach (Gamów, Ligota Książęca oraz Sławienko) w ogóle nie występują. Grunty Państwowego Gospodarstwa Leśnego występują tylko w 9 obrębach i zajmują 0,02 – 3,06% ogólnej pow. sektora publicznego. Największa powierzchnia jest w Ponięcicach – 100,51 ha (41,8% pow. sektora publicznego w obrębie), a najmniejsza w Sławikowie – 0,63 ha (0,6% pow. sektora publicznego w obrębie). W 7 obrębach (Gamów, Grzegorzowice, Lasaki, Ligota Książęca, Łubowice, Modzurów oraz Sławienko) Lasy Państwowe nie występują. Grunty komunalne występują we wszystkich obrębach i w stosunku do powierzchni ogólnej sektora publicznego, zawierają się w przedziale od 0,005% do 0,6%. Największa powierzchnia występuje w obrębie Rudnik – 19,68 ha (3,4% pow. sektora publicznego w obrębie), natomiast najmniejsza w Sławienku – 0,16 ha (30,8% pow. sektora publicznego w obrębie). Grunty pozostałe sektora publicznego występują we wszystkich obrębach i w stosunku do powierzchni ogólnej sektora publicznego zawierają się w przedziale od 0,01% do 1,3%. Największa powierzchnia znajduje się w obrębie Grzegorzowice – 42,02 ha (72,8% pow. sektora publicznego w obrębie), a najmniejsza w obrębie Sławienko – 0,36 ha (69,2% pow. sektora publicznego w obrębie).

Na sektor prywatny składają się grunty: gospodarstw rolnych – 3418,20 ha (84,0% pow. ogólnej sektora prywatnego), nieruchomości rolnych – 222,59 ha (5,5% pow. ogólnej sektora prywatnego), grunty spółdzielni 270,60 ha (6,7% pow. ogólnej sektora prywatnego) i grunty pozostałe – 155,31 ha (3,8% pow. ogólnej sektora prywatnego). Na podstawie ewidencji gruntów, do grupy gospodarstw rolnych (grupa rej. 7.1) zaliczona jest powierzchnia 309,16 ha gospodarstw posiadających poniżej 1 ha w danym obrębie (różnicowanie).

Udział gruntów gospodarstw rolnych w powierzchni ogólnej sektora prywatnego, jest bardzo zróżnicowany i zawiera się w przedziale od 0,7% do 11,8%. Największa powierzchnia znajduje się w Gamowie – 478,62 ha (97,0% pow. sektora prywatnego w obrębie), a najmniejsza w obrębie Sławienko – 27,21 ha (95,5% pow. sektora prywatnego w obrębie). Udział gruntów nieruchomości rolnych (do 1 ha) w powierzchni ogólnej sektora prywatnego, zawiera się w przedziale od 0,006% do 1,2%. Największa powierzchnia znajduje się w Rudniku – 49,27 ha (14,6% pow. sektora prywatnego w obrębie), a najmniejsza w Dolędzinie – 0,24 ha (0,7% pow. sektora publicznego w obrębie). Grunty spółdzielni nie występują w 6 obrębach: Dolędzinie, Gamowie, Lasakach, Ligocie Książęcej, Modzurowie, Sławienku. Udział gruntów spółdzielni w powierzchni ogólnej sektora prywatnego zawiera się w przedziale 0,005% do 4,5%. Największa powierzchnia znajduje się w Ponięcicach – 184,40 ha (56,1% pow. sektora prywatnego w obrębie), a najmniejsza w Brzeźnicy – 0,19 ha (0,04% pow. sektora prywatnego w obrębie). Grunty pozostałe sektora prywatnego, w stosunku do powierzchni ogólnej sektora prywatnego, zawierają się w przedziale od 0,0002% do 1,9%. Największa powierzchnia znajduje się w obrębie Sławików – 75,96 ha (15,5% pow. sektora prywatnego w obrębie), a najmniejsza w Ligocie Książęcej – 0,01 ha (0,006% pow. sektora prywatnego w obrębie). W 4 obrębach (Dolędzin, Grzegorzowice, Lasaki, Sławienko) w ogóle nie występuje.

Strukturę władania w sektorze publicznym i prywatnym przedstawia tab. nr 16 i rysunki nr 14 i 15.

Gospodarstwo rolne w Gamowie

Struktura władania gruntami wg rejestru ewidencji gruntów

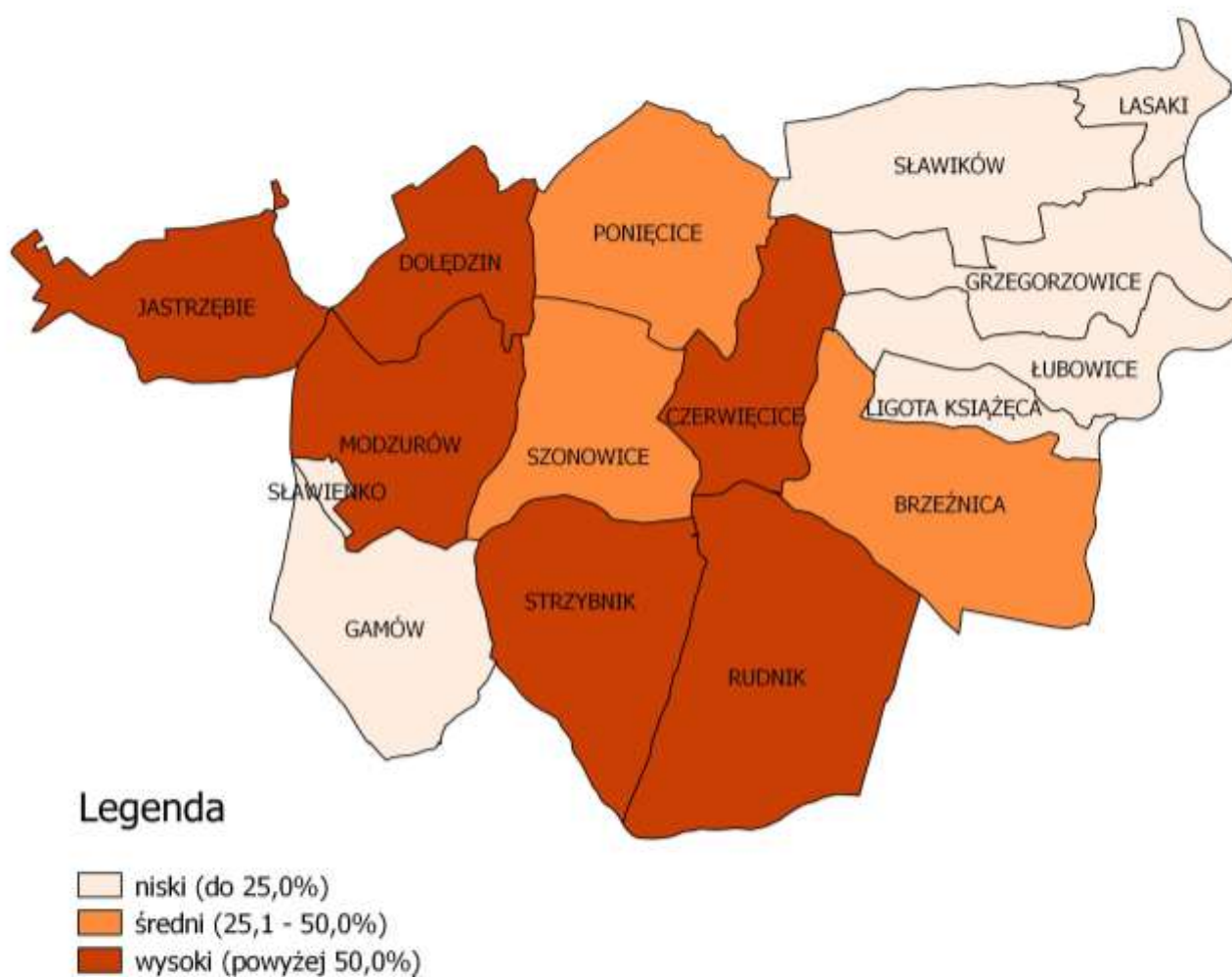
(udział w powierzchni ogólnej obrębu)

Tabela 16

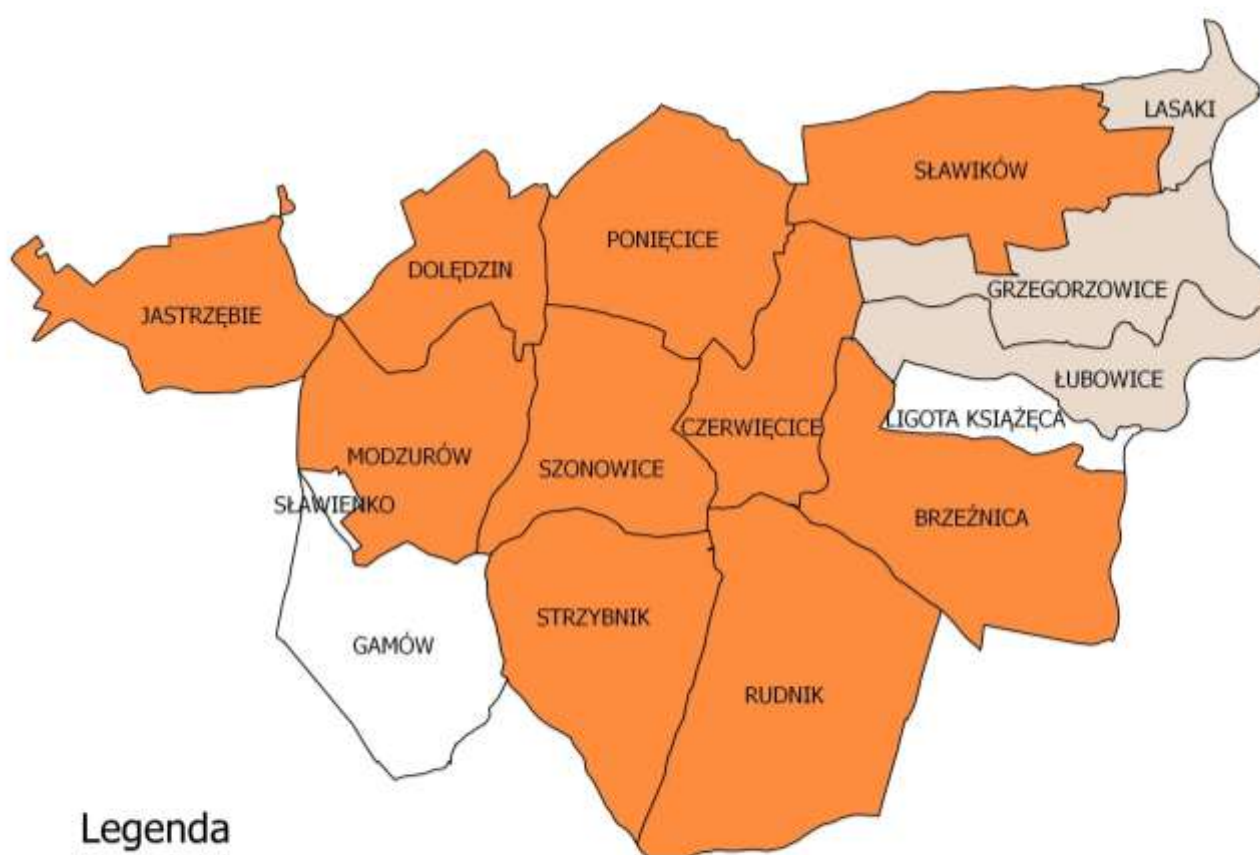
Lp.	Obręb	Powierzchnia ogólna użytków w obrębie	Sektor publiczny										Sektor prywatny									
			razem		ANR		PGL		własność komunalna		pozostałe		razem		gospodarstwa rolne		nieruchomości rolne do 1 ha		grunty spółdzielni		pozostałe	
			ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.
1	Brzeźnica	721,54	294,07	40,8	208,51	70,9	54,00	18,4	12,19	4,1	19,37	6,6	427,47	59,2	393,75	92,1	21,15	5,0	0,19	0,0	12,38	2,9
2	Czerwęcice	377,71	238,15	63,1	182,78	76,7	43,29	18,2	5,29	2,2	6,79	2,9	139,56	36,9	105,80	75,8	2,81	2,0	25,39	18,2	5,56	4,0
3	Dolędzin	354,46	321,98	90,8	243,16	75,5	75,28	23,4	0,69	0,2	2,85	0,9	32,48	9,2	32,24	99,3	0,24	0,7	0,00	0,0	0,00	0,0
4	Gamów	511,19	17,98	3,5	0,00	0,0	0,00	0,0	9,94	55,3	8,04	44,7	493,21	96,5	478,62	97,0	13,41	2,7	0,00	0,0	1,18	0,3
5	Grzegorzowice	487,79	57,72	11,8	0,74	1,3	0,00	0,0	14,96	25,9	42,02	72,8	430,07	88,2	392,08	91,2	28,50	6,6	9,49	2,2	0,00	0,0
6	Jastrzębie	448,28	319,68	71,3	276,62	86,5	33,25	10,4	7,34	2,3	2,47	0,8	128,60	28,7	104,79	81,5	16,85	13,1	1,76	1,4	5,20	4,0
7	Lasaki	148,39	16,58	11,2	0,49	3,0	0,00	0,0	3,21	19,3	12,88	77,7	131,81	88,8	123,23	93,5	8,58	6,5	0,00	0,0	0,00	0,0
8	Ligota Książęca	174,50	12,01	6,9	0,00	0,0	0,00	0,0	3,96	33,0	8,05	67,0	162,49	93,1	157,87	97,2	4,61	2,8	0,00	0,0	0,01	0,0
9	Łubowice	371,51	39,23	10,6	0,34	0,9	0,00	0,0	7,47	19,0	31,42	80,1	332,28	89,4	298,38	89,8	15,56	4,7	2,78	0,8	15,56	4,7
10	Modzurów	533,62	345,78	64,8	326,71	94,5	0,00	0,0	12,70	3,7	6,37	1,8	187,84	35,2	162,36	86,4	12,50	6,7	0,00	0,0	12,98	6,9
11	Ponięcice	569,15	240,33	42,2	122,08	50,8	100,51	41,8	4,02	1,7	13,72	5,7	328,82	57,8	134,91	41,0	9,02	2,7	184,40	56,1	0,49	0,2
12	Rudnik	921,73	584,51	63,4	459,62	78,6	82,55	14,1	19,68	3,4	22,66	3,9	337,22	36,6	248,01	73,6	49,27	14,6	25,39	7,5	14,55	4,3
13	Sławienko	29,01	0,52	1,8	0,00	0,0	0,00	0,0	0,16	30,8	0,36	69,2	28,49	98,2	27,21	95,5	1,28	4,5	0,00	0,0	0,00	0,0
14	Sławików	600,61	110,33	18,4	78,63	71,3	0,63	0,6	14,91	13,5	16,16	14,6	490,28	81,6	392,79	80,1	20,73	4,2	0,80	0,2	75,96	15,5
15	Strzybnik	628,27	481,88	76,7	385,78	80,0	75,08	15,6	8,16	1,7	12,86	2,7	146,39	23,3	125,05	85,4	9,03	6,2	1,54	1,0	10,77	7,4
16	Szonowice	468,50	198,81	42,4	180,40	90,7	1,05	0,5	5,89	3,0	11,47	5,8	269,69	57,6	241,11	89,4	9,05	3,4	18,86	7,0	0,67	0,2
Gmina ogółem:		7346,26	3279,56	44,6	2465,86	75,2	465,64	14,2	130,57	4,0	217,49	6,6	4066,70	55,4	3418,20	84,0	222,59	5,5	270,60	6,7	155,31	3,8

Źródło: ewidencja gruntów – marzec 2012r.

Rys. nr 14 Udział sektora publicznego w strukturze władania gruntami

Rys. nr 15 Udział gruntów Agencji Nieruchomości Rolnych Skarbu Państwa w ogólnej powierzchni obrębu

Legenda

- brak gruntów ANR SP
- do 10,0%
- powyżej 10,0%

4.2.3. Struktura użytkowania w sektorze publicznym i prywatnym

Z ogólnej powierzchni 3279,56 ha gruntów sektora publicznego 2434,43 ha zajmują użytki rolne (74,2% pow. ogólnej sektora publicznego). Grunty leśne, zadrzewione i zakrzewione zajmują – 503,59 ha (15,4% pow. ogólnej sektora publicznego), wody i grunty pod wodami – 53,79 ha (1,6% pow. ogólnej sektora publicznego), tereny zabudowane – 39,52 ha (1,2% pow. ogólnej sektora publicznego), drogi – 204,96 ha (6,3% pow. ogólnej sektora publicznego), pozostałe na gruntach zabudowanych i zurbanizowanych – 8,45 ha (0,3% pow. ogólnej sektora publicznego), nieużytki – 20,15 ha (0,6% pow. ogólnej sektora publicznego), pozostałe grunty – 14,67 ha (0,4% pow. ogólnej sektora publicznego).

W sektorze prywatnym o powierzchni 4066,70 ha największy udział stanowią użytki rolne – 3812,70 ha (93,8% pow. ogólnej sektora prywatnego). Lasy i grunty zadrzewione zajmują – 53,66 ha (1,3% pow. ogólnej sektora prywatnego), grunty pod wodami – 2,12 ha (0,1% pow. ogólnej sektora prywatnego), tereny zabudowane – 171,94 ha (4,2% pow. ogólnej sektora prywatnego), drogi – 1,99 ha (0,05% pow. ogólnej sektora prywatnego), pozostałe na gruntach zabudowanych i zurbanizowanych – 6,26 ha (0,2% pow. ogólnej sektora prywatnego), nieużytki – 16,83 ha (0,4% pow. ogólnej sektora prywatnego), pozostałe grunty 1,20 ha (0,03% pow. ogólnej sektora prywatnego).

Strukturę użytkowania w sektorze publicznym i prywatnym przedstawiają tab. nr 17 i 18.

Widok na Rudnik

Struktura użytkowania gruntów w sektorze publicznym

Tabela 17

Lp.	Obręb	Jedn.	Powierzchnia ogólna obróbu	Powierzchnia ogólna sektora	Użytki rolne						Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	Grunty pod wodami	Grunty zabudowane i zurbanizowane			Nieużytki	Pozostałe
					ogółem	grunty orne	sady	łąki	pastwiska	pozostałe			tereny zabudowane	drogi	pozostałe		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.
1	Brzeźnica	ha	721,54	294,07	198,17	195,48	0,28	2,29	0,12	0,00	52,12	10,25	2,75	18,19	0,95	2,71	8,93
		%	100,0	40,8	67,4	98,6	0,1	1,2	0,1	0,0	17,7	3,5	0,9	6,2	0,3	0,9	3,1
2	Czerwiecice	ha	377,71	238,15	179,18	157,42	0,00	4,60	17,16	0,00	42,85	0,70	4,35	9,18	0,00	1,89	0,00
		%	100,0	63,1	75,2	87,8	0,0	2,6	9,6	0,0	18,0	0,3	1,8	3,9	0,0	0,8	0,0
3	Dolędżin	ha	354,46	321,98	218,10	205,67	0,00	1,44	10,99	0,00	88,20	2,29	2,90	7,32	0,24	2,93	0,00
		%	100,0	90,8	67,7	94,3	0,0	0,7	5,0	0,0	27,4	0,7	0,9	2,3	0,1	0,9	0,0
4	Gamów	ha	511,19	17,98	0,65	0,16	0,00	0,10	0,39	0,00	0,00	0,74	0,15	16,11	0,00	0,33	0,00
		%	100,0	3,5	3,6	24,6	0,0	15,4	60,0	0,0	0,0	4,1	0,8	89,6	0,0	1,9	0,0
5	Grzegorzowice	ha	487,79	57,72	23,84	9,34	0,52	13,91	0,07	0,00	1,06	9,99	1,14	17,82	1,15	1,22	1,50
		%	100,0	11,8	41,3	39,2	2,2	58,3	0,3	0,0	1,8	17,3	2,0	30,9	2,0	2,1	2,6
6	Jastrzębie	ha	448,28	319,68	261,91	226,76	0,00	4,90	30,25	0,00	43,66	0,57	2,78	10,76	0,00	0,00	0,00
		%	100,0	71,3	81,9	86,6	0,0	1,9	11,5	0,0	13,6	0,2	0,9	3,4	0,0	0,0	0,0
7	Lasaki	ha	148,39	16,58	3,79	1,59	0,00	2,20	0,00	0,00	0,03	9,44	0,08	3,20	0,00	0,04	0,00
		%	100,0	11,2	22,9	42,0	0,0	58,0	0,0	0,0	0,2	56,9	0,5	19,3	0,0	0,2	0,0
8	Ligota Książęca	ha	174,50	12,01	3,26	2,77	0,00	0,22	0,27	0,00	0,00	3,91	0,21	4,11	0,44	0,06	0,02
		%	100,0	6,9	27,1	85,0	0,0	6,7	8,3	0,0	0,0	32,6	1,7	34,2	3,7	0,5	0,2
9	Łubowice	ha	371,51	39,23	12,44	6,78	0,23	5,43	0,00	0,00	1,40	8,29	0,14	11,64	0,46	0,64	4,22
		%	100,0	10,6	31,7	54,5	1,8	43,7	0,0	0,0	3,6	21,1	0,4	29,7	1,2	1,6	10,7
10	Modzurów	ha	533,62	345,78	326,26	294,86	0,00	1,99	29,41	0,00	7,65	0,68	0,34	10,74	0,11	0,00	0,00
		%	100,0	64,8	94,4	90,4	0,0	0,6	9,0	0,0	2,2	0,2	0,1	3,1	0,0	0,0	0,0
11	Ponięcice	ha	569,15	240,33	119,12	96,01	0,00	16,32	6,79	0,00	94,42	1,67	1,95	14,12	1,52	7,53	0,00
		%	100,0	42,2	49,6	80,6	0,0	13,7	5,7	0,0	39,3	0,7	0,8	5,9	0,6	3,1	0,0
12	Rudnik	ha	921,73	584,51	450,74	439,67	0,00	10,75	0,32	0,00	89,27	2,24	6,14	34,03	1,21	0,88	0,00
		%	100,0	63,4	77,1	97,5	0,0	2,4	0,1	0,0	15,3	0,4	1,0	5,8	0,2	0,2	0,0

13	Sławienko	ha	29,01	0,52	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,52	0,00	0,00	0,00
		%	100,0	1,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
14	Sławików	ha	600,61	110,33	77,78	64,59	0,00	3,04	10,15	0,00	5,24	1,92	4,19	20,23	0,71	0,26	0,00
		%	100,0	18,4	70,5	83,0	0,0	3,9	13,1	0,0	4,8	1,7	3,8	18,4	0,6	0,2	0,0
15	Strzybnik	ha	628,27	481,88	384,74	381,39	0,00	2,20	1,15	0,00	72,20	1,10	8,09	12,44	1,65	1,66	0,00
		%	100,0	76,7	79,8	99,1	0,0	0,6	0,3	0,0	15,0	0,2	1,7	2,7	0,3	0,3	0,0
16	Szonowice	ha	468,50	198,81	174,45	170,41	0,46	2,66	0,92	0,00	5,49	0,00	4,31	14,55	0,01	0,00	0,00
		%	100,0	42,4	87,7	97,7	0,3	1,5	0,5	0,0	2,8	0,0	2,2	7,3	0,0	0,0	0,0
Gmina ogółem:		ha	7346,26	3279,56	2434,43	2252,90	1,49	72,05	107,99	0,00	503,59	53,79	39,52	204,96	8,45	20,15	14,67
		%	100,0	44,6	74,2	92,5	0,1	3,0	4,4	0,0	15,4	1,6	1,2	6,3	0,3	0,6	0,4

Źródło: ewidencja gruntów – marzec 2012r.

Struktura użytkowania gruntów w sektorze prywatnym

Tabela 18

Lp.	Obręb	Jedn.	Powierzchnia ogólna obrębu	Powierzchnia ogólna sektora	Użytki rolne						Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	Grunty pod wodami	Grunty zabudowane i zurbanizowane			Nieużytki	Pozostałe
					ogółem	grunty orne	sady	łąki	pastwiska	pozostałe			tereny zabudowane	drogi	pozostałe		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.
1	Brzeźnica	ha	721,54	427,47	405,81	352,68	12,97	22,90	17,26	0,00	2,41	0,30	16,99	0,15	0,13	1,68	0,00
		%	100,0	59,2	94,9	86,9	3,2	5,6	4,3	0,0	0,6	0,1	4,0	0,0	0,0	0,4	0,0
2	Czerwęcice	ha	377,71	139,56	130,76	123,09	2,60	4,22	0,85	0,00	3,69	0,00	3,70	0,00	0,97	0,44	0,00
		%	100,0	36,9	93,7	94,1	2,0	3,2	0,7	0,0	2,6	0,0	2,7	0,0	0,7	0,3	0,0
3	Dolędzin	ha	354,46	32,48	27,38	0,33	0,00	9,71	17,34	0,00	3,73	0,34	0,63	0,01	0,09	0,30	0,00
		%	100,0	9,2	84,3	1,2	0,0	35,5	63,3	0,0	11,5	1,1	1,9	0,0	0,3	0,9	0,0
4	Gamów	ha	511,19	493,21	477,99	457,27	3,66	15,77	1,29	0,00	0,03	0,00	14,69	0,04	0,09	0,36	0,01
		%	100,0	96,5	96,9	95,6	0,8	3,3	0,3	0,0	0,0	0,0	3,0	0,0	0,0	0,1	0,0

5	Grzegorzowice	ha	487,79	430,07	407,34	327,13	18,91	57,02	4,28	0,00	0,59	0,54	17,40	0,05	0,10	3,76	0,29
		%	100,0	88,2	94,7	80,3	4,6	14,0	1,1	0,0	0,1	0,1	4,1	0,0	0,0	0,9	0,1
6	Jastrzębie	ha	448,28	128,60	118,30	100,84	0,85	11,25	5,36	0,00	4,47	0,37	5,21	0,04	0,00	0,21	0,00
		%	100,0	28,7	92,0	85,3	0,7	9,5	4,5	0,0	3,5	0,3	4,0	0,0	0,0	0,2	0,0
7	Lasaki	ha	148,39	131,81	117,97	77,15	2,18	35,75	2,89	0,00	3,82	0,47	6,92	0,06	0,09	2,48	0,00
		%	100,0	88,8	89,5	65,4	1,9	30,3	2,4	0,0	2,9	0,4	5,2	0,0	0,1	1,9	0,0
8	Ligota Książęca	ha	174,50	162,49	150,42	124,55	15,29	8,20	2,38	0,00	5,44	0,00	6,47	0,00	0,00	0,16	0,00
		%	100,0	93,1	92,6	82,8	10,2	5,4	1,6	0,0	3,3	0,0	4,0	0,0	0,0	0,1	0,0
9	Łubowice	ha	371,51	332,28	302,14	246,74	8,96	43,70	2,74	0,00	11,70	0,00	14,62	0,16	0,65	2,11	0,90
		%	100,0	89,4	90,9	81,6	3,0	14,5	0,9	0,0	3,5	0,0	4,4	0,1	0,2	0,6	0,3
10	Modzurów	ha	533,62	187,84	167,00	158,01	0,82	6,36	1,81	0,00	3,47	0,00	15,80	0,53	1,04	0,00	0,00
		%	100,0	35,2	88,9	94,6	0,5	3,8	1,1	0,0	1,8	0,0	8,4	0,3	0,6	0,0	0,0
11	Ponięcice	ha	569,15	328,82	311,47	290,05	2,48	17,78	1,16	0,00	1,94	0,06	12,84	0,33	0,43	1,75	0,00
		%	100,0	57,8	94,7	93,1	0,8	5,7	0,4	0,0	0,6	0,0	3,9	0,1	0,1	0,6	0,0
12	Rudnik	ha	921,73	337,22	303,29	283,83	4,30	14,23	0,93	0,00	4,40	0,01	26,95	0,37	1,38	0,82	0,00
		%	100,0	36,6	89,9	93,6	1,4	4,7	0,3	0,0	1,3	0,0	8,0	0,1	0,4	0,3	0,0
13	Sławienko	ha	29,01	28,49	27,42	26,53	0,65	0,24	0,00	0,00	0,00	0,00	1,07	0,00	0,00	0,00	0,00
		%	100,0	98,2	96,2	96,7	2,4	0,9	0,0	0,0	0,0	0,0	3,8	0,0	0,0	0,0	0,0
14	Sławików	ha	600,61	490,28	470,52	428,43	1,78	32,96	7,35	0,00	2,50	0,03	14,26	0,09	0,42	2,46	0,00
		%	100,0	81,6	96,0	91,0	0,4	7,0	1,6	0,0	0,5	0,0	2,9	0,0	0,1	0,5	0,0
15	Strzybnik	ha	628,27	146,39	134,25	123,51	5,49	5,25	0,00	0,00	5,34	0,00	6,46	0,07	0,15	0,12	0,00
		%	100,0	23,3	91,7	92,0	4,1	3,9	0,0	0,0	3,6	0,0	4,4	0,1	0,1	0,1	0,0
16	Szonowice	ha	468,50	269,69	260,64	245,06	5,92	8,90	0,76	0,00	0,13	0,00	7,93	0,09	0,72	0,18	0,00
		%	100,0	57,6	96,6	94,0	2,3	3,4	0,3	0,0	0,0	0,0	2,9	0,1	0,3	0,1	0,0
Gmina ogółem:		ha	7346,26	4066,70	3812,70	3365,20	86,86	294,24	66,40	0,00	53,66	2,12	171,94	1,99	6,26	16,83	1,20
		%	100,0	55,4	93,8	88,3	2,3	7,7	1,7	0,0	1,3	0,1	4,2	0,05	0,2	0,4	0,03

Źródło: ewidencja gruntów – marzec 2012r.

4.2.4. Struktura władania użytkami rolnymi

W skład użytków rolnych wchodzi: grunty orne, sady, łąki i pastwiska, które w obszarach gminy Rudnik zajmują powierzchnię 6247,13 ha, w tym 2434,43 ha jest własnością sektora publicznego (39,0% pow. ogólnej użytków rolnych), 3812,70 ha jest własnością sektora prywatnego (61,0% pow. ogólnej użytków rolnych). Największy udział w powierzchni użytków rolnych ma sektor publiczny w obrębie: Dolędzin 88,8%, natomiast największa powierzchnia UR w sektorze publicznym występuje w Rudniku – 450,74ha (18,5% pow. ogólnej użytków rolnych sektora publicznego). Przewaga sektora publicznego (50 – 80% pow. UR) występuje w obrębach: Czerwięcice, Jastrzębie, Modzurów, Rudnik oraz Strzybnik, wyraźna dominacja tego sektora w użytkach rolnych (powyżej 80% pow. UR) utrzymuje się tylko w Dolędzinie. Sektor prywatny przeważa (50 – 80% pow. UR) w obrębach: Brzeźnica, Ponięcice oraz Szonowice, natomiast wyraźna dominacja tego sektora w użytkach rolnych (powyżej 80% pow. UR) występuje w: Gamowie, Grzegorzowicach, Lasakach, Ligocie Książęcej, Łubowicach, Sławienku (100% pow. UR) i Sławikowie. Największa powierzchnia użytków rolnych w sektorze prywatnym znajduje się w obrębach: Gamów – 477,99 ha i Sławików – 470,52 ha (12,5% i 12,3% pow. ogólnej użytków rolnych sektora prywatnego).

Strukturę władania użytkami rolnymi przedstawia tab. nr 19 i rysunek nr 16.

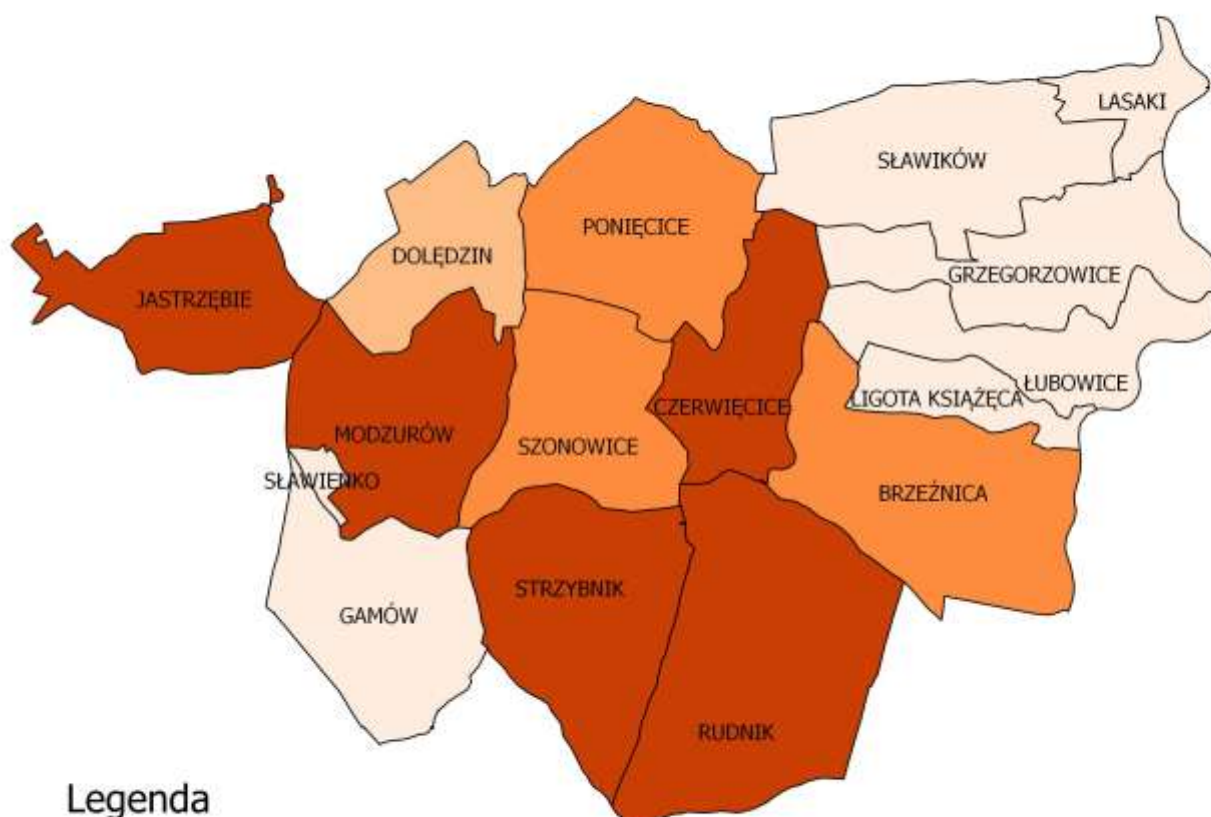
Struktura władania użytkami rolnymi ogółem

Tabela 19

Lp.	Obręb	Powierzchnia ogólna użytków rolnych w obrębie	Sektor publiczny powierzchnia UR ogółem		Sektor prywatny powierzchnia UR ogółem	
		ha	ha	%	ha	%
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
1	Brzeźnica	603,98	198,17	32,8	405,81	67,2
2	Czerwięcice	309,94	179,18	57,8	130,76	42,2
3	Dolędzin	245,48	218,10	88,8	27,38	11,2
4	Gamów	478,64	0,65	0,1	477,99	99,9
5	Grzegorzowice	431,18	23,84	5,5	407,34	94,5
6	Jastrzębie	380,21	261,91	68,9	118,30	31,1
7	Lasaki	121,76	3,79	3,1	117,97	96,9
8	Ligota Książęca	153,68	3,26	2,1	150,42	97,9
9	Łubowice	314,58	12,44	4,0	302,14	96,0
10	Modzurów	493,26	326,26	66,1	167,00	33,9
11	Ponięcice	430,59	119,12	27,7	311,47	72,3
12	Rudnik	754,03	450,74	59,8	303,29	40,2
13	Sławienko	27,42	0,00	0,0	27,42	100,0
14	Sławików	548,30	77,78	14,2	470,52	85,8
15	Strzybnik	518,99	384,74	74,1	134,25	25,9
16	Szonowice	435,09	174,45	40,1	260,64	59,9
Gmina ogółem:		6247,13	2434,43	39,0	3812,70	61,0

Źródło: ewidencja gruntów – marzec 2012r.

Rys. nr 16 Władanie użytkami rolnymi ogółem

Legenda

- dominacja sektora prywatnego
- dominacja sektora publicznego
- przewaga sektora prywatnego
- przewaga sektora publicznego

4.3. Układ przestrzenny działek

Na obszarach gminy Rudnik przeważa układ blokowy (małoblokowy) działek – 41,8% powierzchni obrębów. W układzie tym występuje duża ilość małych bloków w kształcie prostokąta, kwadratu, trapezu lub wieloboków nieforemnych, w którym jeden właściciel ma kilkanaście pól. Układ pasmowy charakteryzujący się stosunkiem boków większym jak 1:2,5, zajmuje 32,4% powierzchni obrębów. Układ blokowo – pasmowy zajmuje 25,8% obszarów gminy Rudnik.

Strukturę układu przestrzennego działek przedstawia tab. nr 20.

Analiza układu przestrzennego działek

Tabela 20

L.p.	Obręb	Blokowe		Pasmowe		Blokowo-pasmowe	
		ha	%	ha	%	ha	%
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
1	Brzeźnica	272,96	37,8	279,66	38,8	168,92	23,4
2	Czerwęcice	215,94	57,2	154,42	40,9	7,35	1,9
3	Dolędżin	354,46	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0
4	Gamów	5,62	1,1	492,62	96,4	12,95	2,5
5	Grzegorzowice	104,65	21,5	201,11	41,2	182,03	37,3
6	Jastrzębie	0,00	0,0	61,30	13,7	386,98	86,3
7	Lasaki	60,63	40,9	23,50	15,8	64,26	43,3
8	Ligota Książęca	10,06	5,8	162,14	92,9	2,30	1,3
9	Lubowice	61,05	16,4	127,04	34,2	183,42	49,4
10	Modzurów	21,74	4,1	94,22	17,6	417,66	78,3
11	Poniecice	363,11	63,8	90,01	15,8	116,03	20,4
12	Rudnik	649,52	70,5	226,36	24,5	45,85	5,0
13	Sławienko	0,00	0,0	26,51	91,4	2,50	8,6
14	Sławików	238,07	39,7	132,94	22,1	229,60	38,2
15	Strzybnik	496,53	79,0	116,20	18,5	15,54	2,5
16	Szonowice	213,10	45,5	191,89	40,9	63,51	13,6
Gmina ogółem:		3067,44	41,8	2379,92	32,4	1898,90	25,8

Źródło: opracowanie własne.

4.4. Struktura gospodarstw prywatnych

4.4.1. Struktura obszarowa i ilościowa gospodarstw rolnych

Według danych z ewidencji gruntów, stan na marzec 2012r., na terenach gminy Rudnik jest 680 gospodarstw rolnych o średniej powierzchni gospodarstwa 4,69 ha. W poszczególnych obrębach średnia powierzchnia gospodarstwa waha się od 3,36 ha w obrębie Rudnik do 10,75 ha w obrębie Dolędzin. Najwięcej jest gospodarstw małych do 2 ha o średniej powierzchni 1,43 ha, jest ich 240, co stanowi 35,3% ogólnej liczby gospodarstw i dysponują one obszarem stanowiącym 10,8% udziału w powierzchni ogólnej gospodarstw, natomiast średnia powierzchnia gospodarstw w przedziale 2,00 – 4,99 ha wynosi 3,17 ha, jest ich 235 stanowiąc 34,6% ogólnej liczby gospodarstw, i dysponują obszarem stanowiącym 23,3% udziału w powierzchni ogólnej gospodarstw. W przedziale od 5,00 – 7,99 ha, jest 109 gospodarstw o średniej powierzchni 6,26 ha, co stanowi 16,0% ogólnej liczby gospodarstw i dysponują obszarem stanowiącym 21,4% udziału w powierzchni ogólnej gospodarstw. W grupie obszarowej 8,00 – 9,99 ha jest 36 gospodarstw rolnych o średniej powierzchni 9,03 ha, co stanowi 5,3% ogólnej liczby gospodarstw i dysponuje obszarem stanowiącym 10,2% udziału w powierzchni ogólnej gospodarstw. W grupie obszarowej 10,00 – 14,99 ha jest 36 gospodarstw rolnych o średniej powierzchni 11,95 ha i stanowi to 5,3% ogólnej liczby gospodarstw, i dysponują obszarem 13,5% udziału w powierzchni ogólnej gospodarstw.

Analizując strukturę obszarową gospodarstw rolnych wyszczególniono 3 grupy gospodarstw (tab. 22): małe (do 5 ha), średnie (5 – 15 ha) – opisane powyżej oraz grupę gospodarstw dużych (powyżej 15 ha). Na terenie gminy przeważają gospodarstwa małe, o powierzchni poniżej 5 ha. Jest ich aż 475 (69,9% ogólnej liczby gospodarstw). Średnia wielkość gospodarstwa w tej grupie wynosi 2,29 ha i użytkują 34,1% powierzchni ogólnej gospodarstw. Gospodarstw średnich, o powierzchni od 5,00 do 14,99 ha, jest 181 (26,6% ogólnej liczby gospodarstw), o średniej wielkości gospodarstwa wynoszącej 7,94 ha. Udział w ogólnej powierzchni zajmowanej przez gospodarstwa wynosi 45,1%. Gospodarstw dużych, o powierzchni powyżej 15 ha, jest 24, o średniej powierzchni 27,65 ha i stanowi to 3,5% ogólnej liczby gospodarstw, dysponując obszarem stanowiącym 20,8% udziału w powierzchni ogólnej gospodarstw.

Dokonana analiza struktury obszarowej pozwala wysunąć wniosek, że we wszystkich obrębach występuje dominacja gospodarstw małych (o powierzchni poniżej 5 ha).

Strukturę obszarową i ilościową gospodarstw rolnych przedstawia tab. nr 21 i rysunki nr 17, 18, 19.

Struktura ilościowa gospodarstw w grupach obszarowych

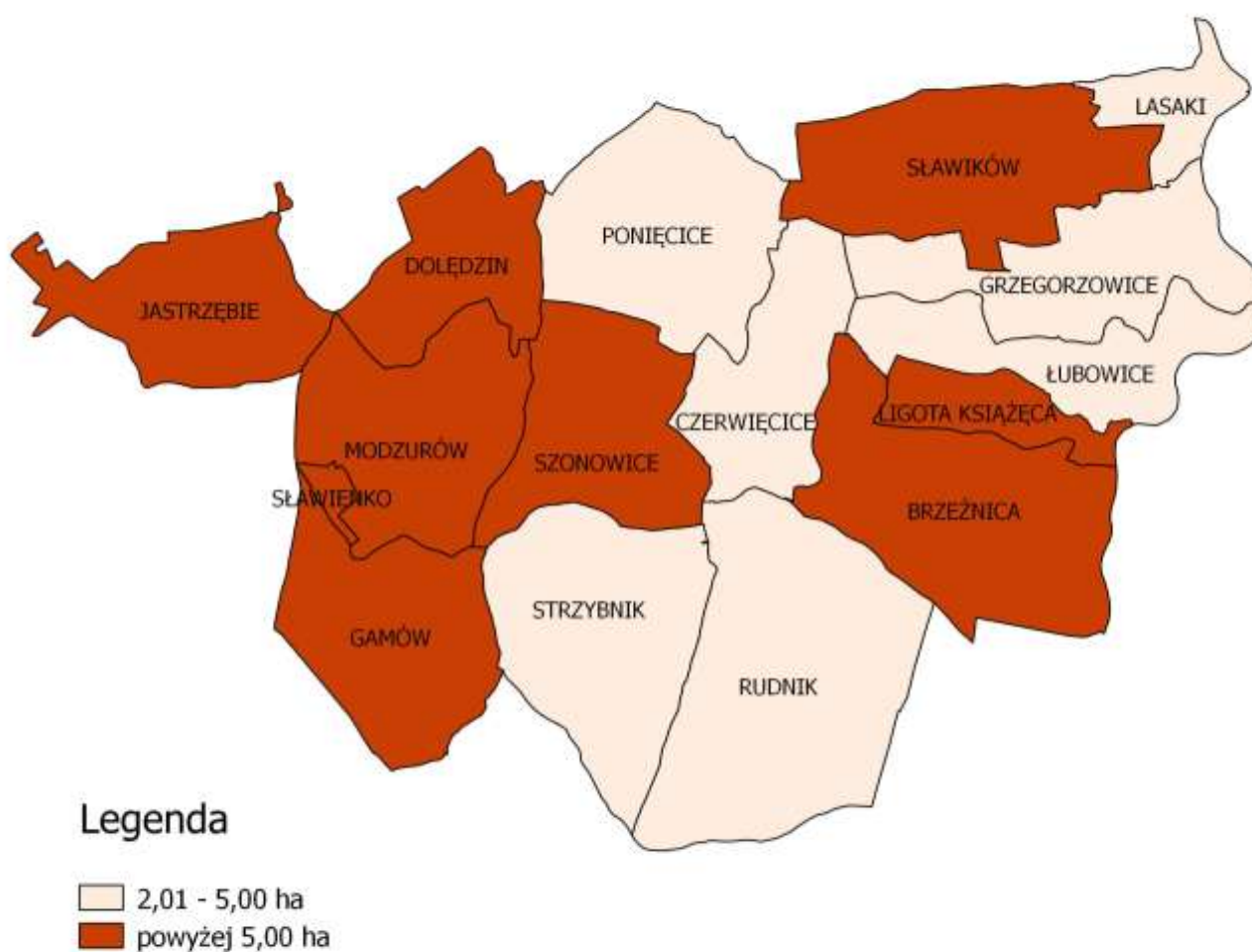
(grunty własne i dzierżawione wg EGiB)

Tabela 21

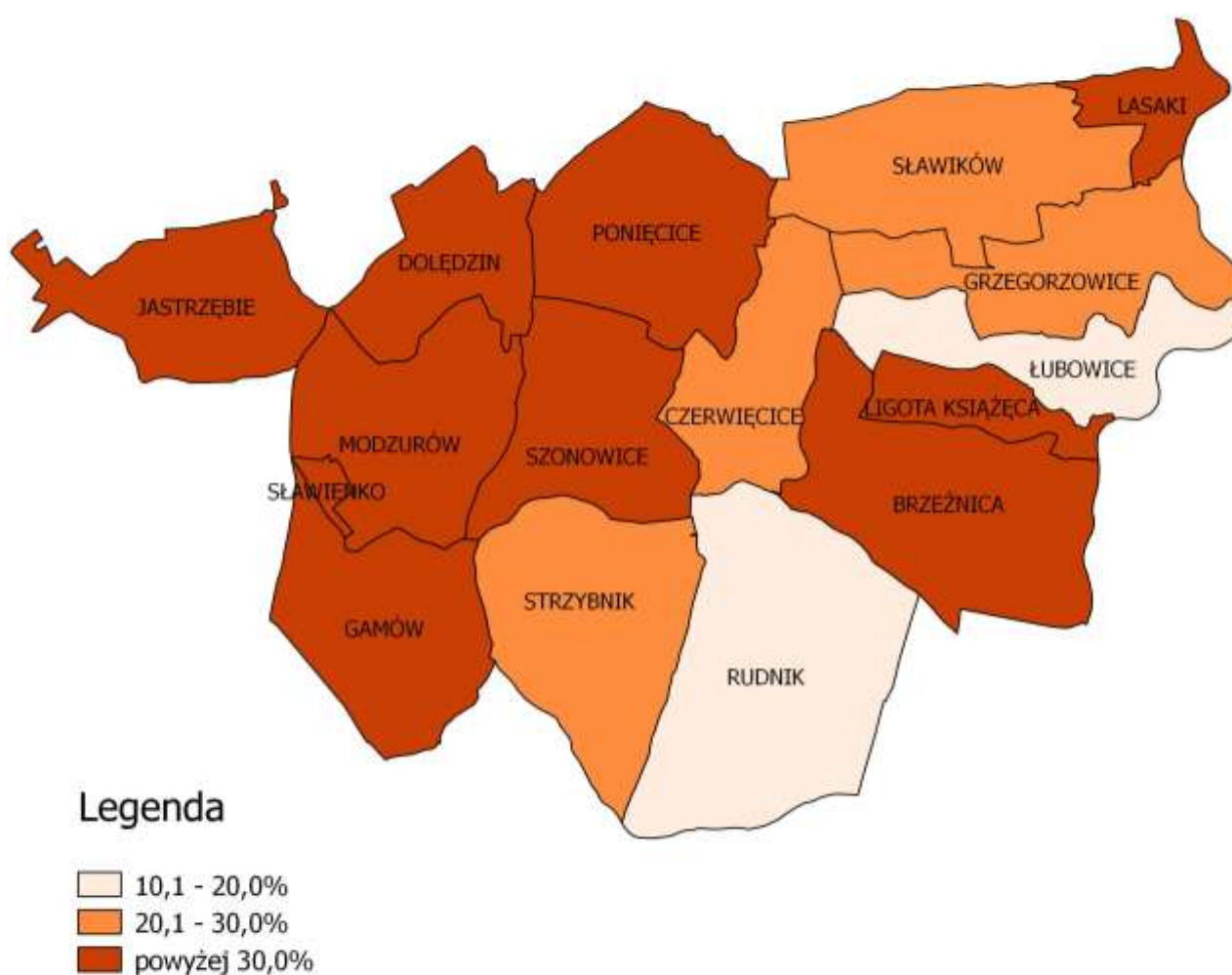
Lp.	Obręb	Pow. ogólna gospodarstw (ha)	Liczba gospodarstw ogółem	Średnia pow. gospodarstwa (ha)	1,0 - 1,99				2,0 - 4,99				5,0 - 7,99				8,0 - 9,99				10,0 - 14,99				>= 15 ha			
					ilość gospodarstw		średnia pow. gospodarstwa (ha)	Udział w powierzchni ogólnej (w %)	ilość gospodarstw		średnia pow. gospodarstwa (ha)	Udział w powierzchni ogólnej (w %)	ilość gospodarstw		średnia pow. gospodarstwa (ha)	Udział w powierzchni ogólnej (w %)	ilość gospodarstw		średnia pow. gospodarstwa (ha)	Udział w powierzchni ogólnej (w %)	ilość gospodarstw		średnia pow. gospodarstwa (ha)	Udział w powierzchni ogólnej (w %)	ilość gospodarstw		średnia pow. gospodarstwa (ha)	Udział w powierzchni ogólnej (w %)
					liczba	%			liczba	%			liczba	%			liczba	%			liczba	%			liczba	%		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.
1	Brzeźnica	376,57	74	5,09	26	35,1	1,44	9,9	25	33,8	3,32	22,0	12	16,2	6,30	20,1	5	6,8	9,34	12,4	0	0,0	-	0,0	6	8,1	22,31	35,6
2	Czerwiecice	94,88	28	3,39	15	53,6	1,45	22,9	6	21,4	2,97	18,8	4	14,3	5,75	24,2	2	7,1	9,41	19,8	1	3,6	13,55	14,3	0	0,0	-	0,0
3	Dolędżin	32,24	3	10,75	0	0,0	-	0,0	0	0,0	-	0,0	0	0,0	-	0,0	0	0,0	-	0,0	3	100,0	10,75	100,0	0	0,0	-	0,0
4	Gamów	463,05	70	6,62	17	24,3	1,53	5,6	23	32,9	3,23	16,0	8	11,4	6,04	10,4	5	7,1	9,12	9,9	10	14,3	11,88	25,7	7	10,0	21,44	32,4
5	Grzegorzowice	356,45	105	3,39	49	46,7	1,42	19,5	32	30,5	2,94	26,4	14	13,3	6,06	23,8	4	3,8	9,02	10,1	6	5,7	12,04	20,2	0	0,0	-	0,0
6	Jastrzębie	103,14	20	5,16	4	20,0	1,50	5,8	8	40,0	3,05	23,6	4	20,0	5,56	21,6	2	10,0	8,96	17,4	0	0,0	-	0,0	2	10,0	16,30	31,6
7	Lasaki	106,47	23	4,63	8	34,8	1,49	11,2	8	34,8	3,20	24,0	3	13,0	7,02	19,8	1	4,4	8,90	8,4	3	13,0	12,99	36,6	0	0,0	-	0,0
8	Ligota Książęca	146,84	24	6,12	3	12,5	1,60	3,3	7	29,1	3,52	16,8	8	33,3	6,55	35,7	4	16,7	8,45	23,0	1	4,2	13,99	9,5	1	4,2	17,23	11,7
9	Łubowice	272,36	66	4,13	29	44,0	1,41	15,0	25	37,9	3,31	30,4	8	12,1	6,07	17,8	1	1,5	8,55	3,2	2	3,0	10,65	7,8	1	1,5	70,21	25,8
10	Modzurów	154,06	26	5,93	11	42,3	1,44	10,3	7	26,9	3,37	15,3	5	19,1	7,19	23,3	1	3,9	9,19	6,0	1	3,9	10,87	7,0	1	3,9	58,66	38,1
11	Poniecice	129,08	26	4,96	8	30,8	1,27	7,9	9	34,7	2,94	20,5	6	23,1	6,59	30,6	1	3,8	9,22	7,1	1	3,8	11,63	9,0	1	3,8	32,14	24,9
12	Rudnik	218,42	65	3,36	23	35,5	1,47	15,5	31	47,7	3,20	45,4	8	12,3	5,89	21,6	1	1,5	8,84	4,0	1	1,5	12,50	5,7	1	1,5	17,13	7,8
13	Sławienko	26,34	5	5,27	1	20,0	1,39	5,3	1	20,0	2,29	8,7	2	40,0	5,57	42,3	0	0,0	-	0,0	1	20,0	11,53	43,7	0	0,0	-	0,0
14	Sławików	362,43	66	5,49	19	28,8	1,33	7,0	28	42,5	3,08	23,8	12	18,2	6,00	19,9	1	1,5	9,43	2,6	3	4,5	11,89	9,8	3	4,5	44,60	36,9
15	Strzybnik	111,19	32	3,47	10	31,2	1,32	11,8	14	43,7	3,20	40,3	6	18,8	6,06	32,7	2	6,3	8,45	15,2	0	0,0	-	0,0	0	0,0	-	0,0
16	Szonowice	235,29	47	5,01	17	36,2	1,45	10,5	11	23,4	3,26	15,2	9	19,1	7,20	27,5	6	12,8	9,21	23,5	3	6,4	12,30	15,7	1	2,1	17,78	7,6
Gmina ogółem:		3188,81	680	4,69	240	35,3	1,43	10,8	235	34,6	3,17	23,3	109	16,0	6,26	21,4	36	5,3	9,03	10,2	36	5,3	11,95	13,5	24	3,5	27,65	20,8

Źródło: ewidencja gruntów – marzec 2012r.

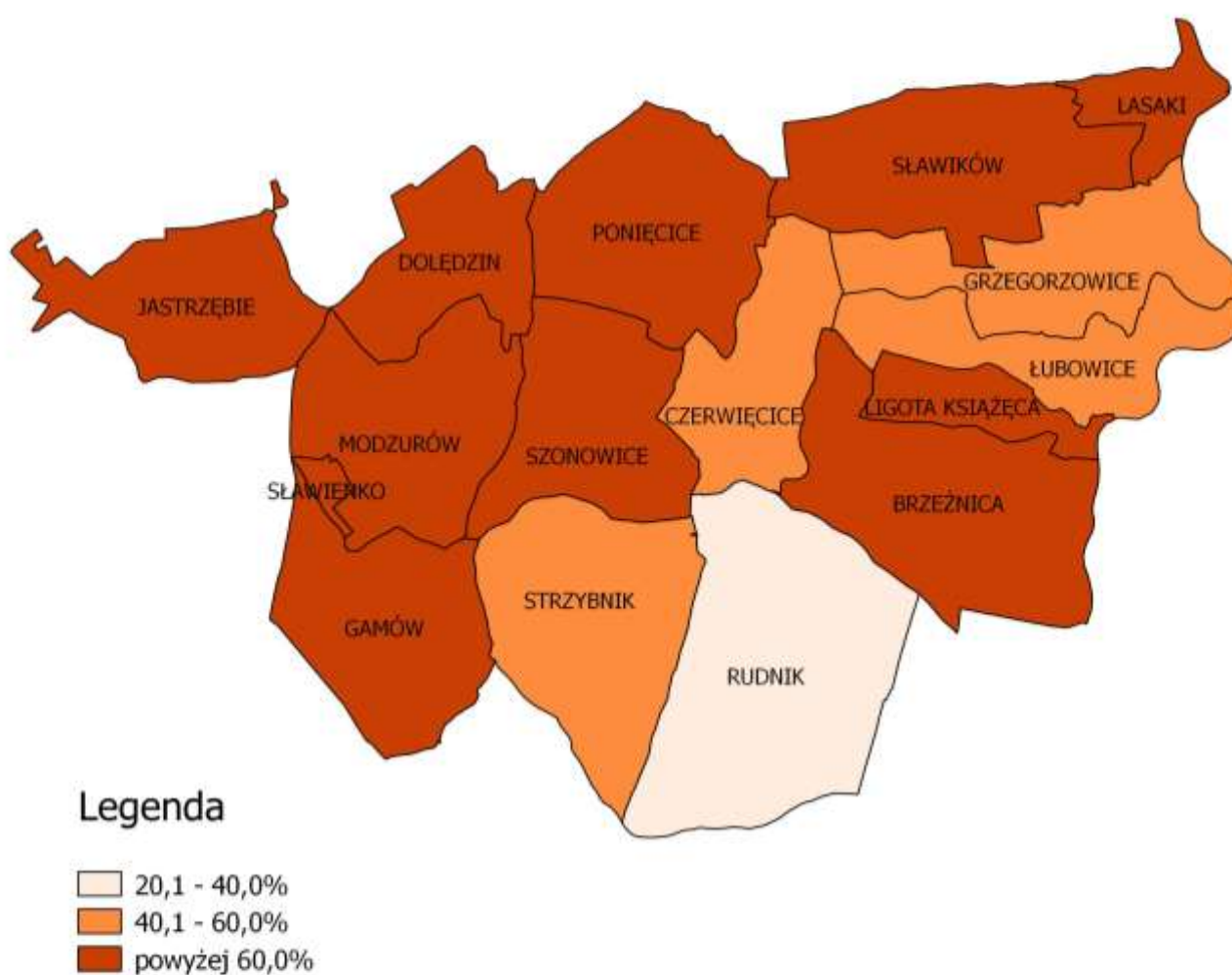
Rys. nr 17 Średnia powierzchnia gospodarstw w obrębie gruntów własnych i dzierżawionych

Rys. nr 18 Udział liczby gospodarstw o wielkości powyżej 5 ha w ogólnej liczbie gospodarstw rolnych wg gruntów własnych i dzierżawionych

Rys. nr 19 Udział powierzchni gospodarstw o wielkości powyżej 5 ha w ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych wg gruntów własnych i dzierżawionych

4.4.2. Rozdrobnienie gruntów w gospodarstwach rolnych

Na podstawie danych z tabeli nr 22 (Zestawienie powierzchni, ilości działek i gospodarstw w grupach obszarowych) wykonano analizę rozdrobnienia gruntów w prywatnych gospodarstwach rolnych, w oparciu o dane z ewidencji gruntów i budynków.

Na obszarach gminy Rudnik, przeciętnie na jedno gospodarstwo rolne przypada 7,07 działek ewidencyjnych o średniej powierzchni 0,66 ha. Największe rozdrobnienie, określone ilością działek w gospodarstwie, jest w obrębie Sławienko – 15,60 działek ewidencyjnych ze średnią powierzchnią działki wynoszącą 0,34 ha. Najmniejsze rozdrobnienie występuje w obrębie Czerwięcice, gdzie średnia ilość działek w gospodarstwie wynosi 3,04 a średnia powierzchnia działki 1,12 ha. Obrębem o największej średniej powierzchni działki jest Modzurów – 1,43 ha, natomiast obrębem o najmniejszej średniej powierzchni działki są Sławienko 0,34 ha. Najmniejszą średnią powierzchnię działki mają gospodarstwa w grupie obszarowej 1,00 – 1,99 ha i wynosi ona 0,47 ha. Największą zaś średnią powierzchnię działki mają gospodarstwa w grupie obszarowej powyżej 15 ha i wynosi ona 1,04 ha. Rozdrobnienie gruntów ma ścisły związek z powierzchnią gospodarstwa. Analizując liczbę działek, przypadającą średnio na 1 gospodarstwo w poszczególnych przedziałach wielkościowych, należy stwierdzić, że wraz ze wzrostem powierzchni gospodarstwa, wzrasta również liczba działek. Gospodarstwa o powierzchni poniżej 2 ha mają przeciętnie 3,01 działek, a gospodarstwa powyżej 15 ha – 26,71 działek.

Rozdrobnienie gruntów gospodarstw w grupach obszarowych przedstawia tab. nr 23 i rysunki nr 20 i 21.

Gospodarstwo rolne w Czerwięcicach

Zestawienie powierzchni, ilości działek i gospodarstw w grupach obszarowych

Tabela 22

L.p.	Obręb	w grupach obszarowych																				
		Ogółem			1-1,99			2-4,99			5-7,99			8-9,99			10-14,99			>15,0		
		pow.	I.dz.	I.gosp.	pow.	I.dz.	I.gosp.	pow.	I.dz.	I.gosp.	pow.	I.dz.	I.gosp.	pow.	I.dz.	I.gosp.	pow.	I.dz.	I.gosp.	pow.	I.dz.	I.gosp.
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.
1	Brzeźnica	376,57	451	74	37,39	92	26	83,07	102	25	75,55	99	12	46,71	57	5	0,00	0	0	133,85	101	6
2	Czerwięcice	94,88	85	28	21,70	19	15	17,81	15	6	23,01	22	4	18,81	13	2	13,55	16	1	0,00	0	0
3	Dolędzin	32,24	25	3	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	32,24	25	3	0,00	0	0
4	Gamów	463,05	951	70	26,03	70	17	74,21	169	23	48,30	109	8	45,60	108	5	118,83	214	10	150,08	281	7
5	Grzegorzowice	356,45	700	105	69,37	194	49	93,94	193	32	84,82	157	14	36,06	59	4	72,26	97	6	0,00	0	0
6	Jastrzębie	103,14	100	20	5,98	4	4	24,42	27	8	22,23	28	4	17,91	18	2	0,00	0	0	32,60	23	2
7	Lasaki	106,47	167	23	11,94	22	8	25,60	49	8	21,05	51	3	8,90	3	1	38,98	42	3	0,00	0	0
8	Ligota Książęca	146,84	232	24	4,81	8	3	24,64	45	7	52,36	82	8	33,81	53	4	13,99	23	1	17,23	21	1
9	Łubowice	272,36	426	66	40,86	99	29	82,86	145	25	48,59	114	8	8,55	6	1	21,29	35	2	70,21	27	1
10	Modzurów	154,06	108	26	15,81	18	11	23,60	27	7	35,93	24	5	9,19	5	1	10,87	10	1	58,66	24	1
11	Ponięcice	129,08	176	26	10,12	16	8	26,46	34	9	39,51	53	6	9,22	8	1	11,63	9	1	32,14	56	1
12	Rudnik	218,42	468	65	33,74	65	23	99,06	242	31	47,15	117	8	8,84	16	1	12,50	27	1	17,13	1	1
13	Sławienko	26,34	78	5	1,39	2	1	2,29	7	1	11,13	36	2	0,00	0	0	11,53	33	1	0,00	0	0
14	Sławików	362,43	402	66	25,34	56	19	86,16	132	28	72,02	76	12	9,43	1	1	35,68	35	3	133,80	102	3
15	Strzybnik	111,19	163	32	13,20	20	10	44,76	75	14	36,34	48	6	16,89	20	2	0,00	0	0	0,00	0	0
16	Szonowice	235,29	272	47	24,61	37	17	35,90	48	11	64,81	86	9	55,28	57	6	36,91	39	3	17,78	5	1
Gmina ogółem:		3188,81	4804	680	342,29	722	240	744,78	1310	235	682,80	1102	109	325,20	424	36	430,26	605	36	663,48	641	24

Źródło: ewidencja gruntów – marzec 2012r., opracowanie własne.

Rozdrobnienie gruntów gospodarstw w grupach obszarowych

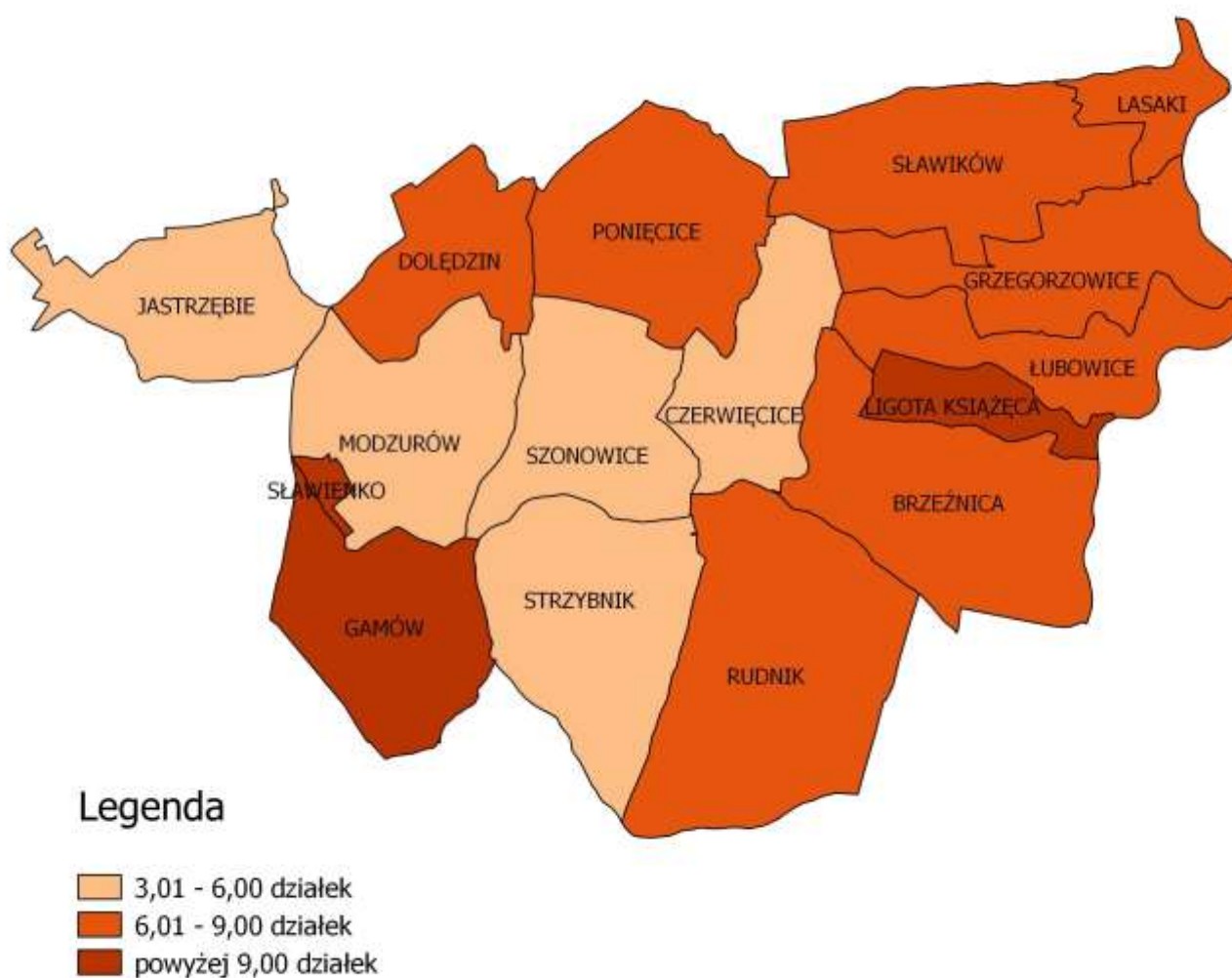
Tabela 23

Lp.	Obręb	Ogółem		w przedziałach obszarowych											
				1 - 1,99		2 - 4,99		5 - 7,99		8 - 9,99		10 - 14,99		>15,0	
		a [ha]	b	a [ha]	b	a [ha]	b	a [ha]	b	a [ha]	b	a [ha]	b	a [ha]	b
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.
1	Brzeźnica	0,83	6,09	0,41	3,54	0,81	4,08	0,76	8,25	0,82	11,40	0,00	0,00	1,33	16,83
2	Czerwięcice	1,12	3,04	1,14	1,27	1,19	2,50	1,05	5,50	1,45	6,50	0,85	16,00	0,00	0,00
3	Dolędzin	1,29	8,33	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,29	8,33	0,00	0,00
4	Gamów	0,49	13,59	0,37	4,12	0,44	7,35	0,44	13,63	0,42	21,60	0,56	21,40	0,53	40,14
5	Grzegorzowice	0,51	6,67	0,36	3,96	0,49	6,03	0,54	11,21	0,61	14,75	0,74	16,17	0,00	0,00
6	Jastrzębie	1,03	5,00	1,50	1,00	0,90	3,38	0,79	7,00	1,00	9,00	0,00	0,00	1,42	11,50
7	Lasaki	0,64	7,26	0,54	2,75	0,52	6,13	0,41	17,00	2,97	3,00	0,93	14,00	0,00	0,00
8	Ligota Książęca	0,63	9,67	0,60	2,67	0,55	6,43	0,64	10,25	0,64	13,25	0,61	23,00	0,82	21,00
9	Łubowice	0,64	6,46	0,41	3,41	0,57	5,80	0,43	14,25	1,43	6,00	0,61	17,50	2,60	27,00
10	Modzurów	1,43	4,15	0,88	1,64	0,87	3,86	1,50	4,80	1,84	5,00	1,09	10,00	2,44	24,00
11	Ponięcice	0,73	6,77	0,63	2,00	0,78	3,78	0,75	8,83	1,15	8,00	1,29	9,00	0,57	56,00
12	Rudnik	0,47	7,20	0,52	2,83	0,41	7,81	0,40	14,63	0,55	16,00	0,46	27,00	17,13	1,00
13	Sławienko	0,34	15,60	0,70	2,00	0,33	7,00	0,31	18,00	0,00	0,00	0,35	33,00	0,00	0,00
14	Sławików	0,90	6,09	0,45	2,95	0,65	4,71	0,95	6,33	9,43	1,00	1,02	11,67	1,31	34,00
15	Strzybnik	0,68	5,09	0,66	2,00	0,60	5,36	0,76	8,00	0,84	10,00	0,00	0,00	0,00	0,00
16	Szonowice	0,87	5,79	0,67	2,18	0,75	4,36	0,75	9,56	0,97	9,50	0,95	13,00	3,56	5,00
Gmina ogółem:		0,66	7,06	0,47	3,01	0,57	5,57	0,62	10,11	0,77	11,78	0,71	16,81	1,04	26,71

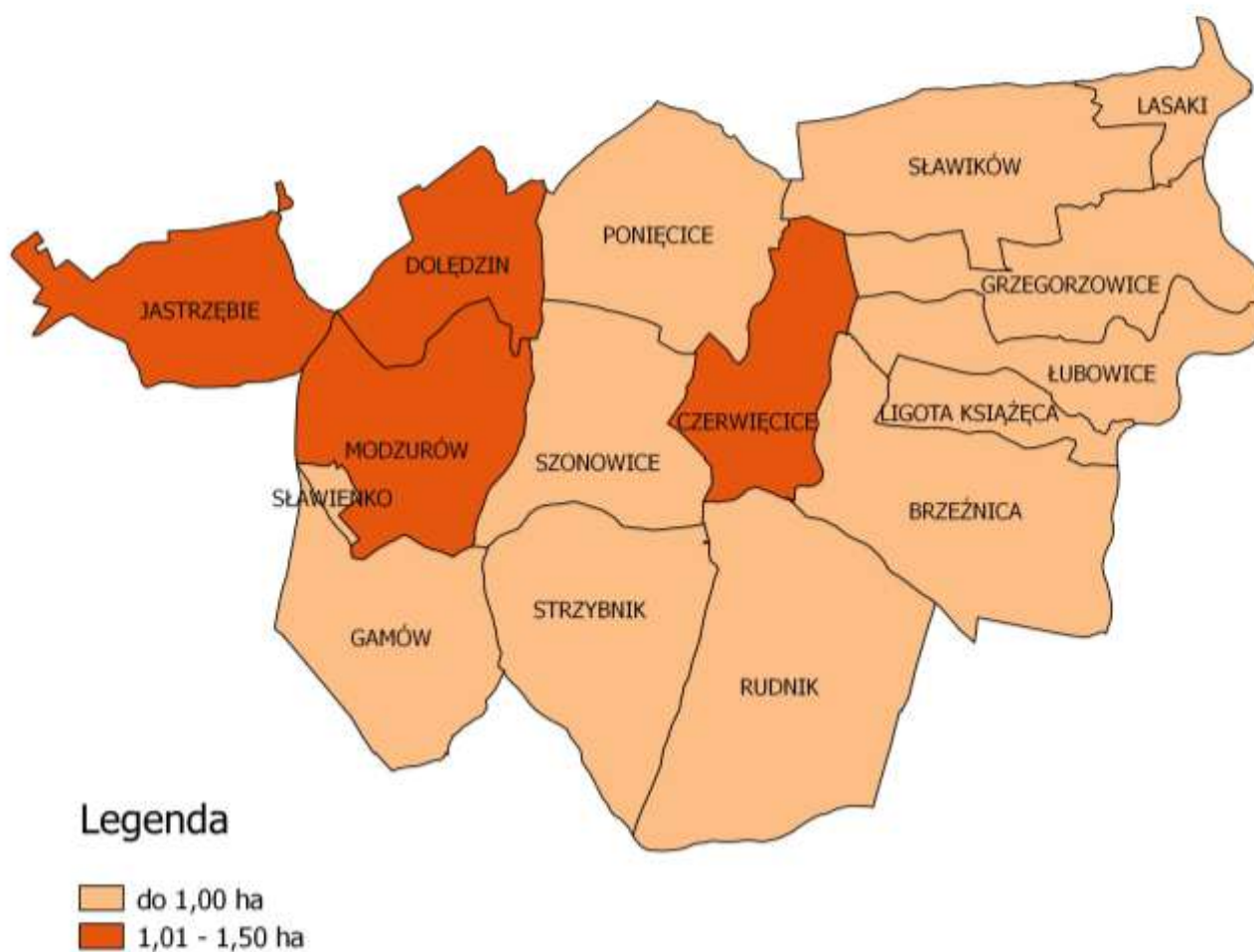
a - średnia powierzchnia działek (w ha), b - średnia liczba działek w gospodarstwie

Źródło: ewidencja gruntów - marzec 2012r., opracowanie własne.

*Rys. nr 20 Średnia liczba działek ewidencyjnych
w gospodarstwach rolnych wg gruntów własnych
i dzierżawionych*

*Rys. nr 21 Średnia powierzchnia działek ewidencyjnych
w gospodarstwach rolnych wg gruntów własnych
i dzierżawionych*

Na podstawie danych z tabeli nr 21, 22, 23 określono wskaźnik rozdrobnienia średniej wielkości gospodarstwa w obrębie. Im mniejsza wartość R, tym gospodarstwo ma korzystniejszy kształt rozłogu działek. Najniższy wskaźnik rozdrobnienia gospodarstw ma obręb Modzurów (0,17), a najwyższy obręb Sławienko (0,56). Średnie R dla gminy wynosi 0,35.

Wskaźnik rozdrobnienia średniego gospodarstwa w obrębie przedstawia tab. nr 24.

Wskaźnik rozdrobnienia średniego gospodarstwa w obrębie

Tabela 24

Lp.	Obręb	średnia powierzchnia gospodarstwa indywidualnego (ha) - P	średnia liczba działek w gospodarstwie n	Średnia wielkość działki	liczba działek na 100 ha	wskaźnik rozdrobnienia gospodarstw* $R = \frac{\sqrt{n} - 1}{P}$
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
1	Brzeźnica	5,09	6,09	0,83	120	0,29
2	Czerwęcice	3,39	3,04	1,12	90	0,22
3	Dolędzin	10,75	8,33	1,29	78	0,18
4	Gamów	6,62	13,59	0,49	205	0,41
5	Grzegorzowice	3,39	6,67	0,51	196	0,47
6	Jastrzębie	5,16	5,00	1,03	97	0,24
7	Lasaki	4,63	7,26	0,64	157	0,37
8	Ligota Książęca	6,12	9,67	0,63	158	0,34
9	Łubowice	4,13	6,46	0,64	157	0,37
10	Modzurów	5,93	4,15	1,43	70	0,17
11	Ponięcice	4,96	6,77	0,73	136	0,32
12	Rudnik	3,36	7,20	0,47	214	0,50
13	Sławienko	5,27	15,6	0,34	296	0,56
14	Sławików	5,49	6,09	0,90	111	0,27
15	Strzybnik	3,47	5,09	0,68	147	0,36
16	Szonowice	5,01	5,79	0,87	116	0,28
Ogółem gmina:		4,69	7,07	0,66	151	0,35

Metoda analizy: *R wg. wzoru Van Duina

Źródło: opracowanie własne.

4.4.3. Struktura gruntów dzierżawionych przez rolników

Dzierżawy w gminie obejmują łącznie 1595,16 ha, w tym grunty dzierżawione przez rolników wynoszą 195,74 ha, a powierzchnia dzierżawiona przez przedsiębiorstwa rolne (Agromax i RSP – akta postępowania część 1, str. 33, 34) od Agencji Nieruchomości Rolnych wynosi 1399,42 ha.

Powierzchnia gruntów rolnych dzierżawionych przez rolników od ANR oraz prywatnych właścicieli na terenie gminy znajduje się na zbliżonym poziomie (od ANR – 103,30 ha, a od prywatnych właścicieli – 92,06 ha).

Najwięcej powierzchniowo gruntów dzierżawionych przez rolników jest w obrębie Sławików – 77,25 ha (39,5% ogólnej powierzchni dzierżawionych gruntów). Dzierżawcami jest 63 gospodarstw, tj. 9,3% ogólnej liczby gospodarstw. Największa liczba gospodarstw dzierżawiących grunty jest w obrębach: Grzegorzowice – 9, Rudnik – 9 stanowiąc po 14,3% ogólnej liczby dzierżawiących grunty.

Przedsiębiorstwo Agromax dzierżawi 1214,91 ha od ANR w następujących obrębach: Brzeźnica, Czerwęcice, Rudnik, Strzybnik oraz Szonowice. Największa powierzchnia gruntów dzierżawionych przez Agromax występuje w Rudniku i wynosi 435,31 ha, natomiast najmniejsza w Czerwęcicach – 113,43 ha. Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna w sumie dzierżawi 184,51 ha od ANR w 3 obrębach (Czerwęcice, Ponięcice oraz Szonowice). Największa dzierżawiona powierzchnia przez RSP znajduje się w obrębie Ponięcice i wynosi 122,02 ha. Przedmiotem dzierżaw są głównie grunty orne.

Strukturę gruntów dzierżawionych przez rolników przedstawia tab. nr 25.

Grunty orne w Szonowicach

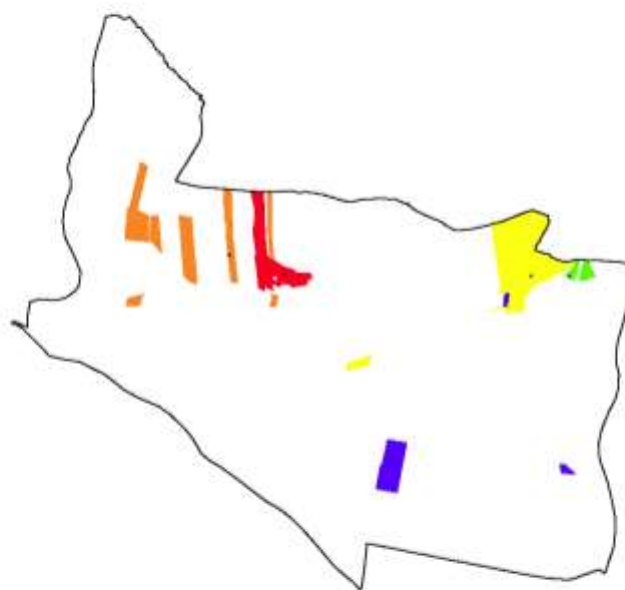
Struktura gruntów dzierżawionych przez rolników

Tabela 25

Lp.	Obręb	Powierzchnia ogólna gospodarstw prywatnych wg użytkowania	Powierzchnia gruntów dzierżawionych przez rolników										Liczba gospodarstw ogółem	Liczba gospodarstw dzierżawiących grunty		
			ogółem		w tym:											
					od Agencji Nieruchomości Rolnych		od prywatnych właścicieli		od innych jednostek		od Gminy					
		ha	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ilość	ilość	%	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	
1	Brzeźnica	376,57	9,22	2,4	3,74	40,6	5,48	59,4	0,00	0,0	0,00	0,0	74	6	8,1	
2	Czerwięcice	94,88	3,56	3,8	0,31	8,7	3,25	91,3	0,00	0,0	0,00	0,0	28	4	14,3	
3	Dolędzin	32,24	2,79	8,7	2,79	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	3	2	66,7	
4	Gamów	463,05	18,56	4,0	0,00	0,0	18,56	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	70	6	8,6	
5	Grzegorzowice	356,45	13,79	3,9	0,00	0,0	13,79	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	105	9	8,6	
6	Jastrzębie	103,14	0,03	0,0	0,03	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	20	1	5,0	
7	Lasaki	106,47	0,52	0,5	0,00	0,0	0,52	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	23	2	8,7	
8	Ligota Książęca	146,84	3,59	2,4	0,00	0,0	3,59	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	24	2	8,3	
9	Łubowice	272,36	3,97	1,5	0,00	0,0	3,59	90,4	0,38	9,6	0,00	0,0	66	3	4,5	
10	Modzurów	154,06	0,43	0,3	0,43	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	26	1	3,8	
11	Ponięcice	129,08	14,27	11,1	0,58	4,1	13,69	95,9	0,00	0,0	0,00	0,0	26	5	19,2	
12	Rudnik	218,42	29,00	13,3	20,82	71,8	8,18	28,2	0,00	0,0	0,00	0,0	65	9	13,8	
13	Sławienko	26,34	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	5	0	0,0	
14	Sławików	362,43	77,25	21,3	73,74	95,5	3,51	4,5	0,00	0,0	0,00	0,0	66	6	9,1	
15	Strzybnik	111,19	10,75	9,7	0,47	4,4	10,28	95,6	0,00	0,0	0,00	0,0	32	5	15,6	
16	Szonowice	235,29	8,01	3,4	0,39	4,9	7,62	95,1	0,00	0,0	0,00	0,0	47	2	4,3	
Gmina ogółem:		3188,81	195,74	6,1	103,30	52,8	92,06	47,0	0,38	0,2	0,00	0,0	680	63	9,3	

Źródło: ewidencja gruntów z Urzędu Gminy - kwiecień 2012r., wykaz powierzchni ANR – marzec 2012r., Starostwo Powiatowe w Raciborzu – kwiecień 2012r.

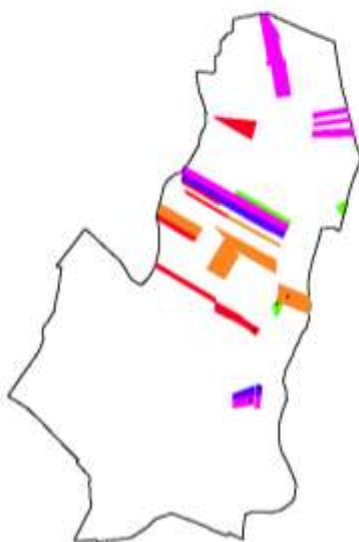
*Rys. nr 22 Przykładowy rozłóg gospodarstw rolnych
Obręb: Brzeźnica
Skala 1:4000*

LEGENDA:

- gospodarstwo w przedziale 1 - 2 ha
- gospodarstwo w przedziale 2 - 5 ha
- gospodarstwo w przedziale 5 - 8 ha
- gospodarstwo w przedziale 8 - 10 ha
- gospodarstwo w przedziale 10 - 15 ha
- gospodarstwo w przedziale powyżej 15 ha
- położenie siedliska

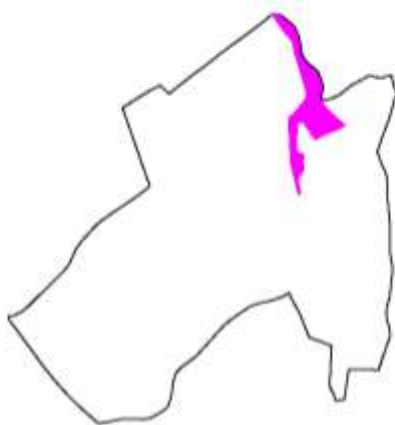
*Rys. nr 23 Przykładowy rozróg gospodarstw rolnych
Obręb: Czerwścice
Skala 1:4000*

LEGENDA:

- gospodarstwo w przedziale 1 - 2 ha
- gospodarstwo w przedziale 2 - 5 ha
- gospodarstwo w przedziale 5 - 8 ha
- gospodarstwo w przedziale 8 - 10 ha
- gospodarstwo w przedziale 10 - 15 ha
- położenie siedliska

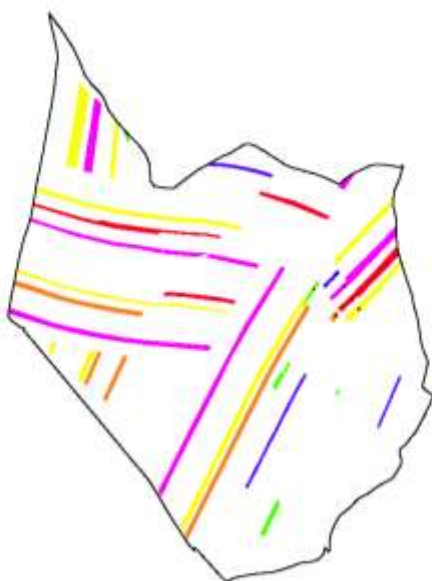
*Rys. nr 24 Przykładowy rozłóg gospodarstw rolnych
Obręb: Dołędzin
Skala 1:4000*

LEGENDA:

- gospodarstwo w przedziale 10 - 15 ha
- położenie siedliska

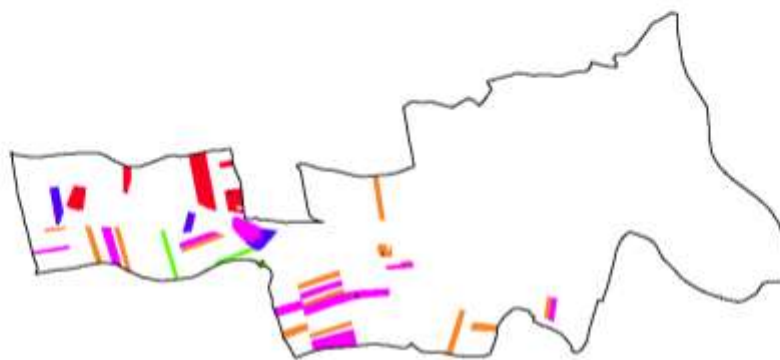
*Rys. nr 25 Przykładowy rozróg gospodarstw rolnych
Obręb: Gamów
Skala 1:4000*

LEGENDA:

- gospodarstwo w przedziale 1 - 2 ha
- gospodarstwo w przedziale 2 - 5 ha
- gospodarstwo w przedziale 5 - 8 ha
- gospodarstwo w przedziale 8 - 10 ha
- gospodarstwo w przedziale 10 - 15 ha
- gospodarstwo w przedziale powyżej 15 ha
- położenie siedliska

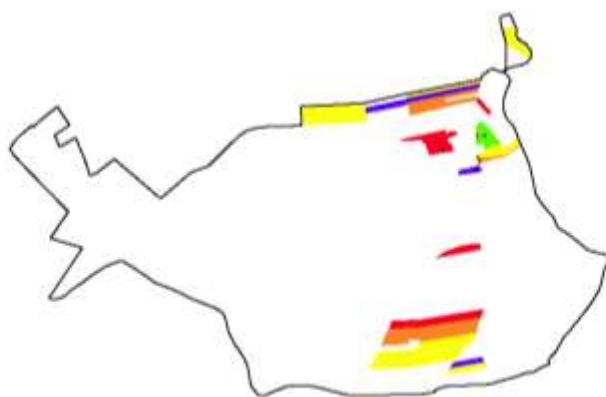
*Rys. nr 26 Przykładowy rozłóg gospodarstw rolnych
Obręb: Grzegorzowice
Skala 1:4000*

LEGENDA:

- gospodarstwo w przedziale 1 - 2 ha
- gospodarstwo w przedziale 2 - 5 ha
- gospodarstwo w przedziale 5 - 8 ha
- gospodarstwo w przedziale 8 - 10 ha
- gospodarstwo w przedziale 10 - 15 ha
- położenie siedliska

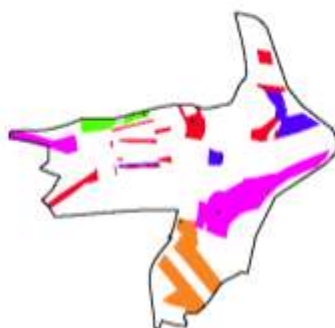
*Rys. nr 27 Przykładowy rozłóg gospodarstw rolnych
Obręb: Jastrzębie
Skala 1:4000*

LEGENDA:

- gospodarstwo w przedziale 1 - 2 ha
- gospodarstwo w przedziale 2 - 5 ha
- gospodarstwo w przedziale 5 - 8 ha
- gospodarstwo w przedziale 8 - 10 ha
- gospodarstwo w przedziale 10 - 15 ha
- gospodarstwo w przedziale powyżej 15 ha
- położenie siedliska

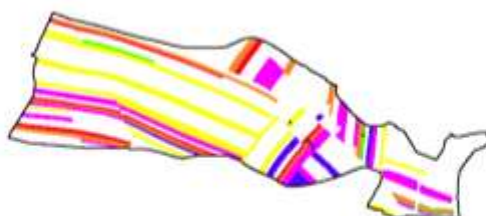
*Rys. nr 28 Przykładowy rozróg gospodarstw rolnych
Obręb: Lasaki
Skala 1:4000*

LEGENDA:

- gospodarstwo w przedziale 1 - 2 ha
- gospodarstwo w przedziale 2 - 5 ha
- gospodarstwo w przedziale 5 - 8 ha
- gospodarstwo w przedziale 8 - 10 ha
- gospodarstwo w przedziale 10 - 15 ha
- położenie siedliska

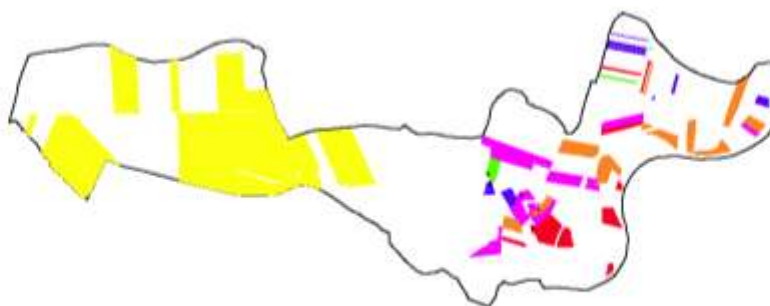
*Rys. nr 29 Przykładowy rozłóg gospodarstw rolnych
Obręb: Ligota Książęca
Skala 1:4000*

LEGENDA:

- gospodarstwo w przedziale 1 - 2 ha
- gospodarstwo w przedziale 2 - 5 ha
- gospodarstwo w przedziale 5 - 8 ha
- gospodarstwo w przedziale 8 - 10 ha
- gospodarstwo w przedziale 10 - 15 ha
- gospodarstwo w przedziale powyżej 15 ha
- położenie siedliska

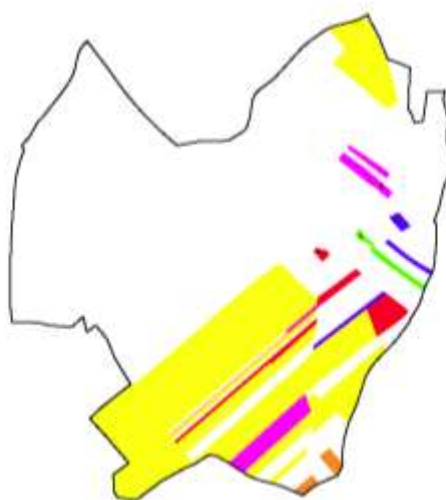
*Rys. nr 30 Przykładowy rozłóg gospodarstw rolnych
Obręb: Łubowice
Skala 1:4000*

LEGENDA:

- gospodarstwo w przedziale 1 - 2 ha
- gospodarstwo w przedziale 2 - 5 ha
- gospodarstwo w przedziale 5 - 8 ha
- gospodarstwo w przedziale 8 - 10 ha
- gospodarstwo w przedziale 10 - 15 ha
- gospodarstwo w przedziale powyżej 15 ha
- położenie siedliska

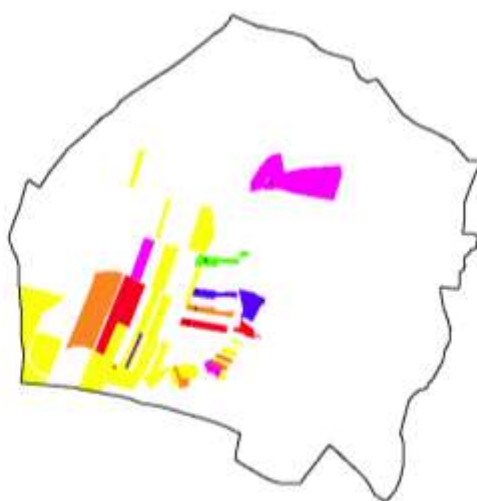
*Rys. nr 31 Przykładowy rozróg gospodarstw rolnych
Obręb: Modzurów
Skala 1:4000*

LEGENDA:

- gospodarstwo w przedziale 1 - 2 ha
- gospodarstwo w przedziale 2 - 5 ha
- gospodarstwo w przedziale 5 - 8 ha
- gospodarstwo w przedziale 8 - 10 ha
- gospodarstwo w przedziale 10 - 15 ha
- gospodarstwo w przedziale powyżej 15 ha
- położenie siedliska

*Rys. nr 32 Przykładowy rozłóg gospodarstw rolnych
Obręb: Ponięcice
Skala 1:4000*

LEGENDA:

- gospodarstwo w przedziale 1 - 2 ha
- gospodarstwo w przedziale 2 - 5 ha
- gospodarstwo w przedziale 5 - 8 ha
- gospodarstwo w przedziale 8 - 10 ha
- gospodarstwo w przedziale 10 - 15 ha
- gospodarstwo w przedziale powyżej 15 ha
- położenie siedliska

*Rys. nr 33 Przykładowy rozłóg gospodarstw rolnych
Obręb: Rudnik
Skala 1:4000*

LEGENDA:

- gospodarstwo w przedziale 1 - 2 ha
- gospodarstwo w przedziale 2 - 5 ha
- gospodarstwo w przedziale 5 - 8 ha
- gospodarstwo w przedziale 8 - 10 ha
- gospodarstwo w przedziale 10 - 15 ha
- gospodarstwo w przedziale powyżej 15 ha
- położenie siedliska

*Rys. nr 34 Przykładowy rozłóg gospodarstw rolnych
Obręb: Sławienko
Skala 1:4000*

LEGENDA:

- gospodarstwo w przedziale 1 - 2 ha
- gospodarstwo w przedziale 2 - 5 ha
- gospodarstwo w przedziale 5 - 8 ha
- gospodarstwo w przedziale 8 - 10 ha
- gospodarstwo w przedziale 10 - 15 ha
- położenie siedliska

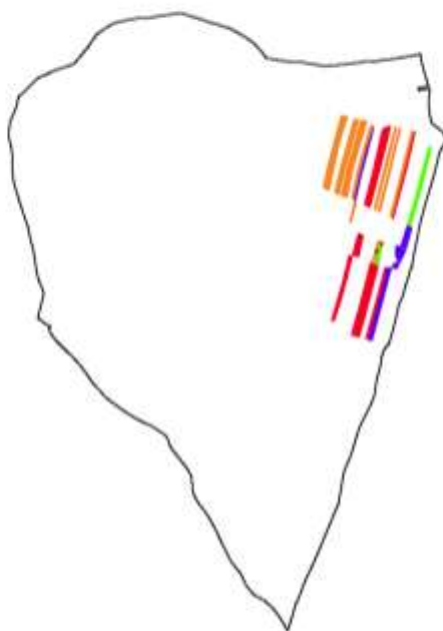
*Rys. nr 35 Przykładowy rozróg gospodarstw rolnych
Obręb: Sławików
Skala 1:4000*

LEGENDA:

- gospodarstwo w przedziale 1 - 2 ha
- gospodarstwo w przedziale 2 - 5 ha
- gospodarstwo w przedziale 5 - 8 ha
- gospodarstwo w przedziale 8 - 10 ha
- gospodarstwo w przedziale 10 - 15 ha
- gospodarstwo w przedziale powyżej 15 ha
- położenie siedliska

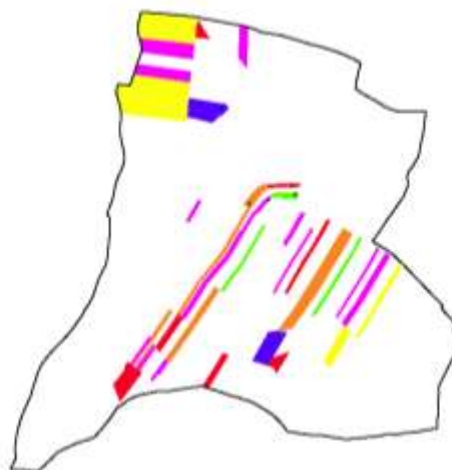
*Rys. nr 36 Przykładowy rozłóg gospodarstw rolnych
Obręb: Strzybnik
Skala 1:4000*

LEGENDA:

- gospodarstwo w przedziale 1 - 2 ha
- gospodarstwo w przedziale 2 - 5 ha
- gospodarstwo w przedziale 5 - 8 ha
- gospodarstwo w przedziale 8 - 10 ha
- położenie siedliska

*Rys. nr 37 Przykładowy rozróg gospodarstw rolnych
Obręb: Szonowice
Skala 1:4000*

LEGENDA:

- gospodarstwo w przedziale 1 - 2 ha
- gospodarstwo w przedziale 2 - 5 ha
- gospodarstwo w przedziale 5 - 8 ha
- gospodarstwo w przedziale 8 - 10 ha
- gospodarstwo w przedziale 10 - 15 ha
- gospodarstwo w przedziale powyżej 15 ha
- położenie siedliska

4.5. Ocena warunków produkcji rolnej

Dokonując oceny warunków społeczno – gospodarczych wpływających na produkcję rolną uwzględniano:

- jakość gleb;
- strukturę użytków rolnych i ich udział w powierzchni obrębu;
- ukształtowanie rozłogu;
- udział średnich i dużych gospodarstw w ogólnej ich liczbie.

W wyniku przeprowadzonej oceny stwierdzono, że obszarami predysponowanymi do prowadzenia produkcji rolnej są wszystkie obręby gminy Rudnik, ze szczególnym wskazaniem na wieś Modzurów.

Strategia Rozwoju Gminy zakłada utrzymanie wysokiego poziomu produkcji w gospodarstwach rolnych oraz promocję gospodarstw ekologicznych i agroturystycznych.

5. Wyposażenie gminy w infrastrukturę techniczną

5.1. Wyposażenie wsi w infrastrukturę techniczną

5.1.1. Sieć wodociągowa

Źródłem wody dla gminy są zasoby wód podziemnych występujących na tych terenach. Pochodzą one z trzecio i czwartorzędowych poziomów wodonośnych.

Jednostką odpowiedzialną za dostarczanie wody jest Zakład Wodociągów i Usług Komunalnych w Rudniku. Gmina została zwodociągowana prawie w całości (za wyjątkiem wsi Dołędzin) i posiada własne ujęcie wody AKSUW (Automatyczna Kontenerowa Stacja Uzdatniania Wody) w Rudniku. Woda pobierana jest z własnego ujęcia wód podziemnych w Rudniku (z dwóch studni) o poborze wody wynoszącym średnio 15000 m³/mies. i wydajności 117 m³/h. Wodę poddaje się procesom odżelazienia oraz odmanganiania. Zakład prowadzi działalność związaną ze zbiorowym zaopatrzeniem w wodę, a także odprowadzaniem ścieków, przy pomocy urządzeń należących do gminy.

Na obszarze opracowania istnieje ujęcie wody we wsi Strzybnik (siedem studni), które do 2001r. było administrowane przez gminę, po czym zostało przejęte przez Miasto Racibórz, zaspokajając ok. 50% zapotrzebowania na wodę w mieście.

Większość obrębów wyposażona jest w zorganizowane układy do zbiorowego zaopatrzenia w wodę. Na opracowywanym terenie z wyjątkiem obrębu Dolędzin do sieci wodociągowej przyłączone są wszystkie budynki mieszkalne.

Dane dotyczące sieci wodociągowej przedstawia tab. nr 26.

Wyposażenie wsi w infrastrukturę techniczną

Tabela 26

Lp.	Obręb	Ilość budynków mieszkalnych	Liczba mieszkańców	Wodociągi		Kanalizacja		Gazyfikacja	
				ilość przyłączy	ilość przyłączy na 100 budynków	ilość przyłączy	ilość przyłączy na 100 budynków	ilość przyłączy	ilość przyłączy na 100 budynków
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
1	Brzeźnica	106	545	120	113	0	0	0	0
2	Czerwście	26	105	33	127	0	0	0	0
3	Dolędzin	3	28	0	0	0	0	0	0
4	Gamów	117	461	119	102	0	0	0	0
5	Grzegorzowice	123	610	146	119	0	0	0	0
6	Jastrzębie	45	160	44	98	0	0	0	0
7	Lasaki	50	187	48	96	0	0	0	0
8	Ligota Książęca	42	146	40	95	0	0	0	0
9	Łubowice	75	367	101	135	0	0	0	0
10	Modzurów	65	371	134	206	0	0	0	0
11	Poniewice	132	242	62	47	0	0	0	0
12	Rudnik	135	950	307	227	146	108	0	0
13	Sławienko	8	12	5	63	0	0	0	0
14	Sławików	112	433	124	111	0	0	0	0
15	Strzybnik	52	287	64	123	0	0	0	0
16	Szonowice	47	281	55	117	0	0	0	0
Gmina ogółem:		1138	5185	1402	123	146	13	0	0

Źródło: dane z Urzędu Gminy – kwiecień 2012r., Zakład Wodociągów i Usług Komunalnych w Rudniku – marzec 2012r.

5.1.2. Odprowadzanie ścieków bytowych

Do tej pory na terenie gminy Rudnik do kanalizacji sanitarnej podłączony został tylko jeden obręb – Rudnik. W całej wsi zainstalowanych jest 146 przyłączy kanalizacji sanitarnej.

Dane dotyczące sieci kanalizacyjnej przedstawia tab. nr 26.

5.1.3. Zaopatrzenie wsi w gaz

Tereny gminy nie są objęte siecią gazu rozdzielczego. Braki w zaopatrzeniu w gaz sieciowy większość mieszkańców gminy zaspokaja gazem propan-butan z butli.

Dane dotyczące gazyfikacji przedstawia tab. nr 26.

5.1.4. Telekomunikacja

Wszystkie miejscowości w gminie są stelefonizowane. Teren gminy Rudnik znajduje się w zasięgu działania sieci telekomunikacyjnych obsługiwanych przez kilku operatorów:

- przewodowej – Telekomunikacja Polska S.A., DIALOG; Netia S.A.
- bezprzewodowej – Orange, Plus GSM, T-Mobile, Play.

5.1.5. Elektroenergetyka

Gmina zasilana jest w energię elektryczną poprzez sieć linii elektroenergetycznych i urządzeń transformatorowych średniego i niskiego napięcia. Zaopatrzenie gminy w energię elektryczną realizowane jest poprzez 4 Główne Punkty Zasilające (GPZ): „Kuźnia Raciborska”, „Racibórz – ul. Piaskowa:”, „Racibórz – Studzienna” oraz „Polska Cerekiew” 110/15 kV poprzez napowietrzną i kablową sieć średniego napięcia. Zasilanie odbiorców realizowane jest za pośrednictwem stacji transformatorowych 15/0,4 kV oraz sieci niskiego napięcia.

Teren gminy przecina dwutorowa, tranzytowa, napowietrzna linia wysokiego napięcia 400 kV relacji Dobrzeń–Wielopole.

5.1.6. Gospodarka odpadami stałymi

Na terenie gminy gospodarka odpadami komunalnymi prowadzona jest w tradycyjny sposób, tzn. większości odpadów komunalnych mieszkańcy gromadzą na posesjach w jednym dużym pojemniku (sposób zmieszany), po czym wywozi się je na składowisko firmy CONFICO POLAND Sp. z o.o. w Jastrzębiu Zdroju. Odpady zbierane są za pośrednictwem firmy prywatnej Naprzód Sp. z o.o. z siedzibą w Rydułtowach poza granicami Gminy Rudnik. Zmieszane odpady nie są poddawane procesom segregacji ani unieszkodliwianiu na obszarze gminy, w uwagi na brak instalacji służących tymże celom. Jest to pojemnikowy system zbierania odpadów i odbywa się on minimum raz na miesiąc w okresie letnim oraz dwa razy w miesiącu w okresie zimowym.

Dodatkowo mieszkańcy wsi zostali zobowiązani do selektywnego zbierania odpadów takich jak:

- makulaturę;
- opakowania ze szkła bezbarwnego i kolorowego;
- opakowania z metali i tworzyw sztucznych;
- odpadów niebezpiecznych;
- odpadów wielkogabarytowych;
- odpadów z remontów.

Wszystko gromadzone jest w workach specjalnie do tego przeznaczonych. Wywozem segregowanych odpadów odbywa się raz w miesiącu (przez cały rok) i zajmuje się nim również firma Naprzód Sp. z o.o.

System zbiórki odpadów wielkogabarytowych odbywa się w wyznaczonych miejscach w określonym terminie zgodnie z przyjętym harmonogramem. Zbierane są raz w roku.

Dodatkowo, mieszkańcy mogą przekazywać odpady wielkogabarytowe, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny bezpośrednio do podmiotu, z którym podpisali umowę na odbiór odpadów komunalnych.

5.2. Wyposażenie rolniczej przestrzeni produkcyjnej w infrastrukturę techniczną

5.2.1. Melioracje podstawowe

Obszar gminy w całości położony jest w dorzeczu rzeki Odry, która jednocześnie stanowi granicę gminy od wschodu. Rzeka ta przepływa przez gminę w następujących obrębach: Brzeźnica, Grzegorzowice, Lasaki, Ligota Książęca oraz Łubowice na długości 9,08 km (akta postępowania cz. 4).

Teren gminy odwadniany jest za pośrednictwem 5 cieków melioracji podstawowych wraz z ich dopływami. Należą do nich cieki: Dzielniczka, Cisek, Brzeźnicki (K3), Ligocki, Rudnicki (K2) w administracji Śląskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych.

Całą sieć hydrologiczną gminy uzupełniają rowy melioracyjne odwadniające tereny rolne, leśne i zabudowane.

Ogólna długość cieków podstawowych wynosi 20,26 km, w tym modernizacją, odbudową i konserwacją zostało objęte 17,58 km, co stanowi 86,8% całkowitej długości cieków podstawowych.

Stan melioracji podstawowych przedstawia tab. nr 27 i mapa nr 1 Gospodarka wodna i poprawa warunków wodnych.

Stan melioracji podstawowych

Tabela 27

Lp.	Nazwa cieku	Długość cieku	Odcinki poddane zabiegom melioracji podstawowej	
		km	km	%
1.	2.	3.	4.	5.
1	Brzeźnicki	5,77	5,77	100,0
2	Ligocki	4,58	4,58	100,0
3	Cisek	1,67	1,67	100,0
4	Dzielniczka	3,89	3,89	100,0
5	Rudnicki	4,35	1,67	38,4
Gmina ogółem:		20,26	17,58	86,8

Źródło: Śląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Katowicach, jednostka terenowa w Raciborzu – marzec 2012 r.

5.2.2. Melioracje szczegółowe

Z ogólnej powierzchni 6247,13 ha użytków rolnych, zmeliorowanych jest 1781,00 ha, co stanowi 28,5% ogółu użytków rolnych w gminie. Najwięcej użytków rolnych zostało zmeliorowanych w obrębach: Sławików – 382,00 ha (69,7% powierzchni użytków rolnych w obrębie) oraz w Rudniku – 338,00 (44,8% powierzchni użytków rolnych w obrębie) a najmniej w Ligocie Książęcej - 1,00 (0,7% powierzchni użytków rolnych w obrębie). W Sławienku nie występują obszary zmeliorowane. Użytki rolne pokryte są siecią rowów melioracyjnych, których łączna długość, obliczona na podstawie ewidencji gruntów, wynosi 35,28 km. Przeprowadzona inwentaryzacja terenowa wykazała brak 7,42 km rowów wykazanych w ewidencji gruntów, a 22,11 km są to nowe rowy nie wykazane w ewidencji gruntów. Aktualnie długość sieci rowów melioracji szczegółowych wynosi 49,98 km, a ich gęstość na 100 ha użytków rolnych wynosi 0,8 km. Większość rowów znajduje się w dobrym stanie technicznym: 40,09 km wymaga koszenia i odmulenia, 9,64 km wymaga karczowania i odmulenia a 0,25 km jest w lasach. Jednocześnie po konsultacjach społecznych stwierdzono konieczność odtworzenia 2,07 km i zaprojektowania 0,80 km rowów melioracyjnych (akta postępowania cz. 4, str.146)

Tereny zalewowe zagrożone podtapianiem przez wody powodziowe, opracowane na podstawie map zagrożenia powodziowego RZGW w Gliwicach, Planu Zagospodarowania Przestrzennego Gminy, znajdują się głównie w obrębach: Brzeźnica – 89,41 ha, Grzegorzowice – 146,79 ha, Lasaki – 133,69 ha, Ligota Książęca – 13,25 ha, Łubowice – 145,99 ha oraz Sławików – 51,01 ha, w pozostałych obrębach tereny zalewowe nie występują.

Gminna Spółka Wodna nie posiada dokumentacji graficznej istniejącej sieci drenarskiej.

Stan melioracji szczegółowych przedstawia tab. nr 28 i mapa nr 1 Gospodarka wodna i poprawa warunków wodnych.

Stan melioracji szczegółowych

Tabela 28

Lp.	Obręb	Powierzchnia użytków rolnych	Powierzchnia użytków rolnych zmeliorowanych		Powierzchnia ogólna	Powierzchnia terenów zalewowych	
		ha	ha	%	ha	ha	%
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
1	Brzeźnica	603,98	140,00	23,2	721,54	89,41	12,4
2	Czerwięcice	309,94	33,00	10,6	377,71	0,00	0,0
3	Dolędzin	245,48	53,00	21,6	354,46	0,00	0,0
4	Gamów	478,64	34,00	7,1	511,19	0,00	0,0
5	Grzegorzowice	431,18	52,00	12,1	487,79	146,79	30,1
6	Jastrzębie	380,21	53,00	13,9	448,28	0,00	0,0
7	Lasaki	121,76	71,00	58,3	148,39	133,69	90,1
8	Ligota Książęca	153,68	1,00	0,7	174,50	13,25	7,6
9	Łubowice	314,58	29,00	9,2	371,51	145,99	39,3
10	Modzurów	493,26	304,00	61,6	533,62	0,00	0,0
11	Ponięcice	430,59	178,00	41,3	569,15	0,00	0,0
12	Rudnik	754,03	338,00	44,8	921,73	0,00	0,0
13	Sławienko	27,42	0,00	0,0	29,01	0,00	0,0
14	Sławików	548,30	382,00	69,7	600,61	51,01	8,5
15	Strzybnik	518,99	77,00	14,8	628,27	0,00	0,0
16	Szonowice	435,09	36,00	8,3	468,50	0,00	0,0
Gmina ogółem:		6247,13	1781,00	28,5	7346,26	580,14	7,9

Źródło: ewidencja gruntów - marzec 2012r., dane z Gminnej Spółki Wodnej w Rudniku – marzec 2012r., RZGW w Gliwicach – kwiecień 2012r., Plan Zagospodarowania Przestrzennego Gminy.

5.2.3. Drogi transportu rolnego

Długość dróg transportu rolnego istniejących na gruncie, wynosi 244,43 km. W trakcie inwentaryzacji terenowej stwierdzono, że 86,94 km dróg ewidencyjnych nie istnieje w terenie i stanowi to 27,5% dróg ujawnionych w ewidencji gruntów. Najwięcej zlikwidowanych dróg jest w obrębie Brzeźnica – 12,77 km. Stwierdzono również 14,86 km dróg istniejących w terenie, a nie ujawnionych w ewidencji gruntów, które stanowią 6,1% istniejących dróg ogółem. Najwięcej nowych dróg (nieujawnionych w ewidencji gruntów) jest w obrębie Lasaki – 3,07 km. Wskaźnik gęstości dróg, uwzględniający drogi faktycznie występujące w terenie i odniesiony do powierzchni ogólnej obszarów gminy, wynosi 3,33 km na 100 ha. Największa gęstość dróg występuje w obrębie Gamów – 5,56 km na 100 ha oraz Lasaki – 5,55 km na 100 ha. Najniższa gęstość sieci drogowej występuje w obrębie Dołędzin – 0,97 km na 100 ha. Stan dróg transportu rolnego jest zły na całym obszarze gminy. Układ dróg można uznać za dobry, wyjątkiem są Szonowice, w których wzdłuż drogi krajowej zostały zaprojektowane dodatkowe drogi (obwodnice lokalne). Drogi lokalne są dosyć wąskie (ok. 3,5 m) i w okresach prac polowych narażone są na zablokowanie przez przejeżdżające maszyny rolnicze.

Na podstawie inwentaryzacji terenowej określono jakość techniczną dróg poszczególnych kategorii, a wartości przedstawione poniżej zaczerpnięte są z tabeli Zestawienie dróg do modernizacji – akta postępowania cz. 4. (str. 143). Na terenie gminy Rudnik, wszystkich dróg w dobrym stanie technicznym jest 133,12 km (54,5% ogólnej długości dróg istniejących w terenie), w tym asfaltowych jest – 85,72 km, utwardzonych – 27,32 km, gruntowych – 20,08 km. Natomiast dróg w złym stanie technicznym jest 111,31 km (45,5% długości dróg istniejących w terenie), w tym asfaltowych jest 0,99 km, utwardzonych – 4,41 km, gruntowych – 105,91 km. Długość dróg przewidzianych do przebudowy lub modernizacji określona na konsultacjach społecznych wynosi 85,09 km, dróg do odtworzenia jest 6,71 km, natomiast dróg projektowanych – 1,48 km.

Drogi transportu rolnego przedstawia tab. nr 29, rysunek nr 38 i mapa nr 2 Istniejąca sieć drogowa.

Drogi transportu rolnego w Gamowie

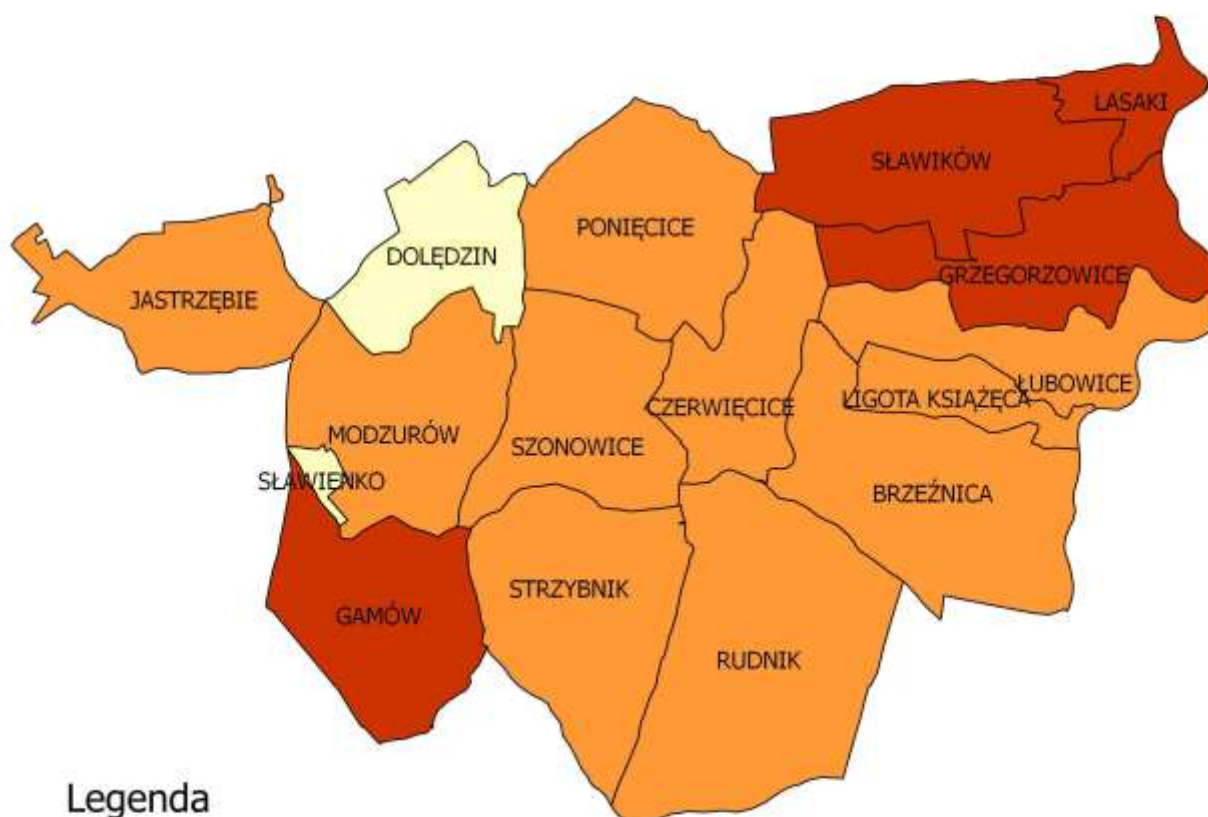
Drogi transportu rolnego - stan istniejący

Tabela 29

Lp.	Obręb	Powierzchnia ogólna obszaru (ha)	Długość dróg istniejących ogółem (km)	Długość dróg według ewidencji gruntów					Długość dróg nie ujawnionych w ewidencji gruntów		Długość dróg istniejących o trwałej nawierzchni	Gęstość istniejącej sieci dróg o trwałej nawierzchni (km/100 ha)	Gęstość istniejącej sieci dróg ogółem (km/100 ha)
				ogółem	w tym długość dróg zaoranych		w tym długość dróg istniejących						
				km	km	%	km	%	km	%	km		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.
1	Brzeźnica	721,54	23,99	35,12	12,77	36,4	22,35	63,6	1,64	6,8	10,64	1,47	3,32
2	Czerwęcice	377,71	11,34	13,09	1,94	14,8	11,15	85,2	0,19	1,7	5,53	1,46	3,00
3	Dolędzin	354,46	3,43	9,10	5,82	64,0	3,28	36,0	0,15	4,4	2,44	0,69	0,97
4	Gamów	511,19	28,40	31,02	2,88	9,3	28,14	90,7	0,26	0,9	8,97	1,75	5,56
5	Grzegorzowice	487,79	24,82	29,07	6,47	22,3	22,60	77,7	2,22	8,9	11,96	2,45	5,09
6	Jastrzębie	448,28	11,61	13,08	2,19	16,7	10,89	83,3	0,72	6,2	2,03	0,45	2,59
7	Lasaki	148,39	8,23	6,62	1,46	22,1	5,16	77,9	3,07	37,3	7,06	4,76	5,55
8	Ligota Książęca	174,50	6,67	7,01	0,90	12,8	6,11	87,2	0,56	8,4	2,58	1,48	3,82
9	Łubowice	371,51	13,97	19,95	6,40	32,1	13,55	67,9	0,42	3,0	7,98	2,15	3,76
10	Modzurów	533,62	12,84	16,30	4,16	25,5	12,14	74,5	0,70	5,5	8,28	1,55	2,41
11	Ponięcice	569,15	14,74	20,52	7,08	34,5	13,44	65,5	1,30	8,8	8,29	1,46	2,59
12	Rudnik	921,73	28,29	38,87	11,44	29,4	27,43	70,6	0,86	3,0	16,86	1,83	3,07
13	Sławienko	29,01	0,58	1,36	0,78	57,4	0,58	42,6	0,00	0,0	0,08	0,28	2,00
14	Sławików	600,61	25,77	35,76	10,35	28,9	25,41	71,1	0,36	1,4	8,76	1,46	4,29
15	Strzybnik	628,27	13,89	17,17	5,38	31,3	11,79	68,7	2,10	15,1	8,80	1,40	2,21
16	Szonowice	468,50	15,86	22,47	6,92	30,8	15,55	69,2	0,31	2,0	8,18	1,75	3,39
Ogółem		7346,26	244,43	316,51	86,94	27,5	229,57	72,5	14,86	6,1	118,44	1,61	3,33

Źródło: ewidencja gruntów - marzec 2012r., opracowanie własne – obejmuje drogi wewnętrzne, gminne, powiatowe, wojewódzkie, krajowe na podstawie wywiadu terenowego (kwiecień 2012r).

Rys. nr 38 Gęstość sieci dróg transportu rolnego

Legenda

- do 2,0 km/100 ha
- 2,1 - 4,0 km/100 ha
- 4,1 - 6,0 km/100 ha

6. Produkcja rolnicza

6.1. Produkcja roślinna

Największy udział w strukturze zasiewów na terenie gminy zajmują zboża, których udział w ogólnej powierzchni upraw wynosi 70,6% (3823,0 ha). Powierzchnia uprawy buraków cukrowych wynosi 7,2% ogólnej powierzchni upraw tj. 388,5 ha, natomiast ziemniaki zajmują 199,5 ha, co stanowi 3,7% ogólnej powierzchni upraw. Warzywa zajmują powierzchnię 14,3 ha, a pozostałe uprawy 985,2 ha (głównie rzepak i kukurydza na ziarno), co stanowi ogółem 18,5% ogólnej powierzchni upraw. Wśród zbóż dominuje pszenica – 2225,0 ha (58,2% ogólnej pow. zbóż). Wśród poszczególnych obrębów największą powierzchnię uprawy zbóż posiadają obręby: Strzybnik – 270,0 ha (12,1% ogólnej pow. zbóż) oraz Rudnik – 260 ha (11,7% ogólnej pow. zbóż). W uprawie buraków cukrowych największa powierzchnia występuje w obrębie Dolędzin – 73,0 ha (18,8% ogólnej pow. uprawy buraków cukrowych) natomiast największa powierzchnia uprawy ziemniaków występuje w obrębie Gamów – 80,0 ha (40,1% ogólnej pow. uprawy ziemniaków). Plony podstawowych upraw są na wysokim poziomie i wynoszą: pszenica – 68 q/ha, żyto – 58 q/ha, jęczmień - 58 q/ha, owies - 44 q/ha, buraki cukrowe – 641 q/ha, ziemniaki - 250 q/ha. Najwyższe plony pszenicy uzyskano w obrębie Dolędzin (83 q/ha). Plony buraków cukrowych najwyższe są w obrębach Brzeźnica i Ligota Książęca (800 q/ha) a plony ziemniaków najwyższe są w obrębie Ligota Książęca (350 q/ha) .

Rolnictwo na terenie gminy charakteryzuje się bardzo wysoką produktywnością i towarowością produkcji. Dopuszczalna jest uprawa wszystkich gatunków roślin jadalnych i paszowych za wyjątkiem rejonów pomiędzy wsiami Gamów, Modzurów i Jastrzębie, dla których wskazana jest uprawa roślin, których części jadalne kumulują najmniej zanieczyszczeń, a więc zbóż, roślin strączkowych, drzew i krzewów (owocowych).

Strukturę upraw i wielkość uzyskanych plonów przedstawiają tab. nr 30 i 31.

Pola uprawne w Gamowie

Plony podstawowych upraw

Tabela 30

Lp.	Obręb	Plony upraw (w q/ha)							
		pszenica	żyto	jęczmień	owies	ziemniaki	buraki cukrowe	rzepak	kukurydza
1.	2.	3.		4.	5.	6.	7.	8.	9.
1	Brzeźnica	60	-	45	40	160	800	40	-
2	Czerwięcice	60	-	45	40	300	750	40	100
3	Dolędżin	83	81	66	-	-	755	30	-
4	Gamów	75	-	64	45	300	480	38	80
5	Grzegorzowice	70	-	75	60	180	750	32	-
6	Jastrzębie	70	50	60	40	200	700	35	-
7	Lasaki	70	-	68	50	300	650	40	-
8	Ligota Książęca	70	50	60	40	350	800	30	80
9	Łubowice	70	-	68	50	265	770	31	-
10	Modzurów	75	81	60	-	200	600	35	70
11	Ponięcice	75	-	70	50	300	685	37	103
12	Rudnik	60	-	45	38	250	700	40	100
13	Sławienko	79	-	65	-	250	420	34	
14	Sławików	50	-	40	40	150	550	35	100
15	Strzybnik	70	-	64	45	300	450	38	80
16	Szonowice	50	30	40	30	250	400	30	-
Gmina ogółem:		68	58	58	44	250	641	35	89

Źródło: informacje od sołtysów – kwiecień 2012r.

Struktura upraw

Tabela 31

Lp.	Obręb	Powierzchnia upraw																				ogółem powierzchnia upraw (ha)	Procentowy udział w powierzchni upraw					
		Zboża																okopowe					warzywa (ha)	pozostałe (ha)				
		ogółem (ha)	w tym:														ogółem (ha)	w tym:										
			pszenica		żyto		jęczmień		owies		pszenżyto		mieszancki zbożowe		kukurydza na ziarno			buraki cukrowe		ziemniaki								
			ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%		ha	%	ha	%							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
1	Brzeźnica	311,0	183,0	58,8	0,0	0,0	50,0	16,1	8,5	2,7	7,5	2,4	15,5	5,0	46,5	15,0	56,0	48,0	85,7	8,0	14,3	1,5	153,5	522,0	59,6	9,2	1,5	29,7
2	Czerwieńcice	174,0	121,0	69,5	0,0	0,0	12,0	6,9	0,0	0,0	0,0	0,0	12,0	6,9	29,0	16,7	37,0	29,0	78,4	8,0	21,6	0,5	52,5	264,0	65,9	11,0	3,0	20,1
3	Dolędzin	129,0	123,0	95,3	0,0	0,0	6,0	4,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	73,0	73,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	202,0	63,9	36,1	0,0	0,0
4	Gamów	257,0	100,0	38,9	0,0	0,0	62,0	24,1	10,0	3,9	0,0	0,0	0,0	0,0	85,0	33,1	80,0	0,0	0,0	80,0	100,0	3,0	100,0	440,0	58,4	0,0	18,2	23,4
5	Grzegorzowice	247,5	135,0	54,5	0,0	0,0	30,0	12,1	17,5	7,1	7,5	3,0	25,0	10,1	32,5	13,1	32,0	17,0	53,1	15,0	46,9	1,0	52,0	332,5	74,5	5,1	4,5	15,9
6	Jastrzębie	120,5	56,5	46,9	1,0	0,8	14,0	11,6	5,0	4,1	21,0	17,4	4,0	3,3	19,0	15,8	21,0	15,0	71,4	6,0	28,6	0,5	158,0	300,0	40,2	5,0	2,0	52,8
7	Lasaki	62,5	34,5	55,2	0,0	0,0	6,0	9,6	3,5	5,6	0,0	0,0	3,5	5,6	15,0	24,0	6,0	4,5	75,0	1,5	25,0	0,5	5,0	74,0	84,5	6,1	2,0	7,4
8	Ligota Książęca	82,0	58,0	70,7	0,0	0,0	8,0	9,8	4,0	4,9	0,0	0,0	0,0	0,0	12,0	14,6	15,0	6,0	40,0	9,0	60,0	0,5	21,5	119,0	68,9	5,0	7,6	18,5
9	Łubowice	187,0	127,0	67,9	0,0	0,0	18,5	9,9	5,5	2,9	7,5	4,0	7,5	4,0	21,0	11,2	22,0	16,0	72,7	6,0	27,3	0,5	30,5	240,0	77,9	6,7	2,5	12,9
10	Modzurów	305,0	138,0	45,2	0,0	0,0	128,0	42,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	39,0	12,8	54,0	45,0	83,3	9,0	16,7	1,0	90,0	450,0	67,8	10,0	2,0	20,2
11	Ponięcice	307,5	180,0	58,5	0,0	0,0	96,5	31,4	1,0	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	30,0	9,8	36,0	30,0	83,3	6,0	16,7	1,5	20,0	365,0	84,3	8,2	1,6	5,9
12	Rudnik	501,5	260,0	51,8	0,0	0,0	53,5	10,7	3,0	0,6	0,0	0,0	10,0	2,0	175,0	34,9	47,0	35,0	74,5	12,0	25,5	1,5	150,0	700,0	71,7	5,0	1,7	21,6
13	Sławienko	17,5	8,0	45,7	0,0	0,0	6,0	34,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,5	20,0	2,0	0,0	0,0	2,0	100,0	0,5	5,0	25,0	70,0	0,0	8,0	22,0
14	Sławików	356,0	201,0	56,5	0,0	0,0	40,0	11,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	115,0	32,3	62,0	50,0	80,6	12,0	19,4	0,8	72,2	491,0	72,5	10,2	2,4	14,9
15	Strzybnik	417,5	270,0	64,7	0,0	0,0	62,5	15,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	85,0	20,4	8,0	0,0	0,0	8,0	100,0	0,5	60,0	486,0	85,9	0,0	1,6	12,5
16	Szonowice	347,5	230,0	66,2	0,0	0,0	15,0	4,3	5,0	1,4	4,0	1,2	21,5	6,2	72,0	20,7	37,0	20,0	54,1	17,0	45,9	0,5	15,0	400,0	86,9	5,0	4,2	3,9
Gmina ogółem:		3823,0	2225,0	58,2	1,0	0,0	608,0	15,9	63,0	1,6	47,5	1,2	99,0	2,6	779,5	20,4	588,0	388,5	66,1	199,5	33,9	14,3	985,2	5410,5	70,6	7,2	3,7	18,5

Źródło: informacje od sołtysów – kwiecień 2012r.

6.2. Produkcja zwierzęca

Na podstawie zebranych danych stwierdzono, że na terenach gminy produkcja zwierzęca kształtuje się w następujący sposób: bydło – 2373 sztuki, trzoda chlewna – 5218 sztuk, owce – 7 sztuk, konie – 79 sztuk, drób – 17 558 sztuk. Najwięcej bydła hodowanego jest w obrębie Gamów (1138 sztuk). W pozostałych obrębach kształtuje się w zakresie od 3 (w Ponięcicach) do 227 sztuk (w Jastrzębiu). Najwięcej trzody chlewnej jest w obrębach: Ponięcice (1743 sztuki) oraz Gamów (1272 sztuki). W pozostałych obrębach liczba sztuk kształtuje się od 7 (Lasaki) do 467 sztuk (Szonowice). W 2 obrębach: Dolędzin i Sławienko bydło i trzoda w ogóle nie występują. Owce hodowane są głównie na terenie obrębów: Lasaki (4 sztuki) oraz Sławików (3 sztuki). Najwięcej koni występuje w obrębie Brzeźnica (20 sztuk). Produkcja drobiu na skalę przemysłową znajduje się w Brzeźnicy, gdzie hoduje się około 13 tys. sztuk drobiu. Obsada inwentarza w sztukach dużych (SD) na 100 ha użytków rolnych dla całej gminy wynosi 45,3 SD/100 ha, w tym obsada bydła – 30,4 SD/100 ha, trzody chlewnej – 12,5 SD/100 ha, pozostałych – 2,4 SD/100 ha. Największą obsadą inwentarza charakteryzuje się obręb Gamów – 232,5 SD na 100 ha użytków rolnych, sytuując tą produkcję na bardzo wysokim poziomie. Zerowa obsada inwentarza występuje tylko w obrębie Sławienko. W 3 obrębach (Jastrzębie, Ligota Książęca oraz Ponięcice) obsada inwentarza kształtuje się na średnim poziomie w zakresie 54,7 – 76,2 SD na 100 ha użytków rolnych, natomiast w pozostałych obrębach kształtuje się na niskim poziomie w zakresie od 6,1 w Dolędzinie do 49,8 SD na 100 ha użytków rolnych w Grzegorzowicach.

Produkcję zwierzęcą i obsadę inwentarza przedstawiają tab. nr 32, 33 i rysunek nr 39.

Spichlerz zabytkowy w Strzybniku

Produkcja zwierzęca

Tabela 32

Lp.	Obręb	Powierzchnia użytków rolnych w ha	Pogłowie zwierząt (w szt. fizycznych)					Obsada na 100 ha użytków rolnych (w szt. fizycznych)				
			Bydło	Trzoda	Owce	Konie	Drób (kury)	Bydło	Trzoda	Owce	Konie	Drób (kury)
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.
1	Brzeźnica	603,98	190	211	0	20	13000	31	35	0	3	2152
2	Czerwięcice	309,94	68	103	0	4	0	22	33	0	1	0
3	Dolędzin	245,48	0	0	0	15	0	0	0	0	6	0
4	Gamów	478,64	1138	1272	0	10	400	238	266	0	2	84
5	Grzegorzowice	431,18	176	429	0	8	500	41	99	0	2	116
6	Jastrzębie	380,21	227	152	0	2	150	60	40	0	1	39
7	Lasaki	121,76	73	7	4	1	400	60	6	3	1	329
8	Ligota Książęca	153,68	117	154	0	0	100	76	100	0	0	65
9	Łubowice	314,58	28	89	0	0	500	9	28	0	0	159
10	Modzurów	493,26	160	0	0	4	350	32	0	0	1	71
11	Ponięcice	430,59	3	1743	0	1	218	1	405	0	0	51
12	Rudnik	754,03	54	65	0	5	1000	7	9	0	1	133
13	Sławienko	27,42	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Sławików	548,30	56	309	3	1	500	10	56	1	0	91
15	Strzybnik	518,99	9	217	0	6	300	2	42	0	1	58
16	Szonowice	435,09	74	467	0	2	140	17	107	0	0	32
Gmina ogółem:		6247,13	2373	5218	7	79	17558	38	84	0	1	281

Źródło: informacje od sołtysów – kwiecień 2012r., dane z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz ewidencja gruntów – marzec 2012r.

Obsada inwentarza na 100 ha UR w SD

Tabela 33

Lp.	Obręb	Powierzchnia ogólna użytków rolnych (ha)	Pogłowie zwierząt (SD)				Obsada na 100 ha użytków rolnych (SD)			
			Bydło	Trzoda	Pozostałe*	Ogółem	Bydło	Trzoda	Pozostałe*	Ogółem
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
1	Brzeźnica	603,98	152	32	72	256	25,2	5,3	11,9	42,4
2	Czerwiecice	309,94	54	15	4	73	17,4	4,8	1,3	23,5
3	Dolędzin	245,48	0	0	15	15	0,0	0,0	6,1	6,1
4	Gamów	478,64	910	191	12	1113	190,1	39,9	2,5	232,5
5	Grzegorzowice	431,18	141	64	10	215	32,7	14,8	2,3	49,8
6	Jastrzębie	380,21	182	23	3	208	47,9	6,0	0,8	54,7
7	Lasaki	121,76	58	1	3	62	47,6	0,8	2,5	50,9
8	Ligota Książęca	153,68	94	23	0	117	61,2	15,0	0,0	76,2
9	Łubowice	314,58	22	13	2	37	7,0	4,1	0,6	11,7
10	Modzurów	493,26	128	0	5	133	25,9	0,0	1,0	26,9
11	Poniecice	430,59	2	261	2	265	0,5	60,6	0,5	61,6
12	Rudnik	754,03	43	10	9	62	5,7	1,3	1,2	8,2
13	Sławienko	27,42	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0	0,0
14	Sławików	548,30	45	46	3	94	8,2	8,4	0,5	17,1
15	Strzybnik	518,99	7	33	7	47	1,3	6,4	1,3	9,0
16	Szonowice	435,09	59	70	3	132	13,6	16,1	0,7	30,4
Gmina ogółem:		6247,13	1897	782	150	2829	30,4	12,5	2,4	45,3

UR - użytki rolne

* - w tym: owce, konie, drób

SD - sztuki duże

Źródło: informacje od sołtysów – kwiecień 2012r., dane z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz ewidencja gruntów – marzec 2012r.

Rys. nr 39 Obsada inwentarza w sztukach dużych na 100 ha użytków rolnych

7. Obsługa rolnictwa

7.1. Wyposażenie gospodarstw w sprzęt mechaniczny

Na obszarach gminy Rudnik na 100 ha użytków rolnych przypada średnio 26,8 ciągników przeliczeniowych (cp). Średnio 3,7 ha użytków rolnych obsługiwane jest przez 1 ciągnik przeliczeniowy. Najwięcej użytków rolnych obsługiwanych jest przez 1 ciągnik przeliczeniowy w obrębie Dolędzin (55,8 ha), natomiast w Sławienku brak jakiegokolwiek siły pociągowej. W pozostałych obrębach ilość ha/lcp zawiera się w przedziale 1,2 (Lasaki) - 14,3 ha (Strzybnik). W gminie jest 77 kombajnów zbożowych, a największa ich ilość znajduje się w obrębach: Grzegorzowice (15 sztuk) oraz Gamów (12 sztuk). Średnio na 73,0 ha gruntów ornych przypada 1 kombajn zbożowy. Największe powierzchnie gruntów ornych obsługiwanych przez 1 kombajn zbożowy są w Strzybniku (504,9 ha), a najmniejsza powierzchnia w Lasakach (15,7 ha). W obrębach: Dolędzin i Sławienko brak jest kombajnów zbożowych.

Wyposażenie gospodarstw w sprzęt mechaniczny przedstawia tab. nr 34 i rysunek nr 40.

Wyposażenie w mechaniczną siłę pociągową w gospodarstwach rolnych

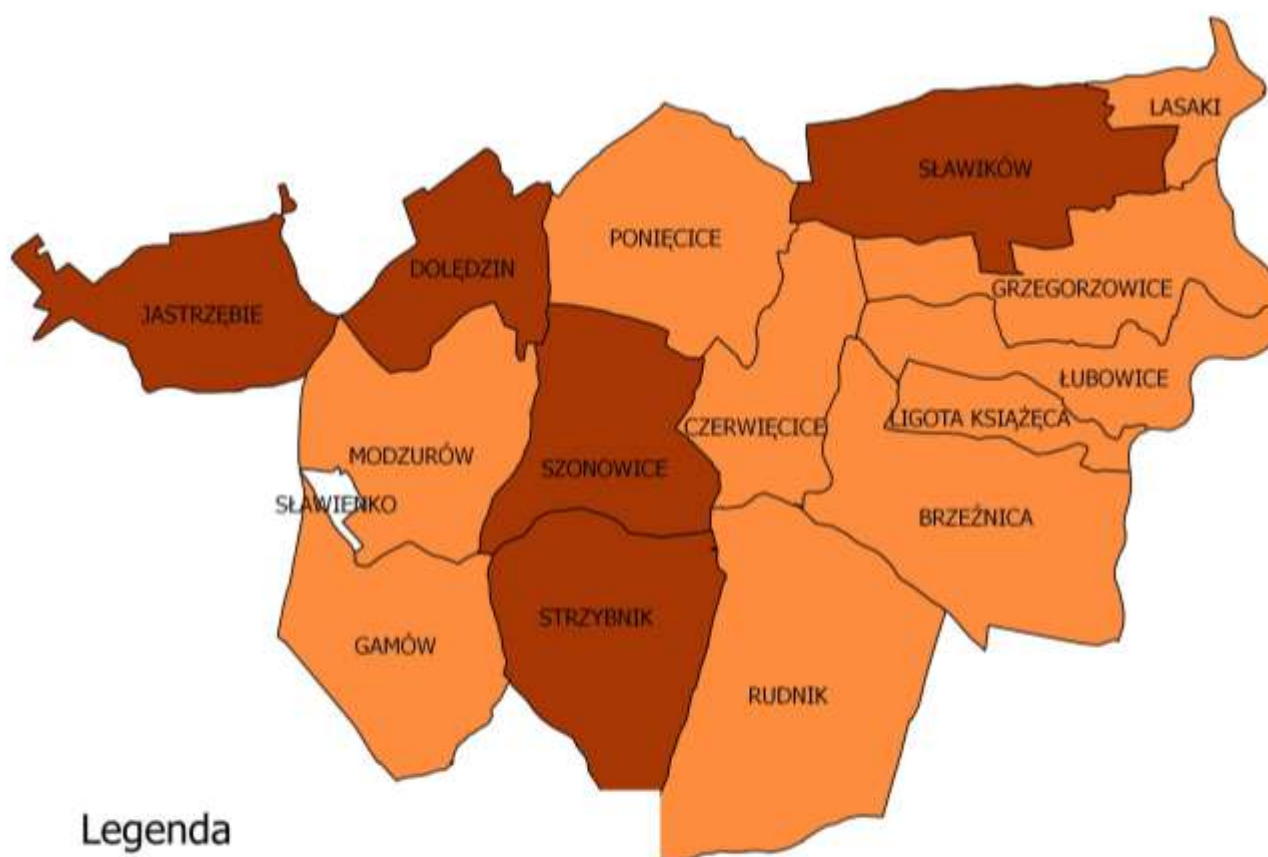
Tabela 34

Lp.	Obręb	Powierzchnia gruntów ornych (ha)	Powierzchnia ogólna użytków rolnych	Ciągniki rolnicze			Kombajny zbożowe			Razem			Ilość cp/100 ha UR	Ilość ha UR/1 cp	Ilość ha GO na 1 kombajn zbożowy
				sztuk	KM	cp*	sztuk	KM	cp*	sztuk	KM	cp*			
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.
1	Brzeźnica	548,16	603,98	46	2740	109,6	7	1400	56,0	53	4140	165,6	27,4	3,6	78,3
2	Czerwiecice	280,51	309,94	20	1220	48,8	4	800	32,0	24	2020	80,8	26,1	3,8	70,1
3	Dolędzin	206,00	245,48	2	110	4,4	0	0	0,0	2	110	4,4	1,8	55,8	0,0
4	Gamów	457,43	478,64	110	6800	272,0	12	2400	96,0	122	9200	368,0	76,9	1,3	38,1
5	Grzegorzowice	336,47	431,18	70	3400	136,0	15	3000	120,0	85	6400	256,0	59,4	1,7	22,4
6	Jastrzębie	327,60	380,21	11	620	24,8	2	400	16,0	13	1020	40,8	10,7	9,3	163,8
7	Lasaki	78,74	121,76	24	1440	57,6	5	1000	40,0	29	2440	97,6	80,2	1,2	15,7
8	Ligota Książęca	127,32	153,68	23	1250	50,0	4	800	32,0	27	2050	82,0	53,4	1,9	31,8
9	Łubowice	253,52	314,58	10	520	20,8	4	800	32,0	14	1320	52,8	16,8	6,0	63,4
10	Modzurów	452,87	493,26	39	1740	69,6	4	800	32,0	43	2540	101,6	20,6	4,9	113,2
11	Poniecice	386,06	430,59	32	1760	70,4	7	1400	56,0	39	3160	126,4	29,4	3,4	55,2
12	Rudnik	723,50	754,03	48	2460	98,4	8	1600	64,0	56	4060	162,4	21,5	4,6	90,4
13	Sławienko	26,53	27,42	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0,0	0,0	0,0
14	Sławików	493,02	548,30	21	990	39,6	2	400	16,0	23	1390	55,6	10,1	9,9	246,5
15	Strzybnik	504,90	518,99	11	710	28,4	1	200	8,0	12	910	36,4	7,0	14,3	504,9
16	Szonowice	415,47	435,09	15	720	28,8	2	400	16,0	17	1120	44,8	10,3	9,7	207,7
Gmina ogółem:		5618,1	6247,13	482	26480	1059,2	77	15400	616,0	559	41880	1675,2	26,8	3,7	73,0

* - 1 cp (1 ciągnik przeliczeniowy) = 25 KM

Źródło: informacje od sołtysów – kwiecień 2012r., ewidencja gruntów – marzec 2012r.

Rys. nr 40 Mechanizacja gospodarstw rolnych (ilość ha użytków rolnych na 1 ciągnik przeliczeniowy)

Legenda

- brak mechanicznej siły pociągowej
- wystarczająca do 6,0 ha UR / 1 cp
- niewystarczająca powyżej 6,0 ha UR / 1 cp

7.2. Wyposażenie w urządzenia obsługi rolnictwa

Na terenie obrębów gminy Rudnik zlokalizowane są: 3 punkty obsługi rolnictwa (punkty sprzedaży nasion, nawozów, środków ochrony roślin, maszyn rolniczych), 1 punkt skupu, 2 zakłady przemysłu spożywczego oraz 5 punktów obsługujących rolnictwo.

Wyposażenie gminy w urządzenia obsługi rolnictwa przedstawia tab. nr 35 i rysunek nr 41.

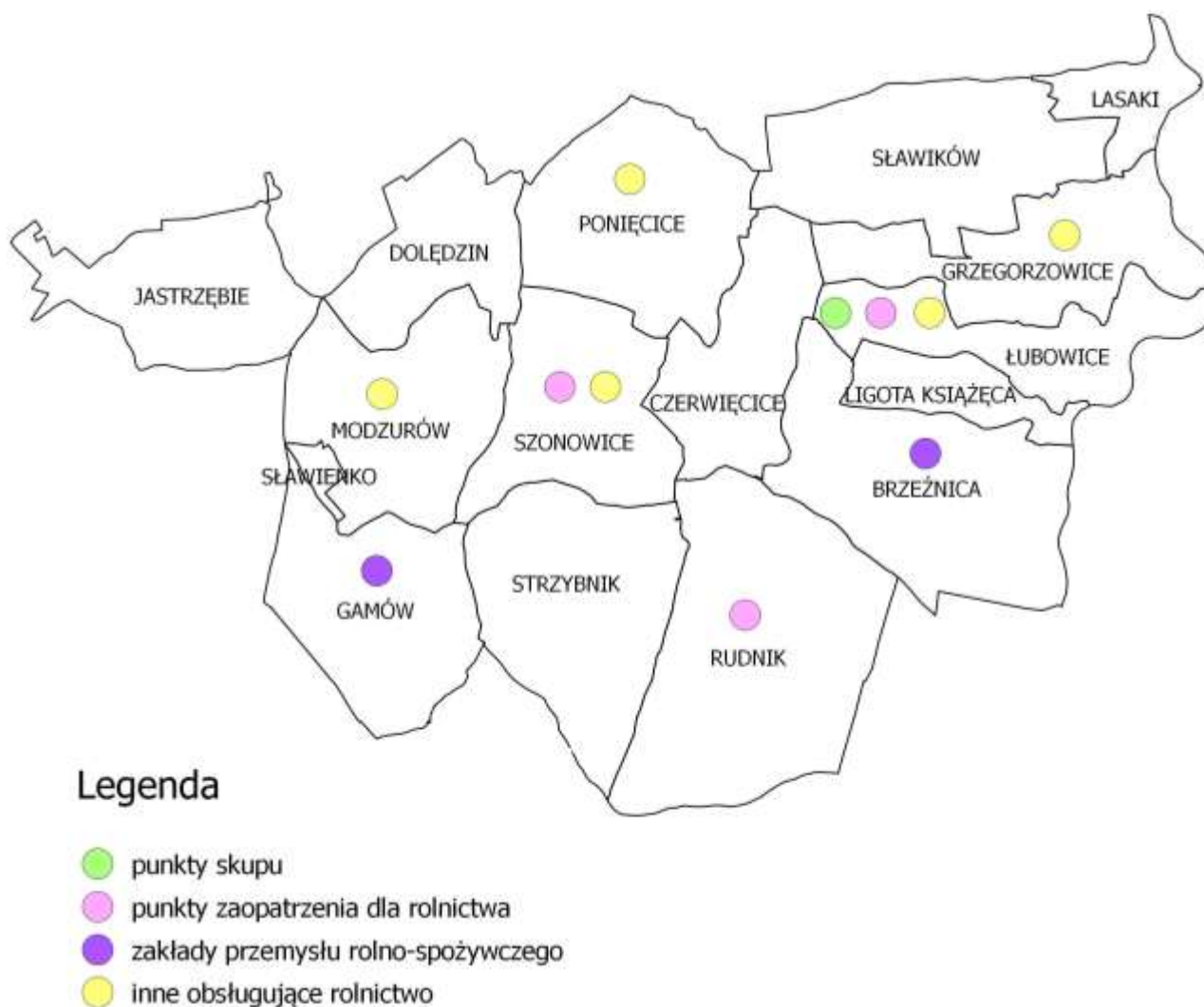
Wyposażenie gminy w urządzenia obsługi rolnictwa

Tabela 35

Lp.	Lokalizacja	Punkty skupu	Punkty zaopatrzenia (Sprzedaż nawozów, śr. ochrony roślin, maszyn rolniczych)	Zakłady przemysłu rolno-spożywczego	Inne obsługujące rolnictwo
1.	2.	3.	4.	5.	6.
1	Brzeźnica	0	0	1	0
2	Czerwięcice	0	0	0	0
3	Dolędzin	0	0	0	0
4	Gamów	0	0	1	0
5	Grzegorzowice	0	0	0	1
6	Jastrzębie	0	0	0	0
7	Lasaki	0	0	0	0
8	Ligota Książęca	0	0	0	0
9	Łubowice	1	1	0	1
10	Modzurów	0	0	0	1
11	Ponięcice	0	0	0	1
12	Rudnik	0	1	0	0
13	Sławienko	0	0	0	0
14	Sławików	0	0	0	0
15	Strzybnik	0	0	0	0
16	Szonowice	0	1	0	1
Gmina ogółem:		1	3	2	5

Źródło: dane z Urzędu Gminy, informacje od sołtysów – kwiecień 2012r.

Rys. nr 41 Wyposażenie gminy w urządzenia obsługi rolnictwa

8. Infrastruktura społeczna

Na terenie obszarów gminy Rudnik jest 6 oddziałów przedszkolnych, 5 szkół podstawowych, 3 gimnazja, 4 biblioteki oraz 11 świetlic wiejskich. Znajdują się również 5 urzędów parafialnych oraz 6 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej oraz 1 urząd pocztowy. Opieka medyczna zapewniona jest przez przychodnie i gabinety lekarskie (Grzegorzowice, Łubowice, Rudnik i Szonowice) oraz punkt apteczny znajdujący się w Grzegorzowicach, Łubowicach oraz Rudniku. Sklepy znajdują się na terenie 9 obrębów (Brzeźnica, Gamów, Grzegorzowice, Łubowice, Modzurów, Rudnik, Sławików, Strzybnik oraz Szonowice) – w sumie jest ich 15 punktów. Na terenie całej gminy nie ma szkoły średniej.

Lokalizację punktów infrastruktury społecznej przedstawiono w tab. nr 36 i na rysunku nr 42.

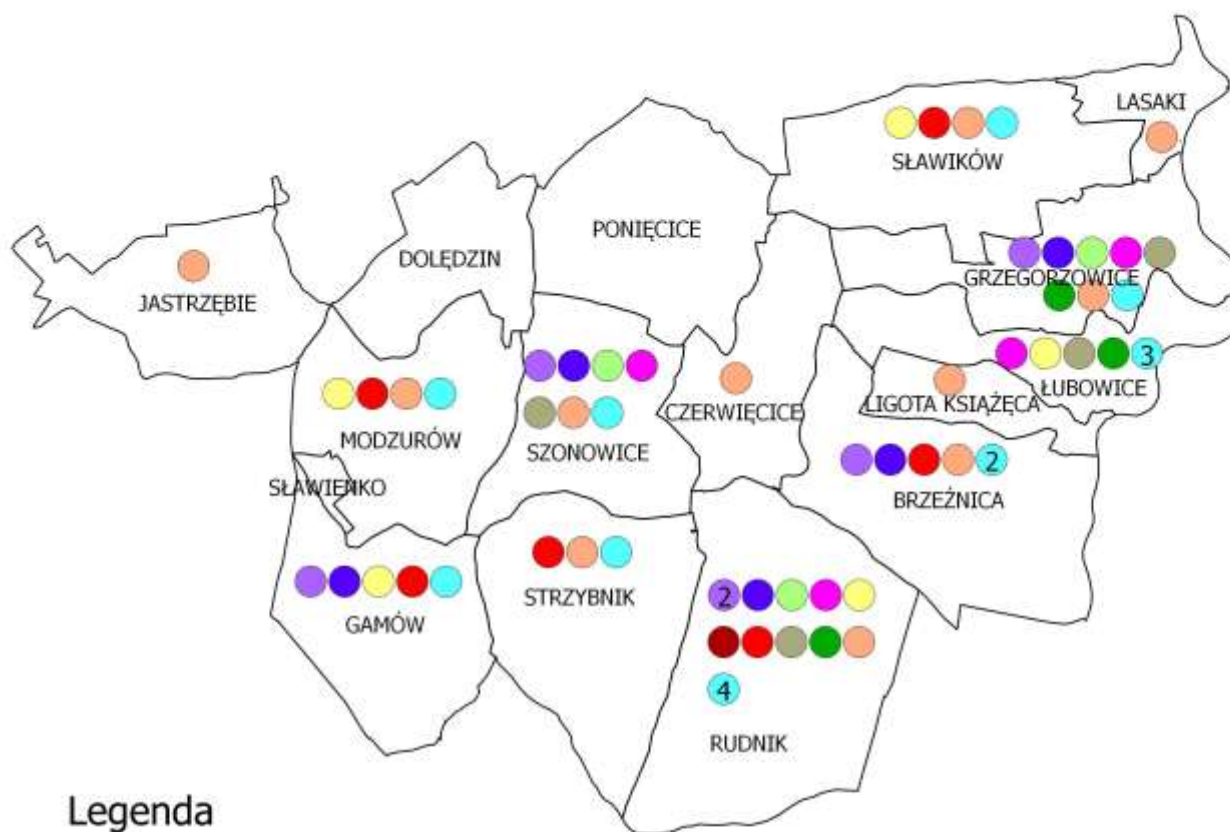
Wyposażenie gminy w infrastrukturę społeczną

Tabela 36

Lp.	Obręb	Oddziały przedszkolne	Szkoly			Biblioteki	Urzędy parafialne	Urzędy pocztowe	Ochotnicze Straże Pożarne	Przychodnie i gabinety lekarskie	Apteki	Świetlice wiejskie	Sklepy (ilość)
			Szkoly podstawowe	Gimnazja	Średnie								
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.
1	Brzeźnica	1	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1	2
2	Czerwięcice	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
3	Dolędzin	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Gamów	1	1	0	0	0	1	0	1	0	0	0	1
5	Grzegorzowice	1	1	1	0	1	0	0	0	1	1	1	1
6	Jastrzębie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
7	Lasaki	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
8	Ligota Książęca	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
9	Łubowice	0	0	0	0	1	1	0	0	1	1	0	3
10	Modzurów	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	1	1
11	Ponięcice	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Rudnik	2	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	4
13	Sławienko	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Sławików	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	1	1
15	Strzybnik	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1
16	Szonowice	1	1	1	0	1	0	0	0	1	0	1	1
Gmina ogółem:		6	5	3	0	4	5	1	6	4	3	11	15

Źródło: dane z Urzędu Gminy, informacje od sołtysów – kwiecień 2012r.

Rys. nr 42 Wyposażenie gminy w infrastrukturę społeczną

Legenda

- Oddziały przedszkolne
- Szkoły podstawowe
- Gimnazja
- Szkoły średnie
- Biblioteki
- Urzędy parafialne
- Urzędy pocztowe
- Ochotnicze Straże Pożarne
- Przychodnie i gabinety lekarskie
- Apteki
- Świetlice wiejskie
- Sklepy
- 2 ilość punktów

9. Wnioski z analizy stanu istniejącego

9.1. Demografia

- 1) Największym obrębem pod względem ilości mieszkańców jest Rudnik, w którym zamieszkuje 950 osób. Następnym obrębem pod względem liczby mieszkańców są Grzegorzowice, który zamieszkuje 610 osób. Najwyższa gęstość zaludnienia jest w Lasakach – 126 osób na 1 km² oraz w Grzegorzowicach – 125 osób na 1 km², a najniższa w Dolędzinie 8 osób na 1 km².
- 2) Według danych statystycznych, od 2010r. liczba ludności zamieszkujących obszar gminy Rudnik nieznacznie spadła z 5259 do 5185 tj. spadek o 1,4%. We wsiach mających rolniczy charakter gospodarki występuje niska gęstość zaludnienia.
- 3) W kategoriach wiekowych, najliczniejszą grupę stanowi ludność w wieku produkcyjnym (18 – 40 lat) i wynosi ona 32,2% ludności ogółem.
- 4) Odsetek ludności w wieku emerytalnym jest różny i waha się w granicach od 10,7% w Dolędzinie do 41,7% w Sławienku.
- 5) W rolnictwie zatrudnione jest 11,7% ludności w wieku produkcyjnym. Najwięcej ludzi zatrudnionych i utrzymujących się z pracy w rolnictwie jest w obrębach: Grzegorzowice (65 osób) i Gamów (58 osób). Liczba zatrudnionych obecnie w rolnictwie wynosi około 57% osób wykazanych w spisie rolnym z 2002r. Prawie połowa zatrudnionych w rolnictwie to ludzie w wieku od 41 do 54 lat.
- 6) Najwięcej osób zatrudnionych w rolnictwie ma wykształcenie zawodowe oraz kursy rolnicze (51,7% zatrudnionych w rolnictwie).
- 7) Najwięcej bezrobotnych posiada wykształcenie gimnazjalne i podstawowe oraz znajduje się w przedziale wiekowym 18 - 24 lat.

9.2. Środowisko przyrodnicze

- 1) Obszar gminy znajduje się w klimacie łagodnym, cechującym się zrównoważonymi porami roku (mroźne i pełne śniegu zimy oraz gorące i deszczowe lata). Okres wegetacyjny trwa średnio ok. 220 dni, średnia temperatura roczna wynosi około 7 – 8°C, średnia roczna suma opadów wynosi 600 – 900 mm/rok. Występująca deniwelacja terenu wynosi 177 - 277 m n.p.m.
- 2) Powierzchnia pod wodami zajmuje 0,8% powierzchni ogólnej gminy, z których 68,8% stanowią wody płynące.
- 3) Na terenie gminy Rudnik przeważają gleby lessowe (klas I – III), wykorzystywane głównie jako grunty orne. Występują tu również gleby klasy IV, ale tylko na niewielkich obszarach Doliny Odry.

Dominującym kompleksem przydatności rolniczej gleb jest kompleks pszenno-ryżowy bardzo dobry i dobry zajmujący powierzchnię około 81 % gruntów ornych a wśród trwałych użytków zielonych są użytki zielone średnie zajmujące powierzchnię około 81%.

4) Gleby dobrej jakości występują w przeważającej ilości – 92,0% (najwięcej w Rudniku 725,24 ha), średniej jakości jest 7,4% obszaru użytków rolnych (najwięcej w Brzeźnicy 65,12 ha).

9.3. Organizacja rolniczej przestrzeni produkcyjnej

1) W strukturze użytkowania obszarów w gminie Rudnik, największy udział mają użytki rolne stanowiące 85,0% ogólnej powierzchni. Lasy i zadrzewienia stanowią 7,6% w ogólnej powierzchni, co jest blisko 4 – krotnie mniej od udziału lasów w powierzchni ogólnej województwa śląskiego i powiatu raciborskiego.

2) Największą obszarowo powierzchnię użytków rolnych ma obręb Rudnik – 754,03 ha (12,1% ogólnej pow. użytków rolnych).

3) Wśród użytków rolnych przeważają grunty orne – 89,9% ogólnej powierzchni użytków rolnych. Bardzo wysokim udziałem gruntów ornych w powierzchni użytków rolnych charakteryzują się obręby: Strzybnik (97,3%) oraz Sławienko (96,7%). Największą powierzchnię użytków zielonych posiada obręb Grzegorzowice – 17,5% w powierzchni użytków rolnych.

4) Kierunek rolny użytkowania ziemi występuje w 14 obrębach: Brzeźnica, Czerwicice, Gamów, Grzegorzowice, Jastrzębie, Lasaki, Ligota Książęca, Łubowice, Modzurów, Rudnik, Sławienko, Sławików, Strzybnik oraz Szonowice. W Dolędzinie i Ponięcicach występuje kierunek rolny z udziałem lasów.

5) W wyniku inwentaryzacji terenowej stwierdzono odłogowanie 17,76 ha gruntów stanowiących 0,3% powierzchni użytków rolnych. W tym odłogowanych gruntów ornych jest 4,10 ha, a odłogowanych użytków zielonych jest 13,66 ha .

6) W gminie Rudnik we władaniu gruntami dominuje sektor prywatny - 55,4%, a jego udział w poszczególnych obrębach jest bardzo zróżnicowany i waha się od 9,2% w Dolędzinie do 98,2% w Sławienku. Największy udział w ogólnej powierzchni obrębu sektor publiczny ma w Dolędzinie – 90,8%.

7) Grunty Agencji Nieruchomości Rolnych mają duży udział w sektorze publicznym (75,2% ogólnej powierzchni sektora publicznego).

8) Gmina charakteryzuje się niskim udziałem gruntów Państwowego Gospodarstwa Leśnego (14,2% ogólnej powierzchni sektora publicznego).

9) Według danych z ewidencji gruntów na obszarach gminy Rudnik średnia powierzchnia gospodarstwa wynosi 4,69 ha. Najwięcej jest gospodarstw małych (od 1,00 do 4,99 ha) i stanowią 69,9% ogólnej liczby gospodarstw, użytkując 34,1% powierzchni ogólnej gospodarstw. Dominacja tych gospodarstw występuje we wszystkich obrębach. Gospodarstwa duże o powierzchni 15 ha stanowią 3,5% ogólnej liczby gospodarstw, użytkując 20,8% powierzchni ogólnej gospodarstw.

10) Rozdrobnienie gruntów w gospodarstwach jest średnie, a działki powierzchniowo nie są małe. Średnia liczba działek w gospodarstwie dla gminy wynosi 7,07 ha, a średnia powierzchnia działki wynosi 0,66 ha.

11) Najlepszym w gminie rozłogiem charakteryzuje się obręb Modzurów ($R = 0,17$), natomiast najmniej korzystnym obręb Sławienko ($R = 0,56$).

12) Przedmiotem dzierżaw są głównie grunty od Agencji Nieruchomości Rolnych – tj. 1502,72 ha (94,2% ogólnej powierzchni dzierżaw), w tym powierzchnia dzierżawiona przez rolników wynosi 103,30 ha, a powierzchnia dzierżawiona przez podmioty gospodarcze wynosi 1399,42 ha.

13) Największy udział w powierzchni upraw stanowią zboża (70,6% ogólnej powierzchni upraw). W uprawie zbóż dominuje pszenica. Plony upraw kształtują się na średnim poziomie. Udział zbóż w powierzchni upraw jest wyższy o 2,7% niż w powiecie raciborskim.

14) Na terenie gminy, w większości obrębów, występuje niska obsada zwierząt, ogółem średnia dla zwierząt hodowlanych w gminie wynosi 45,3 SD/100 ha UR, w tym obsada bydła – 30,4 SD/100 ha, trzody chlewnej – 12,5 SD/100 ha, pozostałych – 2,4 SD/100 ha. Na bardzo wysokim poziomie kształtuje się obsada inwentarza w obrębie Gamów – 232,5 SD na 100 ha użytków rolnych. W pozostałych obrębach obsada inwentarza kształtuje się w zakresie 6,1 – 76,2 SD na 100 ha użytków rolnych. Produkcja bydła i trzody chlewnej zbliżona jest do stanu wykazanego w spisie rolnym z 2010 r.

9.4. Infrastruktura techniczna

1) Z wyjątkiem obrębu Dolędziny na terenie gminy możliwy jest dostęp do wodociągowej sieci rozdzielczej - zwodociągowane są prawie wszystkie budynki mieszkalne.

2) Sieć kanalizacyjną posiada tylko obręb Rudnik. Na pozostałych obrębach nie jest realizowana. Brak sieci kanalizacyjnej łączy się z obniżonym standardem życia mieszkańców, stanem sanitarnym, zanieczyszczeniem wód powierzchniowych, gleby, wód wglębnych, a także ograniczeniami w inwestowaniu.

3) Obszar gminy Rudnik nie jest objęty siecią gazu rozdzielczego. Braki w zaopatrzeniu w gaz sieciowy mieszkańcy gminy zaspokajają gazem propan-butan z butli.

4) Sieci: energetyczna i telefoniczna są na odpowiednim poziomie. Gospodarka odpadami stałymi prowadzona jest w sposób tradycyjny (segregacja śmieci).

- 5) Regulacją, modernizacją, konserwacją zostało poddanych 86,8% długości potoków.
- 6) 28,5% ogółu użytków rolnych w gminie zostało zmeliorowanych.
- 7) Na terenach gminy określono tereny zalewowe o wysokim prawdopodobieństwie zagrożenia powodzią: Brzeźnica – 89,41 ha, Grzegorzowice – 146,79 ha, Lasaki – 133,69 ha, Ligota Książęca – 13,25 ha, Łubowice – 145,99 ha oraz Sławików – 51,01 ha.
- 8) Gęstość sieci dróg transportu rolnego dla obszarów gminy Rudnik wynoszący 3,33 km/100 ha. Drogi o utwardzonej nawierzchni stanowią 48,5% ogólnej długości dróg (tab.29). Drogi lokalne są dosyć wąskie (ok. 3,5 m) i w okresach prac polowych narażone są na zablokowanie przez przejeżdżające maszyny rolnicze. Długość dróg przewidzianych do przebudowy lub modernizacji wynosi 85,09 km a do odtworzenia 6,71 km.

9.5. Obsługa rolnictwa

- 1) W zakresie mechanicznej uprawy pól występuje niedobór siły pociągowej - średnio w gminie 3,7 ha użytków rolnych obsługiwany jest przez 1 ciągnik przeliczeniowy.
- 2) Wyposażenie gminy w kombajny zbożowe jest wystarczające – średnio na 73,0 ha gruntów ornych przypada 1 kombajn zbożowy.
- 3) Stan mechanizacji rolnictwa wynika między innymi z dużego rozdrobnienia rolnictwa, a więc gospodarstw o małych możliwościach i produkcji towarowej.
- 4) Na terenie gminy jest dość słabe zaplecze obsługujące rolnictwo. Znajdują się tam pojedyncze punkty skupu, zaopatrzenia oraz zakłady przemysłu rolno-spożywczego.

9.6. Infrastruktura społeczna

- 1) Gmina Rudnik jest dobrze wyposażona w infrastrukturę społeczną w stosunku do liczby mieszkańców: 6 oddziałów przedszkolnych, 5 szkół podstawowych, 3 gimnazja, 4 biblioteki, 11 świetlic wiejskich, 6 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej, 4 przychodnie i gabinety lekarskie, 3 punkty apteczne, 1 urząd pocztowy oraz 5 urzędów parafialnych. Na terenie gminy brak szkoły średniej.
- 2) Zaopatrzenie w podstawowe produkty żywnościowe jest na średnim poziomie, prawie w co drugiej wsi znajdują się sklepy spożywcze, w sumie jest ich 15 punktów.

II. PROGRAM PRAC URZĄDZENIOWO – ROLNYCH - USTALENIA

1.1. Program prac urządzeniowo – rolnych a inne opracowania

Program prac urządzeniowo – rolnych dla gminy Rudnik jest szczegółowym rozwinięciem założeń zawartych w: Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Rudnik; Studium Zagospodarowania Przestrzennego Gminy; Strategii Rozwoju Gminy Rudnik; Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Rudnik dotyczącym obszarów rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

Polityka określona w wyżej wymienionych opracowaniach, w stosunku do tych obszarów zakłada:

- wzrost efektywności produkcji rolnej;
- wypromowanie marki rudnickiej;
- tworzenie mechanizmów zachęcających do inwestowania;
- tworzenie miejsc pracy w usługach, przetwórstwie i innych;
- rozwój agroturystyki;
- utworzenie infrastruktury turystyczno - rekreacyjnej;
- wyeksponowanie spuścizny kulturowej oraz historycznej;
- dbałość o zdrowie i oświatę;
- dostosowanie infrastruktury komunalnej do potrzeb mieszkańców gminy;
- budowa społeczeństwa informacyjnego;
- ulepszenie dostępu do sportu oraz kultury;
- polepszenie dostępności komunikacji osobowej (zwiększenie częstotliwości kursowania środków transportu);
- polepszenie opieki nad ludźmi starszymi, samotnymi i niepełnosprawnymi;
- pielęgnacja tradycji lokalnych, w tym kultywowanie wartości śląskich w celu integracji mieszkańców gminy.

Na podstawie analiz materiałów zgromadzonych podczas inwentaryzacji stanu istniejącego oraz przeprowadzonych konsultacji społecznych metodą analizy SWOT (analiza sytuacji społeczności lokalnej) określono mocne i słabe strony, jak również szanse i zagrożenia rolniczej przestrzeni produkcyjnej dla obszarów gminy Rudnik.

Mocne strony:

- korzystne położenie geograficzne i komunikacyjne gminy:
 - przy drodze krajowej DK 45 relacji Opole – Racibórz – przejście graniczne w Chałupkach;
 - w bliskim sąsiedztwie Raciborza (lokalny ośrodek przemysłowy, kulturalny i oświatowy);
 - blisko czeskiej granicy;
 - nad rzeką Odrą;
- dobrze rozwinięta wewnętrzna sieć drogowa;
- wysokie walory środowiskowe, które pozytywnie wyróżniają gminę w województwie śląskim;
 - sprzyjające warunki dla rozwoju agroturystyki;
 - spora ilość obszarów o wysokich walorach przyrodniczo-krajobrazowych;
 - bardzo dobrej jakości gleby (najwyższe klasy bonitacyjne);
 - duża powierzchnia zwartych obszarów rolnych;
 - niski stopień degradacji przemysłowej środowiska;
 - łatwo dostępne atrakcyjne tereny rekreacyjno-turystyczne;
- tradycyjne śląskie wartości cechujące społeczność lokalną:
 - przywiązanie ludności do swojej ojczyzny;
 - pracowitość mieszkańców;
 - zachowanie i kultywowanie cennych tradycji śląskich (stroje ludowe, gwara śląska)
- dobry dostęp do służby zdrowia;
- bardzo duży potencjał dla rozwoju kultury – tereny wykopalisk archeologicznych;
- zwiększona aktywność gminy skierowana na wykorzystywanie szans, które stwarza integracja z UE;
- bardzo duża powierzchnia obszarów z możliwością rozpoczęcia produkcji żywności ekologicznej, a także wysoka kultura rolna.

Słabe strony:

- migracje ludności gminnej do ośrodków gminnych oraz sezonowa emigracja mieszkańców za granicę w poszukiwaniu pracy;
- wzrost poziomu bezrobocia związany z problemami rolnictwa;
- duże rozdrobnienie gospodarstw rolnych;
- niedostateczne zabezpieczenie powodziowe przeciwpowodziowe na terenie gminy;
- brak sieci kanalizacyjnej w większości sołectw;
- brak stałej przeprawy na Odrze (mostu);

- duża ilość dzikich wysypisk śmieci;
- niska świadomość ekologiczna ludności gminnej;
- słabe wykształcenie ludności;
- niska aktywność sportowa mieszkańców oraz słabo rozwinięta baza sportowa i kulturalna;
- brak rozwiniętej bazy turystyczno-rekreacyjnej w gminie;
- słaba komunikacja pomiędzy wschodnią (nadodrzańską) a zachodnią częścią gminy;
- utrudniony start młodzieży (charakterystyczne problemy dla wiejskich ośrodków);
- słaba znajomość atutów gminy;
- stopniowa dewastacja obiektów historycznych;
- brak zorganizowanego systemu promocji gminy.

Szanse:

- integracja Polski z UE:
 - pozytywne efekty zaniku południowej granicy naszego państwa;
 - dostępność unijnych środków pomocowych;
- stale rosnące zainteresowanie osiedlaniem się na wiejskich terenach;
- tendencje do powrotu mieszkańców z zagranicy;
- sformułowanie w powiecie raciborskim strategii rozwoju pozwalającej na koordynację rozwoju gminy z rozwojem sąsiednich miejscowości oraz podejmowanie wspólnej inicjatywy w skali ponadgminnej;
- rosnące zapotrzebowanie na żywność ekologiczną.

Zagrożenia:

- restrukturyzacja rolnictwa skutkująca upadkiem małych gospodarstw oraz spadkiem miejsc pracy w rolnictwie;
- zagrożenie powodzią;
- wzrost importu produktów żywnościowych;
- niestabilność polityki państwa (zmiany przepisów prawnych) w odniesieniu do samorządów lokalnych, małych i średnich przedsiębiorstw oraz rolnictwa;
- nieproporcjonalny wzrost zakresu zadań samorządów lokalnych w stosunku do uzyskanego zasilania finansowego;
- stale rosnący proces ubożenia wsi (w całym kraju);
- ograniczenia połączeń PKS i MPK.

Rolnictwo jest wiodącą funkcją gminy Rudnik. Jako tereny przeznaczone do zainwestowania (wskazane na mapie nr 3 Istniejące i planowane zainwestowanie terenu) zaliczono wykazane w „Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Rudnik”: strefę osadniczą terenów zabudowy mieszkaniowej i usługowej, strefę zabudowy produkcyjno – usługowej, strefę rekreacyjno – turystyczną.

1.2. Określenie potrzeb na prace urządzeniowo – rolne w gminie i ich rodzaj

Celem prac urządzeniowo – rolnych jest wielofunkcyjny rozwój terenów wiejskich, łączący wzrost efektywności produkcji rolnej z innymi ważnymi dla terenu funkcjami, takimi jak: gospodarka wodna, drogi, krajobraz, przyroda, ochrona środowiska, turystyka. Generalnym celem jest poprawa warunków pracy i życia wsi.

Przeprowadzone studia i analizy zgromadzonych danych pozwoliły określić rodzaj i zakres niezbędnych prac urządzeniowo – rolnych na terenie gminy lokowane w następujących dziedzinach:

- gospodarka wodna;
- kształtowanie krajobrazu i ochrona środowiska naturalnego;
- gospodarka gruntami i poprawa struktury agrarnej;
- poprawa rozłogów gospodarstw rolnych;
- drogi transportu rolnego.

2. Gospodarka wodna

2.1. Melioracje podstawowe

Występujące na terenie gminy Rudnik ciekі podstawowe, w 86,8% (tab.27) zostały uregulowane i wymagały dotychczas jedynie systematycznej (bieżącej) konserwacji oraz zapewnienia stabilnego funkcjonowania układów hydrologicznych, poprzez systematyczne usuwanie powalonych drzew, naprawę skarp i budowli.

Obecnie odbudowy i modernizacji w całości wymaga ciek Brzeźnicki, natomiast Ligocki wymaga modernizacji w 72,0%, Cisek w 25,0% a Rudnicki w 61,6%. Całkowita długość cieków melioracji podstawowej przewidzianych do modernizacji wynosi 12,17 km, czyli 60,1% ogólnej długości tych cieków. Wśród w/w cieków niektóre zostaną ponownie poddane modernizacji ze względu

na wynikający z konsultacji społecznych zły stan techniczny. W ostatnim roku została zakończona odbudowa i modernizacja potoku Dzielniczka.

Istotne znaczenie ma również poprawa stanu czystości wód, poprzez likwidację dzikich składowisk odpadów i odprowadzania ścieków do wód płynących.

Dane dotyczące potrzeb melioracji podstawowych przedstawia tab. nr 37 i mapa nr 1 Gospodarka wodna i poprawa warunków wodnych.

Stan i potrzeby w zakresie melioracji podstawowych

Tabela 37

Lp.	Nazwa cieku	Długość cieku	Obręb	Odcinki wymagające odbudowy lub modernizacji	
		km		km	%
1.	2.	3.	4.	5.	6.
1	Brzeźnicki	5,77	Brzeźnica, Czerwęcice	5,77	100,0
2	Ligocki	4,58	Grzegorzowice, Ligota Książęca, Łubowice, Sławików	3,30	72,1
3	Cisek	1,67	Jastrzębie	0,42	25,1
4	Rudnicki	4,35	Rudnik, Strzybnik	2,68	61,6
5	Dzielniczka	3,89	Poniecice, Szonowice	0,00	0,0
	Gmina ogółem:	20,26		12,17	60,1

Źródło: Śląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Katowicach, jednostka terenowa w Raciborzu – lipiec 2012r.

2.2. Melioracje szczegółowe

Na obszarach gminy Rudnik większość gruntów wymagających melioracji szczegółowych została już zmeliorowana. W trakcie inwentaryzacji terenowej, jak również w trakcie spotkań konsultacyjnych z sołtysami wsi oraz z przedstawicielem Gminnej Spółki Wodnej w Rudniku, wskazano rowy, które wymagają konserwacji. Śląski Zarząd Melioracji nie wykazał żadnych powierzchni wymagających nowego, bądź ponownego drenowania. Całkowita długość rowów wymagających konserwacji wynosi 51,80 km, w tym do koszenia jest 40,09 km, do karczowania 9,64 km, a do odtworzenia w terenie 2,07 km. Rowy melioracyjne, na długości 0,25 km, przebiegające w naturalnych obniżeniach przez tereny zadrzewione, nie były wykazywane do konserwacji i przebudowy (akta postępowania cz. 4, str. 146). Po sporządzeniu inwentaryzacji terenowej ustalono, że 7,42 km rowów wykazanych w ewidencji gruntów nie istnieje w terenie. Rowów istniejących w terenie a nie wykazanych w ewidencji gruntów jest 22,11 km. Nowych rowów będzie 0,80 km.

Stan i potrzeby w zakresie melioracji szczegółowych przedstawia tab. nr 38 i mapa nr 1 Gospodarka wodna i poprawa warunków wodnych.

Stan i potrzeby melioracji szczegółowych

Tabela 38

Lp.	Obręb	Powierzchnia użytków rolnych	Powierzchnia użytków rolnych zmeliorowanych		Powierzchnia gruntów wymagających regulacji stosunków wodnych		Długość rowów melioracyjnych wymagających	
		ha	ha	%	ha	%	do konserwacji	projektowanych
							km	km
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1	Brzeźnica	603,98	140,00	23,2	0,00	0,0	4,90	0,00
2	Czerwięcice	309,94	33,00	10,6	0,00	0,0	1,41	0,00
3	Dolędzin	245,48	53,00	21,6	0,00	0,0	4,55	0,00
4	Gamów	478,64	34,00	7,1	0,00	0,0	3,11	0,00
5	Grzegorzowice	431,18	52,00	12,1	0,00	0,0	8,16	0,00
6	Jastrzębie	380,21	53,00	13,9	0,00	0,0	1,30	0,00
7	Lasaki	121,76	71,00	58,3	0,00	0,0	4,20	0,00
8	Ligota Książęca	153,68	1,00	0,7	0,00	0,0	0,68	0,14
9	Łubowice	314,58	29,00	9,2	0,00	0,0	3,13	0,00
10	Modzurów	493,26	304,00	61,6	0,00	0,0	3,73	0,00
11	Ponięcice	430,59	178,00	41,3	0,00	0,0	4,70	0,00
12	Rudnik	754,03	338,00	44,8	0,00	0,0	3,44	0,45
13	Sławienko	27,42	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,00
14	Sławików	548,3	382,00	69,7	0,00	0,0	4,57	0,21
15	Strzybnik	518,99	77,00	14,8	0,00	0,0	2,07	0,00
16	Szonowice	435,09	36,00	8,3	0,00	0,0	1,85	0,00
Ogółem gmina:		6247,13	1781,00	28,5	0,00	0,0	51,80	0,80

Źródło: ewidencja gruntów - marzec 2012r., Śląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Katowicach, jednostka terenowa w Raciborzu, Gminna Spółka Wodna w Rudniku – lipiec 2012r., opracowanie własne

3. Kształtowanie krajobrazu

3.1. Walory przyrodniczo – krajobrazowe

Fizyczno-geograficzne położenie gminy jako części powiatu raciborskiego na tle województwa śląskiego, pokazuje, że gmina ta jest enklawą dla roślin i zwierząt. Tak więc na terenie opracowania występuje szereg gatunków roślin oraz zwierząt podlegających ochronie gatunkowej. Na obszarze gminy widoczna jest wszechobecna zieleń, zarówno w centrum wsi, jaki i na jej peryferiach można podziwiać sędziwe drzewa, a także zamieszkujące je ptactwo.

Gmina Rudnik jest obszarem występowania harmonijnego, rolniczego krajobrazu z ukształtowanymi w przeszłości, dobrze zachowanymi rozłogami pól oraz założeniami gospodarki folwarcznej. Teren jest malowniczo urzeźbiony, urozmaicony remizami leśnymi, silnie rozczłonkowany licznymi dolinami rzek i wąwozów, a także istniejącymi kompleksami leśnymi, parkami krajobrazowymi, sadami oraz alejami śródpolnymi. Cechą wartościową krajobrazu jest dość bogata rzeźba terenu, która uwarunkowana jest różnicami wzniesień. Tak ukształtowana rzeźba zaznacza liczne punkty widokowe z rozciągającą się panoramą okolicy w naturalnym krajobrazie.

Na obszarze gminy występują następujące ostoje przyrody ożywionej: Ostoja Raciborska oraz korytarz ekologiczny.

Ostoja Raciborska (ostoja ssaków) obejmuje fragment doliny Odry, od granicy państwa do granicy z województwem opolskim oraz fragment Płaskowyżu Głubczyckiego (objęty granicami województwa). Krajobraz rolniczy tego terenu jest miejscem, które zamieszkują: chomik europejski i mysz zielna, a w przeszłości również suseł moręgowany (załącznik II DS). Dolina Odry stanowi również korytarz migracyjny dla południowych (pontyjskich) gatunków. Gdy dojdzie do skutku reintrodukcja susła moręgowanego, możliwe będzie podniesienie wagi tego obszaru nawet do rangi międzynarodowej ostoji.

Korytarz ekologiczny o znaczeniu międzynarodowym przebiega przez Dolinę Górnej Odry oraz zachodnią krawędź Płaskowyżu Rybnickiego. W rejonach tych biegnie główna trasa wiosennych, a także i jesiennych ciągów ptaków, dodatkowo występuje tu ważna droga przenikania ciepłolubnych elementów fauny i flory oraz ich pozostałe, niezniszczone przez zlodowacenia południowe ostoje.

Obszary chronione (Natura 2000, rezerваты, parki krajobrazowe) w gminie nie występują.

Zieleń urządzona w tym parki, zieleńce, lasy i zadrzewienia o charakterze rekreacyjnym oraz zieleń towarzysząca zabudowaniom, stanowi ważny składnik przyrodniczy gminy. Szczególną rolę w strukturze zieleni spełniają obiekty wpisane do rejestru zabytków często z sędziwymi, cennymi okazami starodrzewia – zespół parkowo – pałacowy w Jastrzębiu, zespół parkowo – pałacowy

w Czerwięcicach. Na terenie gminy znajdują się ponadto obiekty ścisłej ochrony konserwatorskiej z elementami zieleni o wysokich walorach historycznych, kulturowych i przyrodniczych takich jak zespoły pałacowo – parkowe w Rudniku, Strzybniku, Modzurowie, Sławikowie oraz w Łubowicach.

Stan oraz potrzeby obiektów i obszarów chronionych przedstawia tab. nr 39.

Stan oraz potrzeby obiektów i obszarów chronionych

Tabela 39

L.p.	Obręb	Obiekty chronione		Obszary chronione	
		stan ujawniony	stan planowany	stan ujawniony	stan planowany
		szt.	szt.	ha	ha
1.	2.	3.	4.	5.	6.
1	Brzeźnica	4	5	0	0,00
2	Czerwięcice	1	1	0	0,00
3	Dolędżin	1	1	0	0,00
4	Gamów	2	2	0	0,00
5	Grzegorzowice	1	2	0	0,00
6	Jastrzębie	2	2	0	0,00
7	Lasaki	0	0	0	0,00
8	Ligota Książęca	1	1	0	0,00
9	Łubowice	1	1	0	0,00
10	Modzurów	2	3	0	0,00
11	Ponięcice	1	1	0	0,00
12	Rudnik	0	2	0	0,00
13	Sławienko	0	0	0	0,00
14	Sławików	4	5	0	0,00
15	Strzybnik	2	4	0	0,00
16	Szonowice	0	0	0	0,00
Gmina ogółem:		22	30	0	0,00

Źródło: Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy.

3.2. Zalesienia gruntów

W związku z brakiem opracowanej granicy polno – leśnej wydaje się, że w terenach o niskim wskaźniku lesistości (praktycznie cała gmina, poza centralną częścią) nowe zalesienia gruntów rolnych, ewentualnie nieużytków są nieuzasadnione. Główne kryteria wyboru obszarów przewidzianych

do zalesień to odłogowanie i zagrożenie erozyjne gruntów, położenie w bezpośrednim sąsiedztwie lasów i na wododziałach oraz wzdłuż cieków wodnych (poza dolnymi ich odcinkami). Propozycja nowych zalesień wpłynie na ochronę gruntów przed erozją oraz kształtowanie sieci powiązań przyrodniczych na obszarze całej gminy.

W zakresie tworzenia nowych układów zieleni nieurządzonej proponuje się nowe zadrzewienia w rolniczych częściach gminy, pełniące rolę zadrzewień śródpolnych – w układzie „pasmowym” lub „wyspowym”, zwiększające pulę różnorodności przyrodniczej.

W ramach Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Rudnik określono granice obszarów przewidzianych do zalesienia o ogólnej powierzchni 11,76 ha występujący w obrębach: Rudnik – 7,58 ha, Brzeźnica – 3,94 ha, Strzybnik – 0,24 ha – ogółem. W trakcie inwentaryzacji terenowej ujawniono obszary zalesione i zakrzewione nie wykazane w ewidencji gruntów – ogółem 77,20 ha (najwięcej w Brzeźnicy – 13,99 ha). Również w tym obrębie wystąpi największa dynamika wzrostu wskaźnika lesistości.

Obszar gruntów planowanych do zalesienia i prognozowaną lesistość przedstawiają tab. nr 40 i 41.

Obszary leśne w Jastrzębiu

Obszar gruntów planowanych do zalesienia

Tabela 40

Lp.	Obręb	Powierzchnia ewidencyjna (w ha)				Powierzchnia lasów i gruntów zadrzewionych zinventaryzowanych a nie ujawnionych w ewidencji gruntów (w ha)	Powierzchnia gruntów projektowanych kompleksów leśnych (w ha)												Planowana powierzchnia leśna (w ha)
		obręb	użytki rolne		Ls+Lz		Pow. do zalesienia ogółem	grunty orne				użytki zielone				razem użytki rolne	nieużytki	pozostałe grunty	
			ogółem	w tym: klasy V, VI i VIz				IIIa	IIIb	IVa	IVb	III	IV	V	VI				
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.
1	Brzeźnica	721,54	603,98	1,42	54,53	13,99	3,94	0,55	0,52	0,08	1,18	0,64	0,97	0,00	0,00	3,94	0,00	0,00	72,46
2	Czerwiecice	377,71	309,94	2,07	46,54	4,59	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	51,13
3	Dolędzin	354,46	245,48	7,01	91,93	5,20	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	97,13
4	Gamów	511,19	478,64	0,23	0,03	2,91	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,94
5	Grzegorzowice	487,79	431,18	12,4	1,65	3,28	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,93
6	Jastrzębie	448,28	380,21	4,37	48,13	3,15	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	51,28
7	Lasaki	148,39	121,76	4,29	3,85	2,33	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,18
8	Ligota Książęca	174,50	153,68	0,81	5,44	1,28	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,72
9	Łubowice	371,51	314,58	2,63	13,10	4,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	17,11
10	Modzurów	533,62	493,26	0,00	11,12	1,29	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12,41
11	Ponięcice	569,15	430,59	3,5	96,36	7,75	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	104,11
12	Rudnik	921,73	754,03	0,63	93,67	8,78	7,58	7,38	0,13	0,02	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,53	0,00	0,05	110,03
13	Sławienko	29,01	27,42	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
14	Sławików	600,61	548,30	0,19	7,74	4,24	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11,98
15	Strzybnik	628,27	518,99	0,77	77,54	10,11	0,24	0,00	0,07	0,00	0,00	0,17	0,00	0,00	0,00	0,24	0,00	0,00	87,89
16	Szonowice	468,50	435,09	0,04	5,62	4,29	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,91
Gmina ogółem:		7346,26	6247,13	40,36	557,25	77,20	11,76	7,93	0,72	0,10	1,18	0,81	0,97	0,00	0,00	11,71	0,00	0,05	646,21

Źródło: ewidencja gruntów - marzec 2012r., wywiad terenowy – kwiecień 2012r., Miejskowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Gminy.

Lesistość obecna i prognozowana

Tabela 41

Lp.	Obręb	Powierzchnia ogólna obróbu	Aktualna lesistość (wg ewidencji grunt)		Proponowana pow. gruntów do zalesienia (z lasami zinwentaryzowanymi)	Prognozowana lesistość		Dynamika zmian
		ha	ha	%	ha	ha	%	%
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1	Brzeźnica	721,54	54,53	7,6	17,93	72,46	10,0	2,4
2	Czerwięcice	377,71	46,54	12,3	4,59	51,13	13,5	1,2
3	Dolędzin	354,46	91,93	25,9	5,2	97,13	27,4	1,5
4	Gamów	511,19	0,03	0,0	2,91	2,94	0,6	0,6
5	Grzegorzowice	487,79	1,65	0,3	3,28	4,93	1,0	0,7
6	Jastrzębie	448,28	48,13	10,7	3,15	51,28	11,4	0,7
7	Lasaki	148,39	3,85	2,6	2,33	6,18	4,2	1,6
8	Ligota Książęca	174,50	5,44	3,1	1,28	6,72	3,9	0,8
9	Łubowice	371,51	13,10	3,5	4,01	17,11	4,6	1,1
10	Modzurów	533,62	11,12	2,1	1,29	12,41	2,3	0,2
11	Poniecice	569,15	96,36	16,9	7,75	104,11	18,3	1,4
12	Rudnik	921,73	93,67	10,2	16,36	110,03	11,9	1,7
13	Sławienko	29,01	0,00	0,0	0,00	0,00	0,0	0,0
14	Sławików	600,61	7,74	1,3	4,24	11,98	2,0	0,7
15	Strzybnik	628,27	77,54	12,3	10,35	87,89	14,0	1,7
16	Szonowice	468,50	5,62	1,2	4,29	9,91	2,1	0,9
Gmina ogółem:		7346,26	557,25	7,6	88,96	646,21	8,8	1,2

Źródło: ewidencja gruntów – marzec 2012r, Miejskowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Gminy, wywiad terenowy – kwiecień 2012r.

3.3. Zadrzewienia i zakrzewienia

Planowane zadrzewienia i zakrzewienia powinny być ukierunkowane na:

- zwiększenie bioróżnorodności krajobrazu rolniczego, stwarzając dzikim organizmom drogi migracji między ostojami;
- zwiększenie wodnej retencji środowiska;
- ochronę zlewni źródłowych;
- kształtowanie środowiska pszczołom oraz gatunkom zapylającym;
- zwiększenie oporu środowiska przeciwko szkodnikom roślin uprawnych;
- ochronę upraw rolniczych przed zanieczyszczeniami środowiska;

- produkcja drewna.

Przy tworzeniu nowych i uzupełnianiu istniejących pasów zadrzewieniowych należy nawiązywać do istniejących już gatunków drzew i krzewów występujących w miejscowym krajobrazie.

Na obszarze gminy planuje się zachowanie, odtwarzanie i uzupełnianie zieleni śródpolnej a w szczególności remiz leśnych, alei śródpolnych oraz zalesienie gruntów porolnych stanowiąc funkcję zabezpieczeń przeciwoerozyjnych.

3.4. Walory rekreacyjne

Przez gminę przebiega droga krajowa DK-45 oraz dwie wojewódzkie (DW 417 i 421), co stwarza to możliwości rozwoju działalności turystycznej, gastronomicznej i rekreacyjnej, a także sprzyja inwestycjom.

Urozmaicona rzeźba terenu, występowanie pomników przyrody ożywionej i nieożywionej, przygraniczne położenie oraz wieloletnia historia i tradycja obecna w licznych zabytkach sprawia, że atrakcyjność obszaru jest na wysokim poziomie. Gmina szczyci się licznymi XIX-wiecznymi szlacheckimi pałacami, reprezentującymi całą gamę stylów architektonicznych oraz wzbogacającymi historyczny krajobraz kościołami i kapliczkami. Dodatkowo przez najciekawsze i najpiękniejsze tereny biegną oznakowane trasy rowerowe oraz szlak turystyczny im. Młodości J. Von Eichendorffa (poeta romantyczny, jego ojciec dokończył budowę rodzowego pałacu oraz utworzył angielski park krajobrazowy). Walorem gminy jest także rzeka Odra oraz jej liczne dopływy, które stwarzają doskonałe warunki dla wędkarzy.

4. Gospodarka gruntami i poprawa struktury agrarnej

4.1. Wyłączenia gruntów z użytkowania rolniczego

Planowane wyłączenia gruntów z produkcji rolnej uwzględniają tereny określone jako:

- strefa osadnicza - tereny zabudowy mieszkaniowej i usługowej;
- strefa zabudowy produkcyjno usługowej;
- tereny pod wały przeciwpowodziowe, drogi;
- obszary planowanych zalesień.

Ogółem na terenach gminy Rudnik planowane jest wyłączenie pod inwestycje 213,68 ha użytków rolnych, co stanowi 3,4% ogólnej powierzchni użytków rolnych. Największy odsetek gruntów

podlegających wyłączeniu z produkcji rolnej przewidziany jest w obrębie Rudnik – 12,2% pow. użytków rolnych w obrębie, najmniej w obrębie Dołędzin – 0,4% pow. użytków rolnych w obrębie. Przewidywane zalesienia stanowią 0,2% z ogólnej powierzchni użytków rolnych. Największa powierzchnia, a zarazem procent przewidzianych zalesień występuje w Rudniku – 1.0% pow. użytków rolnych w obrębie. W powierzchniach wyłączeń pod inwestycje nie uwzględniono terenów już zabudowanych, a nie wykazanych w ewidencji gruntów o łącznej powierzchni 109,00 ha, co stanowi 51,5% ogólnej powierzchni terenów zabudowanych obszarów gminy Rudnik.

Planowany obszar wyłączeń z produkcji rolnej przedstawia tabela nr 42 i mapa nr 3 Istniejące i planowane zainwestowanie terenu.

Widok na wały w Lasakach

Planowana powierzchnia użytków rolnych

Tabela 42

Lp.	Obręb	Powierzchnia ogólna obróbu	Aktualna lesistość		Planowana powierzchnia wyłączeń terenów leśnych pod inwestycje		Powierzchnia użytków rolnych		Powierzchnia użytków rolnych wyłączonych pod inwestycje		Planowana powierzchnia wyłączeń użytków rolnych						Planowana powierzchnia użytków rolnych		Dynamika zmian
											pod inwestycje		pod zalesienia		ogółem				
		ha	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.
1	Brzeźnica	721,54	68,00	9,4	7,70	11,3	603,98	83,7	9,40	1,6	27,61	4,6	3,94	0,6	31,55	5,2	563,03	78,0	-5,7
2	Czerwiecice	377,71	47,59	12,6	5,78	12,1	309,94	82,1	3,30	1,1	5,51	1,8	0,00	0,0	5,51	1,8	301,13	79,7	-2,4
3	Dolędzin	354,46	82,21	23,2	0,41	0,5	245,48	69,3	2,48	1,0	0,86	0,4	0,00	0,0	0,86	0,4	242,14	68,3	-1,0
4	Gamów	511,19	2,91	0,6	0,00	0,0	478,64	93,6	10,78	2,3	7,02	1,5	0,00	0,0	7,02	1,5	460,84	90,2	-3,4
5	Grzegorzowice	487,79	4,18	0,9	0,00	0,0	431,18	88,4	14,36	3,3	12,63	2,9	0,00	0,0	12,63	2,9	404,19	82,9	-5,5
6	Jastrzębie	448,28	50,33	11,2	3,09	6,1	380,21	84,8	4,00	1,1	1,96	0,5	0,00	0,0	1,96	0,5	374,25	83,5	-1,3
7	Lasaki	148,39	2,33	1,6	0,00	0,0	121,76	82,1	7,41	6,1	6,23	5,1	0,00	0,0	6,23	5,1	108,12	72,9	-9,2
8	Ligota Książęca	174,50	6,53	3,7	0,06	0,9	153,68	88,1	2,91	1,9	3,75	2,4	0,00	0,0	3,75	2,4	147,02	84,3	-3,8
9	Łubowice	371,51	16,36	4,4	0,04	0,2	314,58	84,7	9,19	2,9	22,70	7,2	0,00	0,0	22,70	7,2	282,69	76,1	-8,6
10	Modzurów	533,62	7,36	1,4	0,00	0,0	493,26	92,4	5,86	1,2	5,48	1,1	0,00	0,0	5,48	1,1	481,92	90,3	-2,1
11	Ponięcice	569,15	103,66	18,2	0,06	0,1	430,59	75,7	3,94	0,9	3,13	0,7	0,00	0,0	3,13	0,7	423,52	74,4	-1,3
12	Rudnik	921,73	102,10	11,1	4,72	4,6	754,03	81,8	16,86	2,2	92,32	12,2	7,53	1,0	99,85	13,2	637,32	69,1	-12,7
13	Sławienko	29,01	0,00	0,0	0,00	0,0	27,42	94,5	0,54	2,0	0,16	0,6	0,00	0,0	0,16	0,6	26,72	92,1	-2,4
14	Sławików	600,61	5,38	0,9	0,05	0,9	548,3	91,3	8,32	1,5	15,59	2,8	0,00	0,0	15,59	2,8	524,39	87,3	-4,0
15	Strzybnik	628,27	82,31	13,1	0,00	0,0	518,99	82,6	5,24	1,0	4,89	0,9	0,24	0,1	5,13	1,0	508,62	81,0	-1,6
16	Szonowice	468,50	9,82	2,1	2,09	21,3	435,09	92,9	4,41	1,0	3,84	0,9	0,00	0,0	3,84	0,9	426,84	91,1	-1,8
Gmina ogółem:		7346,26	591,07	8,0	24,00	4,1	6247,13	85,0	109,00	1,7	213,68	3,4	11,71	0,2	225,39	3,6	5912,74	80,5	-4,5

Źródło: ewidencja gruntów - marzec 2012r., Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Gminy, opracowanie własne.

4.2. Kształtowanie struktury obszarowej gospodarstw

Na poprawę struktury obszarowej gospodarstw będzie miało pozyskanie gruntów poprzez:

1. Międzysąsiedzki obrót ziemią – będzie miał większy wpływ pod warunkiem zaprzestania działalności rolniczej gospodarstw słabych ekonomicznie;
2. Długookresowe dzierżawy od osób fizycznych;
3. Przekazywanie gospodarstw na powiększenie za renty strukturalne.

5. Drogi transportu rolnego

5.1. Usprawnienie komunikacji zewnętrznej i wewnętrznej poprzez budowę nowych dróg i modernizację istniejącego układu drogowego

W wyniku inwentaryzacji terenowej określono stan techniczny dróg. Na terenie obszarów gminy Rudnik ogólna długość dróg wynosi 244,43 km (tab. 29). Oceniając stan techniczny dróg krajowych, wojewódzkich, powiatowych, gminnych, wewnętrznych sieci dróg transportu rolnego, kierowano się ich jakością tzn. rodzajem i stanem nawierzchni, a dane zamieszczone poniżej zaczerpnięto z tabeli Zestawienie dróg do modernizacji (akta postępowania cz. 4, str.143). Na terenie gminy, dróg w dobrym stanie technicznym jest 133,12 km (54,5% ogólnej długości dróg istniejących w terenie), w tym asfaltowych jest – 85,72 km, utwardzonych – 27,32 km, gruntowych – 20,08 km. Natomiast dróg w złym stanie technicznym jest 111,31 km (45,5% długości dróg istniejących w terenie), w tym asfaltowych jest 0,99 km, utwardzonych – 4,41 km, gruntowych – 105,91 km. W wyniku kontroli terenowej i po uzgodnieniach na konsultacjach społecznych określono, które odcinki dróg wymagają modernizacji oraz potrzeby budowy nowych odcinków dróg. Długość odcinków dróg do modernizacji określono na podstawie digitalizacji mapy ewidencyjnej. Długość dróg przewidzianych do przebudowy lub modernizacji wynosi 85,09 km, w tym asfaltowych jest 0,83 km, utwardzonych – 19,83 km, gruntowych – 64,43 km. Długość dróg przewidzianych do odtworzenia wynosi 6,71 km (tab. 44). W trakcie konsultacji społecznych zaprojektowano dodatkowo 1,48 km nowych dróg transportu rolnego. Gęstość sieci dróg w poszczególnych obrębach jest i będzie zróżnicowana, i wynosi 3,45 – 7,96 km/100 ha użytków rolnych.

Potrzeby w zakresie modernizacji dróg przedstawiają tab. nr 43, 44, 45 oraz mapa nr 4 Planowana modernizacja sieci dróg transportu rolnego.

Wykaz dróg planowanych do przebudowy

Tabela 43

Lp.	Obręb	Ogólna długość dróg planowanych do przebudowy i odtworzenia (km)	Numery działek dróg planowanych do przebudowy (wg numeracji ewidencyjnej)			
			drogi gruntowe do przebudowy	drogi utwardzone do modernizacji	drogi asfaltowe do modernizacji	drogi nieistniejące w terenie, do odtworzenia
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
1	Brzeźnica	11,41	1.11, 1.146, 1.2, 1.209, 1.22, 1.35, 1.57, 1.59/1, 1.59/2, 2.108, 2.131, 2.132, 2.133/1, 2.134, 2.148, 2.171, 2.172, 2.173, 2.191, 2.219, 5.399, 7.119, 7.566, 7.567, 7.568, 7.595/1, 7.662/2, 7.682, 7.693, 7.694/1, 7.694/2, 7.695, 7.696, 7.697, 7.698, 7.699, 7.700, 7.701, 7.702, 7.703, 7.704, 7.709, 7.710, 7.712, 7.718/1, 7.718/2, 8.314	1.59	-	6.545, 7.577, 7.578
2	Czerwience	3,80	1.100, 1.102, 1.103, 1.135, 1.146, 1.24, 1.32, 1.85, 1.86, 1.98	1.151	-	1.126
3	Dolędzin	1,13	1.14, 1.17, 1.18, 1.40976, 1.7, 2.308	1.14, 1.49	-	-
4	Gamów	8,17	1.13, 1.14, 1.191, 1.192, 1.214, 1.242, 1.256, 1.257, 1.258, 1.259, 1.260, 1.261, 1.315, 1.49, 2.395, 3.1080, 3.700, 3.734, 3.806, 3.807, 3.816, 3.817, 3.823, 3.824, 3.826, 3.829, 3.830, 3.831, 3.832, 3.872, 3.904, 3.946, 3.964	1.32, 1.143, 2.373, 2.374, 2.428	2.395, 2.522, 2.523, 2.524, 2.526, 2.540, 2.576	-
5	Grzegorzowice	6,65	1.1, 1.2, 1.4, 1.5/1, 1.52, 1.6, 2.345, 2.346, 2.347/2, 2.348/2, 2.351, 2.358, 2.359, 2.362, 2.363, 3.455, 3.484, 3.485, 3.486, 3.503, 3.567, 4.721, 4.733	-	-	1.51, 3.494, 3.503
6	Jastrzębie	4,99	1.142, 1.143, 1.188/2, 1.87, 1.94, 2.14, 2.72, 3.144, 3.179	-	-	-
7	Lasaki	0,61	1.10000, 1.300, 1.301, 1.302, 1.309, 1.325, 1.329, 1.330, 1.331	-	-	1.216
8	Ligota Książęca	4,04	1.122/1, 1.123, 1.124/2, 1.127/2, 1.3, 1.48, 1.49, 1.52, 1.70, 1.72, 1.74, 1.75, 1.76, 1.77, 1.833/5, 2.208	-	-	2.151, 2.159

9	Lubowice	3,81	1.1012/5, 1.1013/13, 1.1014/13, 1.1020/5, 1.1214/54, 1.3, 1.398/15, 1.53, 1.647/54, 1.671/52, 1.785/17, 1.819/5, 1.821/5, 1.825/5, 1.854/5, 1.856/5, 1.857/5, 1.859/13, 1.867/13, 2.293	-	-	2.82, 2.86, 2.96, 2.1015/85
10	Modzurów	3,11	1.11, 1.122/2, 1.13, 1.151, 1.212/6, 1.212/7	-	-	-
11	Ponięcice	4,18	1.278, 1.279, 1.281, 1.283, 1.285, 1.317, 1.354, 1.65, 1.67, 1.83, 2.129, 2.189, 2.190, 2.320/2, 3.311	1.67, 1.283	-	1.314, 1.326, 1.275/6, 1.28/1, 2.213, 2.324, 2.349, 2.100/1, 2.320/2, 3.350
12	Rudnik	11,94	1.649, 3.358, 3.360, 3.361, 3.369, 3.370, 3.374, 3.375/1, 3.380, 3.381, 3.386, 3.387, 6.53, 6.54/4, 6.58/121, 6.58/122, 6.58/123, 6.58/124, 6.58/125, 6.58/126, 6.58/127, 6.58/128, 6.58/46, 6.58/52, 6.58/68, 6.58/70, 6.58/71, 6.58/73, 6.789	2.573, 6.54/1, 6.57/3, 6.58/46, 6.58/68, 6.58/72, 6.58/73	1.592, 3.498, 5.36/1, 6.39/2	1.592, 3.470, 3.444/3, 3.446/1, 3.446/2, 3.452/1, 5.35/10, 5.35/12, 5.35/22, 6.46, 6.53, 6.787, 6.58/123, 6.58/68, 6.58/69, 6.58/70, 6.58/71, 6.58/72
13	Sławienko	0,00	-	-	-	-
14	Sławików	15,03	1.132, 1.146, 1.36, 1.60/1, 1.67, 1.75, 1.76, 1.81, 2.217, 2.243, 2.264, 2.265, 2.266, 2.267, 2.268, 2.269, 2.270, 2.271, 2.272, 2.275, 2.276, 2.277, 2.278, 2.281, 2.282, 2.285, 2.286, 2.287, 2.291, 2.292, 2.294, 2.295, 2.296, 2.297, 2.298, 2.299, 2.300, 2.301, 2.303, 2.304, 2.305, 3.345/1, 3.348/4, 3.363, 3.365, 3.373, 3.374, 3.375, 3.461, 3.467, 3.478, 3.479, 3.481, 3.509, 3.541, 3.556, 3.562, 3.563, 4.577, 4.606, 4.623, 4.624, 4.634, 4.642/1, 4.648, 4.649/1	-	-	1.30, 2.261, 2.262, 2.263, 2.270, 2.279, 2.285, 2.297, 2.302, 2.303, 2.232/1, 3.407, 3.452, 3.454, 3.455, 3.456, 3.457, 3.488, 3.492, 3.493, 3.494, 3.511, 3.337/14, 3.337/24, 3.337/26, 3.337/27, 3.380/12, 3.380/13, 3.380/3
15	Strzybnik	6,44	1.10000, 1.116, 1.117/3, 1.117/6, 1.122/15, 1.124/2, 1.46, 1.49, 1.70, 1.81, 2.123, 2.129, 2.240, 2.243, 2.245, 2.246, 2.262, 2.264, 2.265, 2.269/1, 2.270, 2.271, 2.272, 2.273, 2.274, 2.275, 2.276, 2.277, 2.278, 2.279, 2.280, 2.281, 2.282, 2.283, 2.284, 2.285, 2.286, 2.287, 2.288	-	-	1.46, 1.62, 1.69, 1.70, 1.81, 2.264
16	Szonowice	6,13	1.100, 1.106, 1.202, 1.39, 1.4, 1.42, 1.43, 1.7, 1.9, 1.97, 2.24, 2.25, 2.27, 2.28, 2.43, 2.56, 4.3, 4.4, 4.5	2.56	-	1.106, 1.116, 1.129, 1.64/3, 1.64/4, 2.56, 4.6, 4.8, 4.9, 4.7/15, 4.7/16, 4.7/17, 4.7/18, 4.7/9
Gmina ogółem:		91,44	-	-	-	-

Źródło: ewidencja gruntów - marzec 2012r., opracowanie własne.

Planowana przebudowa, modernizacja lub odtworzenie sieci dróg transportu rolnego

Tabela 44

L.p.	Obręb	Długość dróg nie przewidzianych do modernizacji oraz drogi planowane do przebudowy, modernizacji lub odtworzenia								Ogólna długość dróg nie przewidzianych do modernizacji		Ogólna długość dróg planowanych do przebudowy lub modernizacji		Drogi zaorane, do odtworzenia w terenie po konsultacjach społecznych	
		Ogółem	w tym:												
			asfaltowe nie przewidziane do modernizacji (km)	asfaltowe do modernizacji (km)	utwardzone nie przewidziane do modernizacji (km)	utwardzone do modernizacji (km)	gruntowe nie przewidziane do przebudowy (km)	gruntowe do przebudowy (km)	nieistniejące w terenie, a ujawnione w EGIB do odtworzenia (km)						
										km	km	km	km	km	km
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.
1	Brzeźnica	24,31	8,49	0,00	0,78	1,37	3,63	9,72	0,32	12,9	53,1	11,09	45,6	0,32	1,3
2	Czerwiecice	11,42	4,02	0,00	0,00	1,51	3,60	2,21	0,08	7,62	66,7	3,72	32,6	0,08	0,7
3	Dolędzin	3,43	1,76	0,00	0,07	0,61	0,47	0,52	0,00	2,30	67,1	1,13	32,9	0,00	0,0
4	Gamów	28,40	6,94	0,33	0,00	1,70	13,29	6,14	0,00	20,23	71,2	8,17	28,8	0,00	0,0
5	Grzegorzowice	24,83	7,55	0,00	2,06	2,35	8,57	4,29	0,01	18,18	73,2	6,64	26,7	0,01	0,0
6	Jastrzębie	11,61	1,75	0,00	0,28	0,00	4,21	5,37	0,00	6,24	53,7	5,37	46,3	0,00	0,0
7	Lasaki	8,34	3,95	0,00	3,11	0,00	0,67	0,50	0,11	7,73	92,7	0,50	6,0	0,11	1,3
8	Ligota Książęca	6,83	1,95	0,00	0,28	0,35	0,56	3,53	0,16	2,79	40,8	3,88	56,8	0,16	2,3
9	Łubowice	13,97	5,61	0,00	1,93	0,44	2,64	3,35	0,00	10,18	72,9	3,79	27,1	0,00	0,0
10	Modzurów	12,84	7,01	0,00	1,01	0,26	1,71	2,85	0,00	9,73	75,8	3,11	24,2	0,00	0,0
11	Poniecice	14,93	6,47	0,00	0,60	1,22	3,83	2,62	0,19	10,90	73,0	3,84	25,7	0,19	1,3
12	Rudnik	30,97	11,33	0,50	0,46	4,57	6,69	4,74	2,68	18,48	59,7	9,81	31,7	2,68	8,7
13	Sławienko	0,58	0,08	0,00	0,00	0,00	0,50	0,00	0,00	0,58	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0
14	Sławików	27,45	6,72	0,00	0,44	1,60	5,47	11,54	1,68	12,63	46,0	13,14	47,9	1,68	6,1
15	Strzybnik	14,86	6,15	0,00	0,01	2,64	2,17	2,92	0,97	8,33	56,1	5,56	37,4	0,97	6,5
16	Szonowice	16,37	6,10	0,00	0,87	1,21	3,55	4,13	0,51	10,52	64,3	5,34	32,6	0,51	3,1
Gmina ogółem		251,14	85,88	0,83	11,90	19,83	61,56	64,43	6,71	159,34	63,4	85,09	33,9	6,71	2,7

Źródło: opracowanie własne – wywiad terenowy (kwiecień 2012r).

Gęstość planowanej sieci dróg transportu rolnego o trwałej nawierzchni

Tabela 45

Lp.	Obręb	Powierzchnia ogólna użytków rolnych (ha)	Długość sieci dróg				Gęstość sieci dróg			
			ogółem (km)	w tym:			ogółem (km/100ha UR)	w tym:		
				nie planowane do przebudowy, modernizacji czy odtworzenia (km)	do przebudowy, modernizacji lub odtworzenia	projektowane (km)		nie planowane do przebudowy, modernizacji czy odtworzenia (km/100 ha UR)	do przebudowy, modernizacji lub odtworzenia (km/100ha UR)	projektowane (km/100km ha UR)
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
1	Brzeźnica	603,98	36,76	25,35	11,41	0,00	6,09	4,20	1,89	0,00
2	Czerwięcice	309,94	13,28	9,48	3,80	0,00	4,28	3,06	1,23	0,00
3	Dolędżin	245,48	9,25	8,12	1,13	0,00	3,77	3,31	0,46	0,00
4	Gamów	478,64	31,28	23,11	8,17	0,00	6,54	4,83	1,71	0,00
5	Grzegorzowice	431,18	31,29	24,64	6,65	0,00	7,26	5,71	1,54	0,00
6	Jastrzębie	380,21	13,80	8,43	5,37	0,00	3,63	2,22	1,41	0,00
7	Lasaki	121,76	9,69	9,08	0,61	0,00	7,96	7,46	0,50	0,00
8	Ligota Książęca	153,68	7,57	3,53	4,04	0,00	4,93	2,30	2,63	0,00
9	Łubowice	314,58	20,39	16,58	3,79	0,02	6,48	5,27	1,20	0,01
10	Modzurów	493,26	17,00	13,89	3,11	0,00	3,45	2,82	0,63	0,00
11	Ponięcice	430,59	21,97	17,79	4,03	0,15	5,10	4,13	0,94	0,03
12	Rudnik	754,03	39,73	27,24	12,49	0,00	5,27	3,61	1,66	0,00
13	Sławienko	27,42	1,36	1,36	0,00	0,00	4,96	4,96	0,00	0,00
14	Sławików	548,30	36,33	21,30	14,82	0,21	6,63	3,88	2,70	0,04
15	Strzybnik	518,99	19,27	12,74	6,53	0,00	3,71	2,45	1,26	0,00
16	Szonowice	435,09	23,88	16,93	5,85	1,10	5,49	3,89	1,34	0,25
Gmina ogółem		6247,13	332,85	239,57	91,80	1,48	5,33	3,83	1,47	0,02

Źródło: ewidencja gruntów - marzec 2012r., opracowanie własne – wywiad terenowy (kwiecień 2012r).

6. Kierunki rozwoju produkcji rolnej

6.1. Produkcja roślinna

Struktura upraw w gminie Rudnik kształtowana będzie głównie przez:

- warunki przyrodnicze;
- koniunkturę na rynku płodów rolnych;
- zapotrzebowanie na pasze produkcji zwierzęcej;
- rosnące zainteresowanie w środowiskach miejskich produktami rolnictwa ekologicznego.

Pogłębiające się trudności w zbycie tradycyjnej produkcji roślinnej oraz niska opłacalność zmuszają do wprowadzenia nowych upraw, na które istnieje zapotrzebowanie na rynku. Zaleca się zakładanie gospodarstw specjalistycznych, które ukierunkowane są na jeden rodzaj produkcji rolnej. Rosnące zapotrzebowanie na produkty rolnictwa ekologicznego, wymagać będzie od rolników ograniczenia nawożenia mineralnego i niestosowanie niektórych nawozów organicznych niedozwolonych w gospodarstwie ekologicznym, wprowadzania biologicznych metod ochrony roślin. Produkcja rolna powinna się koncentrować jedynie na najlepszych gruntach, z ukierunkowaniem na specjalizację pod kątem zapotrzebowania przemysłu rolno - spożywczego. Lepszą opłacalność produkcji rolnej można osiągnąć poprzez samoorganizację rolników w grupach producenckich. Rolnicy zainteresowani zakładaniem grup producentów rolnych, będą mogli ubiegać się o pomoc finansową, która przewidziana jest w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, na zakładanie i koszty administracyjne działania grupy producenckiej. Szczegółowy wykaz sektorów produkcji rolnej, objętych możliwością tworzenia grup producenckich, zawarty został w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. nr 43 z 2004 r.). Poprawa warunków ekonomicznych prowadzonej działalności gospodarczej, będzie również możliwa poprzez usprawnienie marketingu w zakresie zaopatrzenia i zbytu, co przyczyni się do obniżenia kosztów sprzedaży produktów własnych i kosztów nabywania środków produkcji. Jednym ze sposobów zwiększenia dochodów ludności rolniczej jest wprowadzenie pracochłonnych kierunków produkcji, co pozwoli na zagospodarowanie tzw. ukrytego bezrobocia. Takie możliwości zapewnia uprawa warzyw i ogrodnictwo.

Rolnictwo w gminie charakteryzuje się bardzo wysoką produktywnością i towarowością produkcji. Bardzo dobra jakość gleb sprawia, że obecnie zasiewami objętych jest 96,3% obszaru gruntów ornych, w tym 70,6% powierzchni stanowi uprawa zbóż. Pomimo sprzyjających czynników gmina musi podjąć intensywne działania, których celem będzie zwiększenie atrakcyjności gminy dla inwestorów zewnętrznych, np. w sektorze przemysłu przetwórczego, bo tylko taka aktywna polityka

gospodarcza, poprzez stworzenie miejsc pracy w sektorze działalności pozarolniczej, może powstrzymać proces wyludniania gminy.

6.2. Produkcja zwierzęca

Na terenie obszarów gminy Rudnik występuje możliwość rozwoju gospodarstw w różnych kierunkach. Prowadzenie gospodarstw roślinnych, gospodarstw roślinno – hodowlanych, gospodarstw agroturystycznych. Dla rozwoju gospodarstw agroturystycznych ma wpływ - położenie Gminy, sieć tras rowerowych, istniejące już nieliczne gospodarstwa agroturystyczne. Z przeprowadzonych analiz wynika, że kierunkami podstawowymi produkcji zwierzęcej, na opracowywanym terenie, może być hodowla bydła mlecznego. Obecnie produkcja zwierzęca jest na niskim poziomie. Obsada zwierząt gospodarskich w gminie wynosi 45,3 SD/100 ha użytków rolnych (największa obsada występuje w obrębie Gamów – 232,5 SD/100 ha użytków rolnych). Z ekologicznego punktu widzenia obsada zwierząt powinna wynosić od 52,3 do 157 SD/100 ha użytków rolnych. Jednak wielkość produkcji zwierzęcej, jaka będzie w przyszłości, jest trudna do określenia ze względu na zmienną koniunkturę. Rozwojowi produkcji zwierzęcej powinna sprzyjać przebudowa struktury agrarnej gospodarstw rolnych.

7. Zestawienie zaplanowanych prac urządzeniowo – rolnych

7.1. Scalenia gruntów

Celem scalenia gruntów jest poprawa rozłogów gospodarstw rolnych. Analizę potrzeb scaleniowych poprzedzono określeniem wskaźnika rozdrobnienia gospodarstw (tabela nr 22).

Jednym z czynników oceny poprawności rozłogu gospodarstwa, poza oceną geometryczną, jest ocena ekonomiczna. Dlatego wykonano również analizę rozkładu działek przykładowych gospodarstw (kształt rozłogu gospodarstwa) w poszczególnych obrębach, uwzględniając położenie działki siedliskowej (wartość z obrębu Dołędzin nie była uwzględniana przy tworzeniu przedziałów). Oceniono również: kształt działek, obliczono wskaźnik rozdrobnienia gospodarstw (wg Van Duina), potrzeby wydzielenia obszarów na cele infrastruktury technicznej (inwestycje), konieczność zmian wynikających z planowanych zalesień. W wyniku przeprowadzonych analiz, określono stopień zapotrzebowania na prace scaleniowe, przyjmując trzystopniową skalę (wysoki, średni, niski). Wysoki stopień zapotrzebowania na prace scaleniowe występuje w obrębie Rudnik.

Z ankiety przeprowadzonej w poszczególnych sołectwach wynika, że na dzień dzisiejszy brak chętnych do poddania swoich gruntów scaleniu.

Wykaz uczestników konsultacji przedstawia tabela nr 46.

Wykaz gospodarstw do objęcia projektami programu prac urządzeniowo – rolnych przedstawia tabela nr 47.

Określenie stopnia zapotrzebowania na prace scaleniowe przedstawia tab. 48 i rys. 43.

Uczestnicy spotkań konsultacyjnych

Tabela 46

Lp.	Imię i nazwisko	Funkcja
1.	2.	3.
1		Wójt Gminy Rudnik
2		Sekretarz Gminy Rudnik oraz Sołtys wsi Szonowice
3		Podinspektor Urzędu Gminy Rudnik
4		Przewodniczący Gminnej Spółki Wodnej
5		Kierownik Biura Terenowego w Raciborzu -Śląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Katowicach
6		Sołtys wsi Brzeźnica
7		Sołtys wsi Czerwience
8		Sołtys wsi Gamów
9		Sołtys wsi Grzegorzowice
10		Sołtys wsi Jastrzębie
11		Sołtys wsi Lasaki
12		Sołtys wsi Ligota Książęca
13		Sołtys wsi Lubowice
14		Sołtys wsi Modzurów
15		Sołtys wsi Ponięcice
16		Sołtys wsi Rudnik
17		Sołtys wsi Sławików
18		Sołtys wsi Strzybnik

Źródło: opracowanie własne.

**Wykaz gospodarstw do objęcia projektami programu prac
urzędzeniowo - rolnych**

Tabela 47

Lp.	Obręb	Nr gospodarstwa	Jednostka rejestrowa	Powierzchnia gospodarstwa łącznie z dzierżawą (w ha)
1.	2.	3.	4.	5.
zalesienia				
1	Brzeźnica	gospodarstwo 1	1	4.3780
		gospodarstwo 2	8	6.1813
		gospodarstwo 3	17	1.8100
		gospodarstwo 4	52 / 294	38.1659
		gospodarstwo 5	160	3.6926
		gospodarstwo 6	302	2.6716
		gospodarstwo 7	304	1.0500
2	Czerwięcice	nie planuje się nowych zalesień	-	-
3	Dolędżin	nie planuje się nowych zalesień	-	-
4	Gamów	nie planuje się nowych zalesień	-	-
5	Grzegorzowice	nie planuje się nowych zalesień	-	-
6	Jastrzębie	nie planuje się nowych zalesień	-	-
7	Lasaki	nie planuje się nowych zalesień	-	-
8	Ligota Książęca	nie planuje się nowych zalesień	-	-
9	Łubowice	nie planuje się nowych zalesień	-	-
10	Modzurów	nie planuje się nowych zalesień	-	-
11	Ponięcice	nie planuje się nowych zalesień	-	-
12	Rudnik	gospodarstwo 1	270	459.1128
13	Sławienko	nie planuje się nowych zalesień	-	-
14	Sławików	nie planuje się nowych zalesień	-	-
15	Strzybnik	gospodarstwo 1	177	0.2313
16	Szonowice	nie planuje się nowych zalesień	-	-
melioracje				
1	Brzeźnica	nie planuje się nowych terenów do melioracji	-	-
2	Czerwięcice		-	-
3	Dolędżin		-	-
4	Gamów		-	-
5	Grzegorzowice		-	-
6	Jastrzębie		-	-
7	Lasaki		-	-
8	Ligota Książęca		-	-
9	Łubowice		-	-
10	Modzurów		-	-
11	Ponięcice		-	-
12	Rudnik		-	-
13	Sławienko		-	-
14	Sławików		-	-
15	Strzybnik		-	-
16	Szonowice		-	-

scalenia				
1	Brzeźnica	wg wniosków jeśli takie zostaną złożone	-	-
2	Czerwięcice		-	-
3	Dolędżin		-	-
4	Gamów		-	-
5	Grzegorzowice		-	-
6	Jastrzębie		-	-
7	Lasaki		-	-
8	Ligota Książęca		-	-
9	Łubowice		-	-
10	Modzurów		-	-
11	Ponięcice		-	-
12	Rudnik		-	-
13	Sławienko		-	-
14	Sławików		-	-
15	Strzybnik		-	-
16	Szonowice		-	-

Źródło: opracowanie własne.

Rów w Grzegorzowicach

Stopień zapotrzebowania na prace scaleniowe

Tabela 48

L.p.	Obręb	Wskaźnik rozdrobnienia gospodarstw		Kształt rozłogu		Proporcja boków działek		Potrzeba wydzielenia obszarów na cele infrastruktury technicznej		Planowane zalesienia		Suma punktów	Stopień zapotrzebowania na prace scaleniowe
		R	punkty	U	punkty	proporcja	punkty	procentowy udział w ogólnej pow. UR obrębu	punkty	procentowy udział w ogólnej pow. UR obrębu	punkty		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14
1	Brzeźnica	0.29	1	12.1	1	1:7	1	4.6	2	0.65	2	7	średni
2	Czerwięcice	0.22	1	38.1	2	1:7	1	1.8	1	0.00	1	6	niski
3	Dolędzin	0.18	1	226.6*	3	1:5	1	0.4	1	0.00	1	7	średni
4	Gamów	0.41	2	75.2	3	1:16	3	1.5	1	0.00	1	10	średni
5	Grzegorzowice	0.47	6	27.6	1	1:5	1	2.9	1	0.00	1	10	średni
6	Jastrzębie	0.24	1	28.9	1	1:5	1	0.5	1	0.00	1	5	niski
7	Lasaki	0.37	2	17.4	1	1:6	1	5.1	2	0.00	1	7	średni
8	Ligota Książęca	0.34	2	63.5	3	1:15	3	2.4	1	0.00	1	10	średni
9	Łubowice	0.37	2	49.0	2	1:6	1	7.2	2	0.00	1	8	średni
10	Modzurów	0.17	1	24.9	1	1:8	1	1.1	1	0.00	1	5	niski
11	Ponięcice	0.32	2	12.3	1	1:5	1	0.7	1	0.00	1	6	niski
12	Rudnik	0.50	6	36.7	2	1:7	1	12.2	3	1.01	3	15	wysoki
13	Sławienko	0.56	6	18.3	1	1:10	2	0.6	1	0.00	1	11	średni
14	Sławików	0.27	1	35.2	2	1:5	1	2.8	1	0.00	1	6	niski
15	Strzybnik	0.36	2	22.3	1	1:7	1	0.9	1	0.05	1	6	niski
16	Szonowice	0.28	1	39.4	2	1:8	1	0.9	1	0.00	1	6	niski

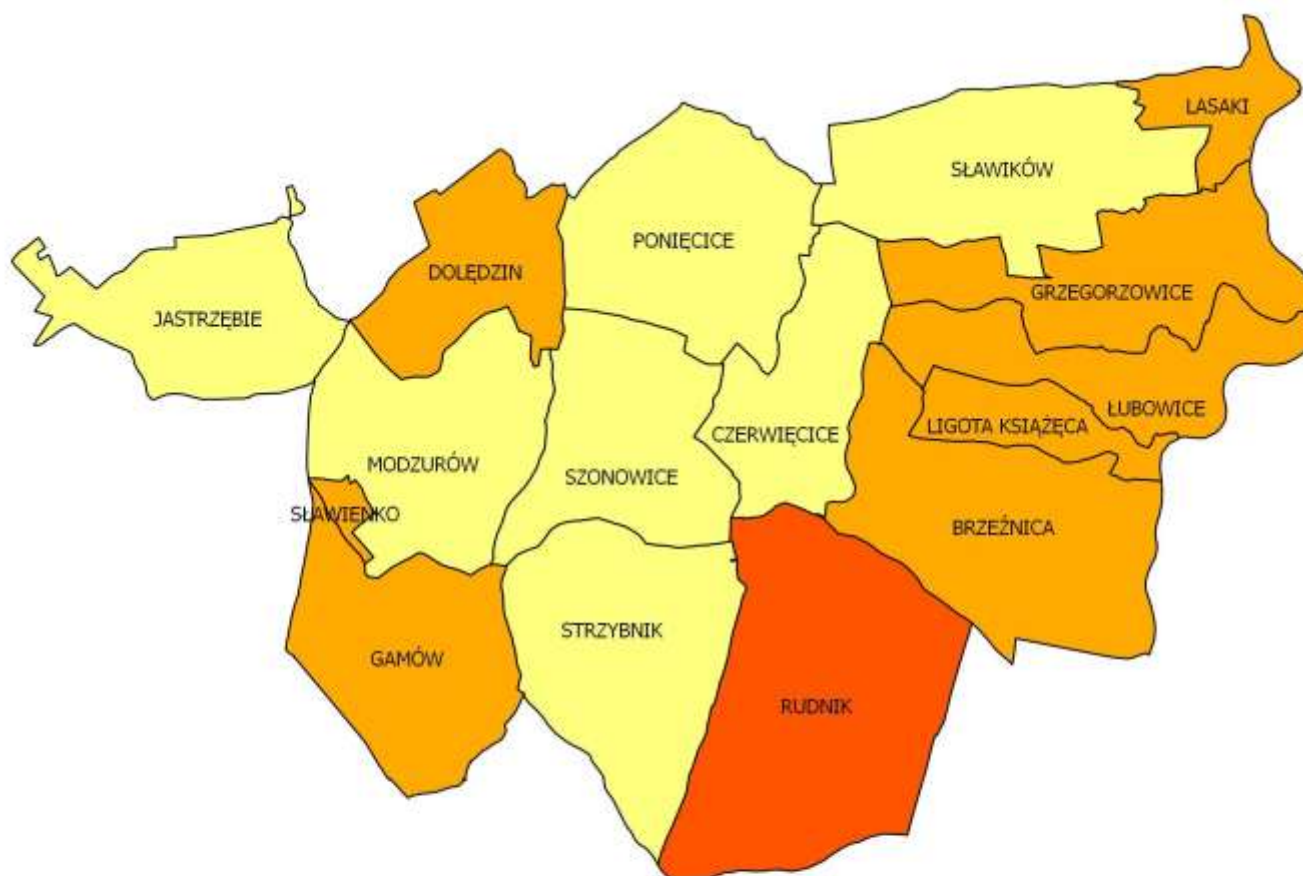
min=	0.17	min=	12.1	min=	1:2	min=	0.4	min=	0.0
max=	0.56	max=	75.2	max=	1:7	max=	12.2	max=	1.0

przedział	punkty	przedział	punkty	przedział	punkty	przedział	punkty	przedział	punkty	przedział	priorytet
0,17-0,30	1	12,1-33,1	1	1:5-1:8	1	0,4-4,3	1	0,00-0,30	1	do 6	niski
0,31-0,43	2	33,2-54,1	2	1:9-1:12	2	4,4-8,3	2	0,31-0,70	2	7-12	średni
> 0,44	6	>54,1	3	>1:13	3	> 8,4	3	> 0,70	3	powyżej 13	wysoki

Źródło: opracowanie własne.

* wartość nieuwzględniana przy ustalaniu przedziałów

Rys. nr 43 Stopień zapotrzebowania na prace scaleniowe

Legenda

- niski
- średni
- wysoki

7.2. Ustalenia rodzaju, zakresu i kolejności realizacji niezbędnych zabiegów urządzeniowo – rolnych

Przeprowadzone studia i analizy zgromadzonych danych, opracowane w postaci tabelarycznej i kartograficznej oraz przeprowadzone konsultacje społeczne, pozwoliły ustalić rodzaj i zakres niezbędnych zabiegów urządzeniowo – rolnych dla obszarów gminy Rudnik.

Zabiegi urządzeniowo – rolne mają przystosować gospodarstwa rolne do nowoczesnych form gospodarowania poprzez:

- poprawę struktury obszarowej gospodarstw rolnych oraz racjonalne rozmieszczenie obszaru gospodarstwa (scalenia gruntów);
- usprawnienie komunikacji w transporcie rolnym- modernizacja, przebudowa istniejących dróg transportu rolnego oraz budowa nowych (w ramach zagospodarowania poscaleniowego);
- poprawę stosunków wodnych (modernizacja i konserwacja rowów);
- umożliwienie zagospodarowania gruntów marginalnych (zalesienia gruntów).

Rodzaj i zakres niezbędnych prac urządzeniowo – rolnych w gminie Rudnik przedstawia tabela nr 49 oraz mapa 6 Rodzaj i zakres planowanych prac urządzeniowo – rolnych. Natomiast stopień zapotrzebowania na prace urządzeniowo – rolne przedstawia rys. 44.

Ochocka Straż Pożarna w Sławikowie

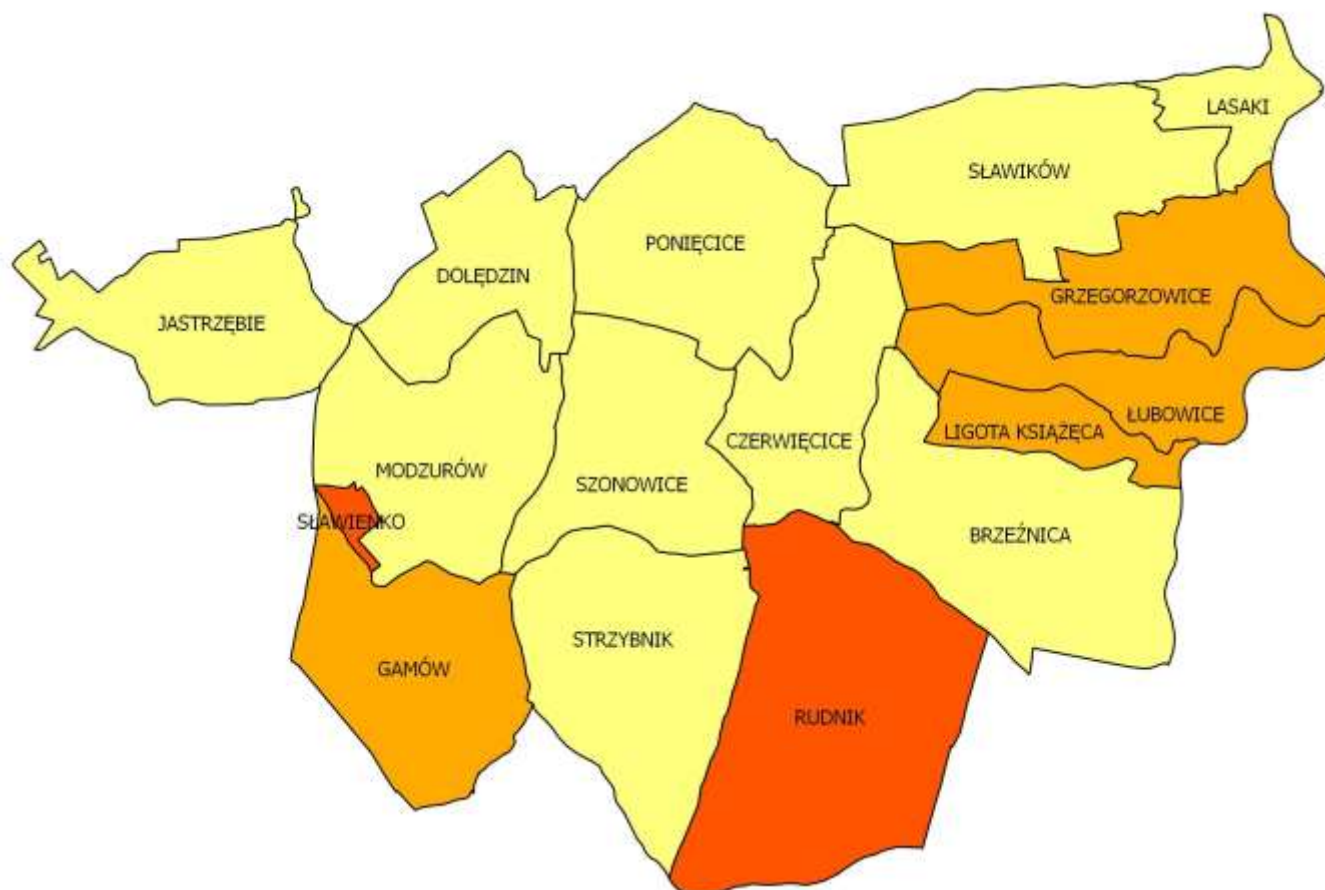
Rodzaj i zakres niezbędnych zabiegów urządzeniowo-rolnych

Tabela 49

Lp.	Obręb	Melioracje wodne			zalesienia	Budowa i modernizacja dróg transportu rolniczego (w tym projektowane)	Scalenie gruntów			
		podstawowe (przebudowa, odbudowa i modernizacja)	szczegółowe				powierzchnia	liczba uczestników	liczba działek	stopień zapotrzebowania
			drenowanie gruntów	budowa modernizacja i konserwacja rowów (w tym projektowane)						
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
1	Brzeźnica	3,60	0,00	4,90	3,94	11,41	667,54	220	647	39
2	Czerwięcice	2,17	0,00	1,41	0,00	3,80	334,42	60	117	33
3	Dolędzin	0,00	0,00	4,55	0,00	1,13	279,18	9	31	39
4	Gamów	0,00	0,00	3,11	0,00	8,17	511,19	198	1067	56
5	Grzegorzowice	1,62	0,00	8,16	0,00	6,65	487,79	292	932	56
6	Jastrzębie	0,42	0,00	1,30	0,00	5,37	415,03	81	165	28
7	Lasaki	0,00	0,00	4,20	0,00	0,61	148,39	118	310	39
8	Ligota Książęca	0,50	0,00	0,82	0,00	4,04	174,50	75	303	56
9	Łubowice	0,39	0,00	3,13	0,00	3,81	371,51	214	615	44
10	Modzurów	0,00	0,00	3,73	0,00	3,11	533,62	179	272	28
11	Ponięcice	0,00	0,00	4,70	0,00	4,18	468,64	124	259	33
12	Rudnik	1,49	0,00	3,89	7,58	12,49	839,18	441	903	83
13	Sławienko	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	29,01	15	86	61
14	Sławików	0,79	0,00	4,78	0,00	15,03	599,98	283	597	33
15	Strzybnik	1,19	0,00	2,07	0,24	6,53	553,19	115	244	33
16	Szonowice	0.00	0,00	1,85	0,00	6,95	467,45	126	359	33
Gmina ogółem:		12,17	0,00	52,60	11,76	93,28	6880,62	2550	6907	

Źródło: Opracowanie własne,

*Rys. nr 44 Stopień zapotrzebowania na prace
urzędniowo – rolne*

Legenda

- niski do 40,0 pkt
- średni 40,1 - 60,0 pkt
- wysoki powyżej 60,0 pkt

7.3. Kolejność wsi do przeprowadzenia prac urządzeniowo – rolnych

Przyporządkowując odpowiednią ilość punktów do poszczególnych zabiegów urządzeniowo – rolnych, wytypowano, że obręby: Gamów, Grzegorzowice, Ligota Książęca, Rudnik i Sławienko, są w pierwszej kolejności do przeprowadzenia prac urządzeniowo – rolnych.

Typowanie wsi do przeprowadzenia zabiegów urządzeniowo – rolnych przedstawia tab, 50 i rysunek nr 45.

Typowanie wsi do przeprowadzenia zabiegów urządzeniowo - rolnych

Tabela 50

L,p,	Obręb	Melioracje wodne			Zalesienia - 1 pkt za 10 % zwiększenia lesistości gminy	Budowa i modernizacja dróg transportu rolniczego - 1 pkt za 1 km/100 ha UR dróg do przebudowy lub modernizacji	Planowanie prac urządzeniowo-rolnych		
		Podstawowe (przebudowa, odbudowa i modernizacja) - 1 pkt za 1 km konserwacji cieku	szczegółowe				Stopień zapotrzebowania na prace scaleniowe (liczba punktów) - 100 pkt za 1 pkt tabeli scalen	Liczba punktów	Kolejność wsi do przeprowadzenia prac urządzeniowo - rolnych A=pierwsza kolejność B=druga kolejność C=trzecia kolejność
			Drenowanie gruntów - 1 pkt za 10 ha wykonania nowej melioracji	Budowa i modernizacja rowów - 1 pkt za 1 km konserwacji cieku					
1,	2,	3,	4,	5,	6,	7,	8,	9,	10,
1	Brzeźnica	4	0	5	1	2	39	51	B
2	Czerwięcice	2	0	1	0	1	33	37	C
3	Dolędzin	0	0	5	0	0	39	44	B
4	Gamów	0	0	3	0	2	56	61	A
5	Grzegorzowice	2	0	8	0	2	56	68	A
6	Jastrzębie	0	0	1	0	1	28	30	C
7	Lasaki	0	0	4	0	1	39	44	B
8	Ligota Książęca	1	0	1	0	3	56	61	A
9	Łubowice	0	0	3	0	1	44	48	B
10	Modzurów	0	0	4	0	1	28	33	C
11	Poniecice	0	0	5	0	1	33	39	C
12	Rudnik	1	0	3	1	2	83	90	A
13	Sławienko	0	0	0	0	0	61	61	A
14	Sławików	1	0	5	0	3	33	42	B
15	Strzybnik	1	0	2	0	1	33	37	C
16	Szonowice	0	0	2	0	2	33	37	C

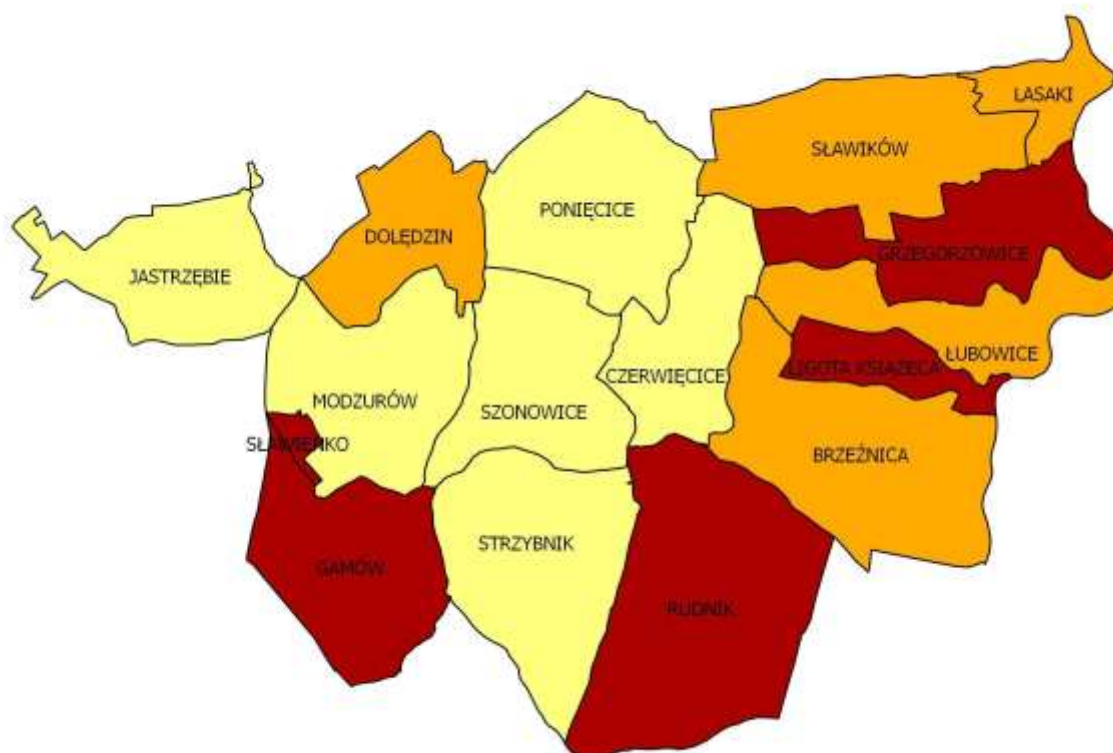
min = 31

max = 89

próg A	> 60 pkt
próg B	40,1 - 60 pkt
próg C	0 - 40 pkt

Źródło: Opracowanie własne,

*Rys. nr 45 Kolejność wsi do przeprowadzenia prac
urzędniowo – rolnych*

Legenda

- pierwsza kolejność powyżej 60,1 pkt
- druga kolejność 40,1 - 60,0 pkt
- trzecia kolejność do 40,0 pkt

7.4. Ocena rozmiaru potrzeb wykonania prac urządzeniowo – rolnych

Analiza zapotrzebowania na przeprowadzenie niezbędnych zabiegów urządzeniowych, uwzględniająca stosunek potrzeb w poszczególnych obrębach do planowanych zadań dla całej gminy, pozwoliła na dokonanie oceny stopnia zapotrzebowania na prace urządzeniowo – rolne dla każdego obrębu obszarów wiejskich gminy Rudnik.

Biorąc pod uwagę uzyskane wartości wskaźników, określono, dla każdego obrębu stopień zapotrzebowania na prace urządzeniowo – rolne.

Na terenie gminy, obręby Rudnik i Sławienko posiadają wysokie stopnie zapotrzebowania na prace urządzeniowo – rolne.

Przewidziane prace nie będą miały negatywnego wpływu na środowisko, ponieważ nie tworzą nowych układów drogowych, nie wytwarzają odmiennych stosunków wodnych oraz nie zmieniają w sposób znaczący obszarów terenów zalesionych.

7.5. Ogólne koszty prac urządzeniowo – rolnych

Na podstawie zaplanowanego zakresu prac do wykonania skalkulowano koszty:

- konserwacja urządzeń melioracji podstawowych i szczegółowych – obliczono na podstawie danych otrzymanych z Śląskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Raciborzu, Gminnej Spółki Wodnej w Rudniku;
- modernizacja dróg – obliczono na podstawie danych otrzymanych z Urzędu Gminy w Rudniku
- scalenia gruntów – na podstawie kalkulacji wykonanych przez Beskidzkie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych w Żywcu;
- zalesienia gruntów – dane z Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwo Rudy Raciborskie.

Ogólne koszty realizacji podstawowych zabiegów urządzeniowo – rolnych na terenie obszarów gminy Rudnik oszacowano na 66 419,19 tys, zł, tj, 9 041,23 zł/ha.

Koszty podstawowych zabiegów urządzeniowo-rolnych

Tabela 51

Lp.	Obręb	Melioracje wodne						Przepusty do budowy	Budowa dróg rolniczych	Prace związane z rekultywacją gruntów	Urządzenie ścieżek rowerowych	Zalesienia gruntów		Scalenia gruntów wg PROW 2007-2013				Koszty podstawowych zabiegów ogółem (za wyjątkiem maksymalnego kosztu wykonaniaprac poscaleniowych)			
		podstawowe		szczegółowe								przygotowanie gleby, sadzonek, robocizna , dowóz i wykonanie poprawek	Powierzchnia objęta postepowaniem scaleniowym (powierzchnia ogólna obrębu minus powierzchnia PGL)	Maksymalny koszt opracowania projektu scalenia	Maksymalny koszt wykonania prac poscaleniowych						
		Odbudowa-przebudowa cieków	Nowe melioracje	Budowa i odbudowa - konserwacja rowów melioracyjnych																	
					km	tys. zł	ha									tys. zł	km		tys. zł	szt.	tys. zł
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.
1	Brzeźnica	3,60	195,42	0,00	0,00	4,90	91,36	13	6,30	11,41	5356,96	0,00	0,00	0,00	0,00	3,90	41,11	667,54	1463,25	2633,85	7154,40
2	Czerwięcice	2,17	118,17	0,00	0,00	1,41	27,10	1	0,15	3,80	1159,89	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	334,42	733,05	1319,49	2038,36
3	Dolędzin	0,00	0,00	0,00	0,00	4,55	88,48	4	0,62	1,13	747,92	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	279,18	611,96	1101,53	1448,98
4	Gamów	0,00	0,00	0,00	0,00	3,11	57,34	5	0,77	8,17	5295,43	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	511,19	1120,53	2016,95	6474,07
5	Grzegorzowice	1,62	87,85	0,00	0,00	8,16	151,11	19	3,38	6,65	3872,19	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	487,79	1069,24	1924,62	5183,77
6	Jastrzębie	0,42	22,76	0,00	0,00	1,30	23,93	4	0,92	5,37	2678,60	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	415,03	909,75	1637,54	3635,96
7	Lasaki	0,00	0,00	0,00	0,00	4,20	77,87	11	2,52	0,61	325,91	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	148,39	325,27	585,49	731,57
8	Ligota Książęca	0,50	26,95	0,00	0,00	0,82	21,39	3	0,92	4,04	2448,26	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	174,50	382,50	688,51	2880,02
9	Łubowice	0,39	21,13	0,00	0,00	3,13	58,11	5	0,92	3,81	1210,16	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	371,51	814,35	1465,83	2104,67
10	Modzurów	0,00	0,00	0,00	0,00	3,73	89,64	1	0,15	3,11	2058,45	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	533,62	1169,70	2105,45	3317,94
11	Ponięcice	0,00	0,00	0,00	0,00	4,70	88,07	11	2,46	4,18	2502,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	468,64	1027,26	1849,07	3619,79
12	Rudnik	1,49	81,11	0,00	0,00	3,89	92,30	6	1,08	12,49	6428,27	0,00	0,00	0,00	0,00	7,58	79,89	839,18	1839,48	3311,07	8522,13
13	Sławienko	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	29,01	63,59	114,46	63,59
14	Sławików	0,79	43,08	0,00	0,00	4,78	97,99	7	5,57	15,03	8095,46	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	599,98	1315,16	2367,28	9557,26
15	Strzybnik	1,19	64,60	0,00	0,00	2,07	39,12	2	1,14	6,53	3582,60	0,00	0,00	0,00	0,00	0,24	2,53	553,19	1212,59	2182,67	4902,58
16	Szonowice	0,00	0,00	0,00	0,00	1,85	34,23	4	0,92	6,95	3724,30	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	467,45	1024,65	1844,37	4784,10
Gmina ogółem:		12,17	661,07	0,00	0,00	52,60	1038,04	96	27,82	93,28	49486,40	0,00	0,00	0,00	0,00	11,72	123,53	6880,62	15082,33	27148,18	66419,19

Źródło: Opracowanie własne

- przeprowadzenie scalenia gruntów 15 082,33 tys, zł (postępowanie scaleniowe 500 €/ha, maksymalny koszt zagospodarowania poscaleniowego wynosi 900 €/ha, 1 € = 4.384 zł, według kursu ogłoszonego przez Europejski Bank Centralny, obowiązującego w dniu 29 stycznia 2009 r.);

- budowa dróg transportu rolniczego wraz z przepustami 49 486,40 tys, zł;
- modernizacja i konserwacja melioracji podstawowych i szczegółowych 1 699,11 tys, zł;
- zalesienia gruntów 123,53 tys, zł.

Ogólne koszty planowanych prac urządzeniowo – rolnych przedstawia tab, nr 51.

7.6. Źródła finansowania prac urządzeniowo – rolnych

Jak wynika z przedstawionej wyżej kalkulacji, ze względu na wysokość kosztów, konieczne jest rozłożenie zabiegów urządzeniowo – rolnych w czasie, co jest uzależnione od możliwości pozyskania środków na realizację programu. Pochodzić one będą z różnych źródeł. W najbliższych latach współfinansowanie zabiegów urządzeniowo – rolnych umożliwią fundusze strukturalne Unii Europejskiej:

- Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich uruchomiany przez Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013;
- Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego – Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2007- 2013,

Pomoc finansową na realizację poszczególnych inwestycji będzie można również uzyskać z innych źródeł krajowych, z których wymienić należy:

- Terenowy Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych;
- Fundacja Fundusz Współpracy;
- budżet gminy;
- budżet samorządów – powiatowego i wojewódzkiego;
- środki agencji rządowych (Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Agencja Nieruchomości Rolnych, Agencja Rynku Rolnego);
- środki własne ludności wiejskiej.

Dla ułatwienia orientacji w źródłach i formach dofinansowania realizacji poszczególnych zadań programu, sporządzono zestawienie przedstawiające możliwości finansowania prac urządzeniowo – rolnych.

Źródła finansowania prac urządzeniowo – rolnych przedstawia tabela nr 52,

Planowane źródła finansowania programu prac urządzeniowo – rolnych

Tabela 52

Rodzaj zabiegu		Zadania		Źródła finansowania	Zakres finansowania lub dofinansowania	Projektodawca, instytucja realizująca	Instytucja Zarządzająca, instytucja wdrażająca Program
L.p.	Nazwa	L.p.	Nazwa				
1	2	3	4	5	7	8	9
1	Poprawa rolniczej przestrzeni produkcyjnej	1,1	Uaktualnienie ewidencji gruntów	Budżet Starostwa Powiatowego	Aktualizacja ewidencji i klasyfikacji gruntów	Starostwo Powiatowe	-
				Właściciele gruntów	Aktualizacja ewidencji i klasyfikacji gruntów	Właściciele gruntów	-
		1,2	Ochrona wód, Gospodarka wodno-ściekowa	EFRR - RPO	1, Budowa (w tym rozbudowa, odbudowa) sieci kanalizacyjnych dla ścieków komunalnych, 2, Budowa (w tym rozbudowa, odbudowa) sieci kanalizacji deszczowej, o ile przyczyni się do wdrożenia dyrektywy 91/271/EWG[1], 3, Budowa (w tym rozbudowa, odbudowa) i przebudowa oczyszczalni ścieków komunalnych, 4, Budowa (w tym rozbudowa, odbudowa) i przebudowa elementów systemów zaopatrzenia w wodę,	1, jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, 2, jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego, 3, podmioty wykonujące usługi publiczne, w których większość udziałów lub akcji posiada jednostka samorządu terytorialnego, w tym podmioty wykonujące te usługi na mocy odrębnej umowy, 4, podmioty wybrane w wyniku postępowania przeprowadzonego na podstawie przepisów o zamówieniach publicznych, wykonujące usługi publiczne w oparciu o umowę zawartą z jednostką samorządu terytorialnego na świadczenie usług z zakresu gospodarki wodno-ściekowej, 5, porozumienia podmiotów wymienionych w pkt 1-4 reprezentowane przez lidera, 6, podmioty działające w oparciu o umowę/ porozumienie zgodne z zapisami Ustawy o partnerstwie publiczno – prywatnym,	Samorząd Województwa Śląskiego

				Budżet Województwa Śląskiego	Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych, w tym ochrona wód ujmowanych do celów pitnych i realizacja zadań "Programu Odra 2006",	Urząd Gminy	Samorząd Województwa Śląskiego
				EFROW - PROW	Pomoc inwestycyjna udzielana będzie na realizację projektów w zakresie:- zaopatrzenia w wodę i gospodarki ściekowej, Pomoc polega na refinansowaniu części poniesionych kosztów realizacji inwestycji,	Jednostki samorządu terytorialnego lub ich związki oraz organy wykonujące zadania jednostek samorządu terytorialnego,	MRiRW (PROW), Urząd Marszałkowski,
				EFRR - RPO, budżet państwa, jednostki samorządu terytorialnego, budżety funduszy celowych	Przedsięwzięcia zmierzające do zapewnienia skutecznych i efektywnych systemów zbierania i oczyszczania ścieków komunalnych oraz uzdatniania i dystrybucji wody, Projekty takie dotyczyć będą także wyeliminowania ze ścieków niektórych substancji niebezpiecznych bezpośrednio zagrażających życiu i zdrowiu ludzi, dotrzymywania bezpiecznych wskaźników emisyjnych w odniesieniu do pozostałych substancji zagrażającym ekosystemom wodnym,	Jednostki samorządu terytorialnego i ich związki oraz podmioty świadczące usługi wodno-ściekowe w ramach realizacji obowiązków własnych gmin, a także wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej pełniące funkcję podmiotu odpowiedzialnego za koordynację dla grup projektów,	Minister właściwy ds, środowiska, Samorząd Województwa Śląskiego
		1,3	Kształtowanie struktury obszarowej gospodarstw,	EFROW - PROW	Scalenia gruntów	Starosta Powiatu	MRiRW (PROW), Urząd Marszałkowski,
				ANR	Sprzedaż nieruchomości rolnych na raty	gospodarstwa rolne	ANR
				EFROW - PROW	Ułatwienie startu młodym rolnikom, Bezzwrotna premia finansowa na inwestycje w gospodarstwach rolnych przez młodych rolników, mająca na celu zachęcenie ich do podejmowania samodzielnej działalności rolniczej, Jednorazowe wsparcie finansowe wynosi 72 tys, Zł, a co najmniej 70% tej kwoty należy przeznaczyć na realizację inwestycji określonych w biznes planie,	producent rolny, będący osobą fizyczną	MRiRW (PROW), ARiMR
				środki własne		gospodarstwa rolne	gospodarstwa rolne
		1,4	Modernizacja i przebudowa układu sieci dróg transportu rolnego,	EFROW - PROW	Urządzenie dróg transportu rolnego w ramach zagospodarowania poscaleniowego	Starosta Powiatu	MRiRW (PROW), Urząd Marszałkowski,
				budżet gminy		Urząd Gminy	Urząd Gminy

		1,5	Modernizacja sieci dróg publicznych	EFRR - RPO	Budowa i przebudowa dróg krajowych, wojewódzkich, powiatowych i gminnych	1, jednostki samorządu terytorialnego, związki, stowarzyszenia i jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego, 2, podmioty działające w oparciu o umowę/ porozumienie zgodne z zapisami Ustawy o partnerstwie publiczno – prywatnym,	Samorząd Województwa Śląskiego
2	Poprawa stanu produkcji rolniczej	2,1	Szkolenia zawodowe i akcje informacyjne dla osób zatrudnionych w rolnictwie i leśnictwie	EFROW - PROW	Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów, Pomoc wynosi 80% poniesionych i udokumentowanych kosztów kwalifikacyjnych na usługi doradcze, Suma płatności otrzymywanych w ramach pomocy nie może przekroczyć 1,5 tys. €	Podmioty publiczne i prywatne, posiadające osobowość prawną, jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, osoby fizyczne prowadzące działalność doradczą w zakresie rolnictwa i leśnictwa oraz konsorcja przez nie tworzone, Podmioty prywatne muszą posiadać akredytację na świadczenie usług doradczych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi,	MRiRW (PROW), ARiMR
				EFROW - PROW	Szkolenia, doskonalenie zawodowe	Osoby fizyczne, osoby prawne oraz jednostki nieposiadające osobowości prawnej prowadzące działalność szkoleniową oraz konsorcja przez nie tworzone,	MRiRW (PROW), Urząd Marszałkowski, ARiMR
		2,2	Dostosowanie produkcji roślinnej do warunków przyrodniczych	TFOGR	Użyźnianie gleb o niskiej wartości produkcyjnej, ulepszanie rzeźby terenu i struktury przestrzennej gleb, usuwanie kamieni i odkrzaczanie; przeciwdziałanie erozji gleb i ruchom masowym ziemi na gruntach rolnych, w tym zwrot kosztów zakupu nasion i sadzonek, utrzymanie w stanie sprawności technicznej urządzeń przeciwerozyjnych	Producent rolny	Urząd Marszałkowski
				środki własne			Producent rolny

				<p>Wariant 2,1, Uprawy rolnicze (z i bez certyfikatu)</p> <p>Wariant 2,2, Trwałe użytki zielone (z i bez certyfikatu)</p> <p>Wariant 2,3, Uprawy warzywne (z i bez certyfikatu)</p> <p>Wariant 2,4, Uprawy zielarskie (z i bez certyfikatu)</p> <p>Wariant 2,5, Uprawy sadownicze niskonakładowe (z i bez certyfikatu)</p> <p>Wariant 2,6, Uprawy sadownicze w tym jagodowe (z i bez certyfikatu)</p> <p>Wariant 6,1, Produkcja towarowa lokalnych odmian roślin uprawnych</p> <p>Wariant 6,2, Produkcja nasienna towarowa lokalnych odmian roślin uprawnych</p> <p>Wariant 6,3, Produkcja nasienna na zlecenie banku genów starych roślin uprawnych</p> <p>Wariant 6,4, Sady tradycyjne</p>	Producent rolny	MRiRW (PROW), ARiMR
		2,3	Rozwijanie produkcji zwierzęcej w tym odbudowa stada bydła,	<p>środki własne</p> <p>Wariant 7,1, Zachowanie lokalnych ras bydła</p> <p>Wariant 7,2, Zachowanie lokalnych ras koni</p> <p>Wariant 7,3, Zachowanie lokalnych ras owiec</p> <p>Wariant 7,4, Zachowanie lokalnych ras kóz</p> <p>Wariant 7,5, Zachowanie lokalnych ras świń</p> <p>Wariant 7,6, Zachowanie lokalnych ras/rodów kur</p> <p>Wariant 7,7, Zachowanie lokalnych ras/rodów/linii kaczek</p> <p>Wariant 7,8, Zachowanie lokalnych ras/odmian gęsi</p> <p>Wariant 7,9, Zachowanie lokalnych ras królików</p> <p>Wariant 7,10, Zachowanie lokalnych odmian szynszyli</p> <p>Wariant 7,11, Zachowanie lokalnych odmian lisów</p> <p>Wariant 7,12, Zachowanie lokalnych typów barwnych tchórza hodowlanego</p> <p>Wariant 7,13, Zachowanie lokalnych odmian nutrii</p> <p>Wariant 7,14, Zachowanie lokalnych linii pszczół</p> <p>Wariant 7,15, Zachowanie lokalnych linii karpia</p> <p>Wariant 7,16, Zachowanie lokalnych szczepów pstrąga tęczowego</p>	Producent rolny	MRiRW (PROW), ARiMR

		2,4	Doskonalenie organizacji rynku i przetwórstwa produktów żywnościowych zgodnie ze standardami i wymogami Unii Europejskiej,	EFROW - PROW	Grupy producentów rolnych, Wsparcie może być udzielane na zakładanie i administracyjne koszty działania grup producentów przez okres 5 lat od momentu ich powstania,	Grupy producentów rolnych, które zostały formalnie wpisane do rejestru prowadzonego przez marszałka właściwego dla siedziby grupy, w okresie objętym PROW, na mocy ustawy o grupach producentów rolnych i ich związkach oraz o zmianie innych ustaw,	MRiRW (PROW), ARiMR
		2,5	Restrukturyzacja i inwestycje w gospodarstwach rolnych	EFROW - PROW	Grupy producentów rolnych, Wsparcie może być udzielane na zakładanie i administracyjne koszty działania grup producentów przez okres 5 lat od momentu ich powstania,	Grupy producentów rolnych, które zostały formalnie wpisane do rejestru prowadzonego przez marszałka właściwego dla siedziby grupy, w okresie objętym PROW, na mocy ustawy o grupach producentów rolnych i ich związkach oraz o zmianie innych ustaw,	MRiRW (PROW), ARiMR
				EFROW - PROW	Modernizacja gospodarstw rolnych, Pomoc polega na refinansowaniu części poniesionych kosztów realizacji inwestycji, Maksymalna wysokość pomocy udzielona jednemu beneficjentowi i na jedno gospodarstwo rolne w ramach działania w okresie realizacji Programu nie może przekroczyć 300 tys, zł, Do realizacji mogą być przyjęte projekty, dla których kwota wsparcia wynosi co najmniej 20 000 zł,	Osoby fizyczne, wspólnicy spółek cywilnych, osoby prawne, spółki prawa handlowego nieposiadające osobowości prawnej	MRiRW (PROW), ARiMR
				EFRR - RPO	Utworzenie nowego lub rozbudowa istniejącego przedsiębiorstwa, Działania modernizacyjne w przedsiębiorstwach, Rozpoczęcie lub rozwój działalności eksportowej, Wdrażanie wspólnych przedsięwzięć inwestycyjnych podejmowanych przez przedsiębiorstwa, Dla projektów realizowanych przez mikroprzedsiębiorstwa, maksymalna kwota wsparcia wynosi 200 tyś, Zł, natomiast dla małych i średnich firm – 750 tyś, Zł,	Małe i Średnie Przedsiębiorstwa, mikroprzedsiębiorstwa	Samorząd Województwa Śląskiego

				EFROW - PROW	Wspieranie gospodarowania na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania, Działanie jest instrumentem wsparcia finansowego gospodarstw rolnych, położonych na terenach, na których produkcja rolnicza jest utrudniona ze względu na niekorzystne warunki naturalne, Dopłaty wyrównawcze dla gospodarstw rolnych, położonych na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania, kompensują istniejące utrudnienia w stosunku do gospodarstw położonych poza strefami ONW, Dopłaty te przeciwdziałają wyludnianiu się obszarów wiejskich i zatracaniu ich rolniczego charakteru,	Osoby fizyczne, prawne oraz nieposiadające osobowości prawnej, prowadzące działalność rolniczą,	MRiRW (PROW), ARiMR
				EFROW - PROW	Zwiększanie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej, Forma wsparcia udzielanego przedsiębiorstwom działającym w branży przetwórstwa artykułów rolnych w ramach programu „Poprawa przetwórstwa i marketingu artykułów rolnych”, Pomoc udzielana jest w postaci częściowej refundacji kosztów kwalifikacyjnych operacji, Maksymalny limit pomocy wynosi 20 mln zł, przy czym wysokość pomocy przyznanej na realizację jednej operacji nie może być mniejsza niż 100 tys, zł,	Osoba fizyczna/prawna, Przedsiębiorca prowadzący działalność w zakresie przetwórstwa,	MRiRW (PROW), ARiMR
		2,6	Wspieranie działań w zakresie rolnictwa ekologicznego	EFROW - PROW	Wsparcie dla rolników, którzy biorą udział w programach jakości żywności, Płatność w ramach działania udzielana jest w formie rocznej płatności motywującej,	Producent rolny	MRiRW (PROW), ARiMR
				Budżet Województwa Śląskiego	Wspieranie modernizacji gospodarstw rolnych podejmujących produkcję metodami ekologicznymi oraz wspieranie działań związanych z zakładaniem i prowadzeniem upraw do wykorzystania energetycznego	Właściciele gruntów	Samorząd Województwa Śląskiego
				Właściciele gruntów	Wspieranie modernizacji gospodarstw rolnych podejmujących produkcję metodami ekologicznymi oraz wspieranie działań związanych z zakładaniem i prowadzeniem upraw do wykorzystania energetycznego	Właściciele gruntów	Właściciele gruntów
3		3,1		Fundusz leśny	materiał nasadzeniowy	Producent rolny	Nadleśnictwo

Kształtowanie i ochrona środowiska przyrodniczego	Zwiększenie lesistości poprzez zalesienia gruntów marginalnych oraz tworzenia systemów zadrzewień śródpolnych i przydrożnych	EFROW - PROW	Odtwarzanie potencjału produkcji leśnej zniszczonego przez katastrofy i wprowadzanie odpowiednich instrumentów zapobiegawczych	A - nadleśnictwa, właściciele lasów prywatnych i ich organizacje na terenie nadleśnictw, w których nastąpiła katastrofa, B - nadleśnictwa, właściciele lasów prywatnych i ich organizacje na terenach wrażliwych na naturalne katastrofy oraz znajdujących się na terenach zaliczonych do dwóch najwyższych kategorii zagrożenia pożarowego,	MRiRW (PROW), ARiMR
		EFROW - PROW	Program rolnośrodowiskowy, Jego celem jest poprawa środowiska przyrodniczego i obszarów wiejskich, W celu uzyskania zamierzonego efektu środowiska, program ten powinien być realizowany przynajmniej przez kilka lat, w związku z tym zobowiązanie jest wieloletnie, w którym okres realizacji przyjęto na 5 lat,	Producent rolny	MRiRW (PROW), ARiMR
		Budżet gminy	Zakładanie i ochrona zadrzewień śródpolnych realizowanych przez gminy	Urząd Gminy	Urząd Gminy
		Budżet Województwa Śląskiego	Zakładanie i ochrona zadrzewień śródpolnych realizowanych przez gminy	Urząd Gminy	Samorząd Województwa Śląskiego
		EFROW - PROW	Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne	Producent rolny	MRiRW (PROW), ARiMR

			Budżet Województwa Śląskiego	Usuwanie skutków zanieczyszczenia powierzchni ziemi, w przypadku nieustalenia podmioty za nie odpowiedzialnego	Urząd Gminy	Samorząd Województwa Śląskiego
		3,3	Polepszenie jakości powietrza,	EFRR - RPO 1, Budowa (w tym rozbudowa, odbudowa), przebudowa i remont systemów ciepłowniczych (z likwidacją systemów indywidualnych), a także wyposażenie systemów ciepłowniczych w instalacje ograniczające emisje zanieczyszczeń pyłowych i gazowych do powietrza, 2, Przekształcenie istniejących systemów ogrzewania obiektów użyteczności publicznej w systemy bardziej przyjazne dla środowiska, w szczególności ograniczenie „niskiej emisji”[1], 3, Budowa (w tym rozbudowa, odbudowa), przebudowa i remont infrastruktury służącej do produkcji i przesyłu energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych	1, Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, 2, jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego, 3, podmioty wykonujące usługi publiczne, w których większość udziałów lub akcji posiada jednostka samorządu terytorialnego, w tym podmioty wykonujące te usługi na mocy odrębnej umowy, 4, podmioty wybrane w wyniku postępowania przeprowadzonego na podstawie przepisów o zamówieniach publicznych, wykonujące usługi publiczne w oparciu o umowę zawartą z jednostką samorządu terytorialnego na świadczenie usług z zakresu gospodarki ciepłej, 5, jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych, 6, porozumienia podmiotów wymienionych w pkt 1-5 reprezentowane przez lidera, 7, podmioty działające w oparciu o umowę/ porozumienie zgodne z zapisami Ustawy o partnerstwie publiczno – prywatnym,	Samorząd Województwa Śląskiego
			Budżet gminy	Budowa lub zmiana systemu ogrzewania na bardziej efektywny ekologicznie i energetycznie	Urząd Gminy	Urząd Gminy
			Budżet Województwa Śląskiego	Budowa lub zmiana systemu ogrzewania na bardziej efektywny ekologicznie i energetycznie	Urząd Gminy	Samorząd Województwa Śląskiego
		3,4	Ochrona przyrody i krajobrazu	Budżet gminy Ochrona i wzrost różnorodności biologicznej, ochrona i wzrost różnorodności krajobrazowej	Urząd Gminy	Urząd Gminy
			Budżet Województwa Śląskiego	Ochrona i wzrost różnorodności biologicznej, ochrona i wzrost różnorodności krajobrazowej	Urząd Gminy	Samorząd Województwa Śląskiego

		3,5	Kształtowanie świadomości ekologicznej,	EFRR - RPO	Edukacja ekologiczna	1, Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, 2, Jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego, 3, Jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych, 4, organizacje pozarządowe 5, Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe, 6, porozumienia podmiotów wymienionych w pkt 1-5 reprezentowane przez lidera,	Samorząd Województwa Śląskiego
				Budżet gminy	Edukacja ekologiczna	Urząd Gminy	Urząd Gminy
				Budżet Województwa Śląskiego	Edukacja ekologiczna	Urząd Gminy	Samorząd Województwa Śląskiego
		3,6	Zarządzanie środowiskiem	EFRR - RPO	1. Tworzenie i rozwój regionalnych systemów informacji i baz danych dotyczących stanu środowiska, pod warunkiem powszechnego do nich dostępu; 2. Tworzenie map akustycznych i zalewowych dla obszarów określonych w ustawie Prawo Ochrony Środowiska	1, Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, 2, Jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego, 3, Jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych, 4, organizacje pozarządowe	Samorząd Województwa Śląskiego
		3,7	Dziedzictwo przyrodnicze	EFRR - RPO	1. Budowa niezbędnej infrastruktury dla przywracania i utrzymania właściwego stanu siedlisk przyrodniczych oraz remont i rozbudowa ośrodków rehabilitacji zwierząt wraz z kampanią promocyjno – -edukacyjną; 2. Budowa i remont obszarów przyrodniczych na terenach objętych ochroną prawną wraz z kampanią promocyjno – -edukacyjną; 3. rozbudowa i doposażenie ośrodków edukacji ekologicznej o znaczeniu ponadlokalnym wraz z kampanią promocyjno – -edukacyjną;’ 4. Przywracanie drożności korytarzy ekologicznych wraz z kampanią promocyjno – -edukacyjną,	1, Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, 2, Jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego, 3, Jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych, 4, organizacje pozarządowe	Samorząd Województwa Śląskiego

4	Rozwijanie pozarolniczych źródeł dochodu	4,1	Infrastruktura zaplecza turystycznego i okółoturystycznego	EFRR - RPO	<p>1, Budowa (w tym rozbudowa, odbudowa, nadbudowa), przebudowa i remont bazy noclegowej wraz z niezbędnym wyposażeniem</p> <p>2, Budowa (w tym rozbudowa, odbudowa, nadbudowa), przebudowa i remont bazy gastronomicznej wraz z niezbędnym wyposażeniem,</p> <p>3, Budowa (w tym rozbudowa, odbudowa, nadbudowa), przebudowa i remont infrastruktury aktywnych form turystyki</p> <p>4, Budowa (w tym rozbudowa, odbudowa, nadbudowa), przebudowa i remont infrastruktury rekreacyjno – sportowej oraz terenów rekreacyjnych na cele imprez kulturalno-sportowych,</p> <p>5, Budowa (w tym rozbudowa, odbudowa, nadbudowa), przebudowa i remont bazy okółoturystycznej,</p> <p>6, Tworzenie i rozwój parków tematycznych przyczyniających się do wzrostu ruchu turystycznego,</p>	1, jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, 2, jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego, 3, podmioty wybrane w wyniku postępowania przeprowadzonego na podstawie przepisów o zamówieniach publicznych wykonujące usługi publiczne na podstawie umowy zawartej z jednostką samorządu terytorialnego na świadczenie usług z zakresu turystyki, 4, jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych, 5, organizacje turystyczne, nie działające w celu osiągnięcia zysku, 6, organizacje pozarządowe prowadzące działalność w zakresie turystyki, 7, kościoły i związki wyznaniowe, 8, Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe, 9, porozumienia podmiotów wymienionych w pkt 1-8 reprezentowane przez lidera, 10, mikroprzedsiębiorstwa, małe i średnie przedsiębiorstwa, podmioty działające w oparciu o umowę/ porozumienie zgodne z zapisami Ustawy o partnerstwie publiczno – prywatnym,	Samorząd Województwa Śląskiego
		4,2	Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	EFRR - RPO	<p>Rozbudowa istniejącego zakładu prowadząca do wprowadzenie na rynek nowych lub ulepszonych produktów/usług,</p> <p>1, Utworzenie nowego lub rozbudowa przedsiębiorstwa,</p> <p>2, Rozszerzenie zakresu działalności gospodarczej,</p> <p>3, Rozpoczęcie w przedsiębiorstwie działań obejmujących dokonywanie zasadniczych zmian produkcji bądź procesu produkcyjnego,</p> <p>4, Dostosowywanie technologii i produktów do wymagań dyrektyw unijnych, zwłaszcza norm zharmonizowanych i prawodawstwa w zakresie BHP, ochrony środowiska,</p> <p>5, Zastosowanie i wykorzystanie technologii gospodarki elektronicznej(e-biznes),</p> <p>6, Zastosowanie i wykorzystanie technologii informatycznych i komunikacyjnych (ICT) w procesach zarządzania przedsiębiorstwem,</p> <p>7, Dofinansowanie udziałów przedsiębiorstw w targach i wystawach międzynarodowych oraz misjach gospodarczych związanych z targami i wystawami za granicą,</p>	Małe i Średnie Przedsiębiorstwa, mikroprzedsiębiorstwa	Samorząd Województwa Śląskiego

			EFROW - PROW	<p>Pomoc udzielana będzie na realizację projektów w ramach wzrostu gospodarczej konkurencyjności obszarów wiejskich, rozwoju rynku pracy oraz przedsiębiorczości, prowadzących do zwiększenia zatrudnienia na obszarach wiejskich,</p> <p>Pomoc jest udzielana w zakresie podejmowania bądź rozwijania następujących działalności:</p> <p>1, usług dla gospodarstw rolnych i leśnych, usług dla ludności, usług budowlanych oraz instalacyjnych, usług turystycznych oraz związanych z wypoczynkiem, usług transportowych oraz komunalnych</p> <p>2, przetwórstwa produktów rolnych lub jadalnych produktów leśnych;</p> <p>3, magazynowania i przechowywania towarów;</p> <p>4, sprzedaży bezpośredniej produktów pochodzących z własnego gospodarstwa rolnego;</p> <p>5, wytwarzania materiałów energetycznych z biomasy,</p> <p>6, rzemiosła i rękodzielnictwa,</p> <p>7, Rachunkowości, doradztwa lub usług informatycznych,</p> <p>Pomoc jest udzielana w formie refundacji (maksymalnie 50% poniesionych kosztów kwalifikowanych operacji), Maksymalna kwota pomocy wynosi 100 tyś, zł niezależnie od liczby utworzonych miejsc pracy,</p>	<p>Osoby fizyczne lub prawne prowadzące działalność gospodarczą, tj, przedsiębiorcy wpisani do rejestru przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym lub ewidencji działalności gospodarczej, w rozumieniu art, 104 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r, o swobodzie działalności gospodarczej,</p>	<p>MRiRW (PROW), Urząd Marszałkowski, ARiMR</p>
4,3	Szkolenie i informowanie	EFROW - PROW	<p>W ramach działania wspierane będą projekty polegające na realizacji szkoleń i upowszechnianiu informacji dla mieszkańców obszarów objętych strategią rozwoju lokalnego LGD w zakresie:</p> <p>a) podejmowania lub rozwijania przez ludność rolniczą dodatkowej działalności nierolniczej lub związanej z rolnictwem;</p>	<p>Instytucje lub podmioty (publiczne lub prywatne) prowadzące na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność szkoleniową - osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą w zakresie działalności szkoleniowej lub informacyjnej, osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, których celem jest prowadzenie działalności szkoleniowej lub informacyjnej,</p>	<p>Samorząd Województwa Śląskiego</p>	

		4,4	Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	EFROW - PROW	<p>W ramach programu wspierane będą projekty mające na celu tworzenie pozarolniczych źródeł dochodów oraz promocja zatrudnienia poza rolnictwem na obszarach wiejskich,</p> <p>Pomoc jest udzielana w zakresie podejmowania bądź rozwijania następujących działalności:</p> <p>1, usług dla gospodarstw rolnych i leśnych, usług dla ludności, usług budowlanych oraz instalacyjnych, usług turystycznych oraz związanych z wypoczynkiem, usług transportowych oraz komunalnych</p> <p>2, przetwórstwa produktów rolnych lub jadalnych produktów leśnych;</p> <p>3, magazynowania i przechowywania towarów;</p> <p>4, sprzedaży bezpośredniej produktów pochodzących z własnego gospodarstwa rolnego;</p> <p>5, wytwarzania materiałów energetycznych z biomasy,</p> <p>6, rzemiosła i rękodzielnictwa,</p> <p>7, Rachunkowości, doradztwa lub usług informatycznych,</p> <p>Maksymalna pomoc w okresie realizacji Programu nie może przekroczyć 100 tys. Zł,</p>	Osoby fizyczne: rolnicy, małżonkowie rolników lub domownicy,	
--	--	-----	---	--------------	---	--	--

Wyjaśnienie skrótów:

EFRR - RPO -	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego - Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2007-2013
ANR -	Agencja Nieruchomości Rolnych
ARiMR -	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
EFROW -	Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich - Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

III Wykaz tabel

- Tabela nr 1 – Obszar Gminy Rudnik na tle województwa śląskiego,
Tabela nr 2 – Powierzchnia i ludność obszaru Gminy Rudnik,
Tabela nr 3 – Struktura wiekowa ludności,
Tabela nr 4 – Zatrudnieni w rolnictwie,
Tabela nr 5 – Poziom wykształcenia ludności rolniczej,
Tabela nr 6 – Bezrobotni w grupach wiekowych,
Tabela nr 7 – Bezrobotni według wykształcenia,
Tabela nr 8 – Powierzchnia wód otwartych i sieci rzek,
Tabela nr 9 – Obszary i obiekty chronione,
Tabela nr 10 – Powierzchnia lasów i lesistość,
Tabela nr 11 – Gleboznawcza klasyfikacja gruntów,
Tabela nr 12 – Charakterystyka jakości użytków rolnych,
Tabela nr 13 – Waloryzacja jakości gleb,
Tabela nr 14 – Struktura użytkowania gruntów ogółem,
Tabela nr 15 – Charakterystyka gruntów odłogowanych,
Tabela nr 16 – Struktura władania gruntami,
Tabela nr 17 – Struktura użytkowania gruntów w sektorze publicznym,
Tabela nr 18 – Struktura użytkowania gruntów w sektorze prywatnym,
Tabela nr 19 – Struktura władania użytkami rolnymi ogółem,
Tabela nr 20 – Analiza układu przestrzennego działek,
Tabela nr 21 – Struktura ilościowa gospodarstw w grupach obszarowych,
Tabela nr 22 – Zestawienie powierzchni, ilości działek i gospodarstw w grupach obszarowych,
Tabela nr 23 – Rozdrobnienie gruntów gospodarstw w grupach obszarowych,
Tabela nr 24 – Wskaźnik rozdrobnienia średniego gospodarstwa w obrębie,
Tabela nr 25 – Struktura gruntów dzierżawionych przez rolników,
Tabela nr 26 – Wyposażenie wsi w infrastrukturę techniczną,
Tabela nr 27 – Stan melioracji podstawowych,
Tabela nr 28 – Stan melioracji szczegółowych,
Tabela nr 29 – Drogi transportu rolnego – stan istniejący,
Tabela nr 30 – Plony podstawowych upraw,
Tabela nr 31 – Struktura upraw,

Tabela nr 32 – Produkcja zwierzęca,
 Tabela nr 33 – Obsada inwentarza,
 Tabela nr 34 – Wyposażenie w mechaniczną siłę pociągową w gospodarstwach rolnych,
 Tabela nr 35 – Wyposażenie gminy w urządzenia obsługi rolnictwa,
 Tabela nr 36 – Wyposażenie w infrastrukturę społeczną,
 Tabela nr 37 – Stan i potrzeby melioracji podstawowych,
 Tabela nr 38 – Stan i potrzeby melioracji szczegółowych,
 Tabela nr 39 – Stan oraz potrzeby obiektów i obszarów chronionych,
 Tabela nr 40 – Obszar gruntów planowanych do zalesienia,
 Tabela nr 41 – Lesistość obecna i prognozowana,
 Tabela nr 42 – Planowana powierzchnia użytków rolnych,
 Tabela nr 43 – Wykaz dróg planowanych do przebudowy,
 Tabela nr 44 – Planowana przebudowa lub modernizacja sieci dróg transportu rolnego,
 Tabela nr 45 – Gęstość planowanej sieci dróg transportu rolnego o trwałej nawierzchni,
 Tabela nr 46 – Uczestnicy spotkań konsultacyjnych,
 Tabela nr 47 – Wykaz gospodarstw do objęcia projektami programu prac urządzeniowo – rolnych,
 Tabela nr 48 – Określenie stopnia zapotrzebowania na prace scaleniowe,
 Tabela nr 49 – Rodzaj i zakres niezbędnych zabiegów urządzeniowo – rolnych,
 Tabela nr 50 – Typowanie wsi do przeprowadzenia zabiegów urządzeniowo – rolnych,
 Tabela nr 51 – Koszty podstawowych zabiegów urządzeniowo – rolnych,
 Tabela nr 52 – Planowane źródła finansowania prac urządzeniowo – rolnych,

IV Wykaz rysunków

Rysunek nr 1 – Położenie Gminy Rudnik w województwie śląskim,
 Rysunek nr 2 – Gęstość zaludnienia – osób/km²,
 Rysunek nr 3 – Ludność rolnicza w wieku produkcyjnym,
 Rysunek nr 4 – Poziom wykształcenia zatrudnionych w rolnictwie w % ludności rolniczej z wykształceniem średnim i wyższym,
 Rysunek nr 5 – Bezrobotni w grupach wiekowych,
 Rysunek nr 6 – Bezrobotni według wykształcenia,

- Rysunek nr 7 – Aktualna lesistość z uwzględnieniem lasów zinwentaryzowanych a nieużytych w ewidencji gruntów,
- Rysunek nr 8 – Udział gleb dobrych w powierzchni użytków rolnych,
- Rysunek nr 9 – Waloryzacja jakości gleb wg punktacji IUNG,
- Rysunek nr 10 – Udział użytków rolnych w powierzchni ogólnej obrębów,
- Rysunek nr 11 – Udział gruntów ornych w powierzchni użytków rolnych,
- Rysunek nr 12 – Kierunki użytkowania ziemi,
- Rysunek nr 13 – Udział gruntów odłogowanych w powierzchni użytków rolnych w obrębach,
- Rysunek nr 14 – Udział sektora publicznego w strukturze władania gruntami,
- Rysunek nr 15 – Udział gruntów Agencji Nieruchomości Rolnych Skarbu Państwa w ogólnej powierzchni obrębów,
- Rysunek nr 16 – Władanie użytkami rolnymi ogółem,
- Rysunek nr 17 – Średnia powierzchnia gospodarstwa w obrębie według gruntów własnych i dzierżawionych,
- Rysunek nr 18 – Udział liczby gospodarstw o wielkości powyżej 5,00 ha w ogólnej liczbie gospodarstw według gruntów własnych i dzierżawionych,
- Rysunek nr 19 – Udział powierzchni gospodarstw o wielkości powyżej 5,00 ha w ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych według gruntów własnych i dzierżawionych,
- Rysunek nr 20 – Średnia liczba działek ewidencyjnych w gospodarstwach rolnych według gruntów własnych i dzierżawionych,
- Rysunek nr 21 – Średnia powierzchnia działki ewidencyjnej w gospodarstwach rolnych według gruntów własnych i dzierżawionych,
- Rysunek nr 22 - 37 – Przykładowy rozłóg gospodarstw rolnych
- Rysunek nr 38 – Gęstość sieci dróg transportu rolnego
- Rysunek nr 39 – Obsada inwentarza w sztukach dużych na 100 ha użytków rolnych
- Rysunek nr 40 – Mechaniczna obsługa pól w gospodarstwach rolnych
- Rysunek nr 41 – Wyposażenie gminy w urządzenia obsługi rolnictwa
- Rysunek nr 42 – Wyposażenie gminy w infrastrukturę społeczną
- Rysunek nr 43 – Stopień zapotrzebowania na prace scaleniowe
- Rysunek nr 44 – Stopień zapotrzebowania na prace urządzeniowo – rolne
- Rysunek nr 45 – Kolejność wsi do przeprowadzenia prac urządzeniowo – rolnych

V Wykaz map

- Mapa nr 1 - Gospodarka wodna i poprawa warunków wodnych,
Mapa nr 2 – Istniejąca sieć drogowa,
Mapa nr 3 – Istniejące i planowane zainwestowanie terenu,
Mapa nr 4 – Planowana modernizacja sieci dróg transportu rolnego,
Mapa nr 5 – Krajobraz przyrodniczy oraz jego ochrona,
Mapa nr 6 – Rodzaj i zakres planowanych prac urządzeniowo – rolnych,

VI Wykaz materiałów źródłowych

1. Ewidencja gruntów i budynków, stan na marzec 2012 r.;
2. Dane z Urzędu Marszałkowskiego z 2012r.;
3. Dane z Urzędu Gminy Rudnik z 2012 r.,:
 - Plan Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Rudnik;
 - Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy;
 - dane z ewidencji ludności;
 - dane na temat społeczności rolniczej gminy;
4. Starostwo Powiatowe w Raciborzu;
5. Dane WUS w Katowicach dotyczące Spisu Rolnego z 2002 r, ([www,stat,gov,pl](http://www.stat.gov.pl));
6. Dane z Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach;
7. Dane od Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z 2012r.;
8. Dane z Agencji Nieruchomości Rolnych Oddział Terenowy w Opolu oraz AMN Mikołowie;
9. Dane z ARiMR, Biuro Powiatowe w Raciborzu
10. Dane z wywiadu terenowego przeprowadzonego w kwietniu 2012r.;
11. Dane ze Śląskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Katowicach, Oddział w Raciborzu, RZGW Gliwice;
12. Dane z Gminnej Spółki Wodnej w Rudniku;
13. Dane z Zakładu Wodociągów i Usług Komunalnych w Rudniku;
14. Dane z Państwowego Gospodarstwa Leśnego, Nadleśnictwo Rudy Raciborskie,

VII Podstawy prawne do opracowania Programu Prac Urzędzeniowo – Rolnych

1. Ustawa z dnia 17,05,1989 r, Prawo geodezyjne i kartograficzne (tekst jednolity: Dz, U, z 2010 r, nr 193 poz, 1287 z póź, zm.);
2. Ustawa z dnia 20,04,2004 r, o Narodowym Planie Rozwoju (Dz, U, z 2011 r, nr 84, poz, 455 z póź, zm.);
3. Ustawa z dnia 26,03,1982 r, o scalaniu i wymianie gruntów (tekst jednolity: Dz, U, z 2011 r, nr 185, poz, 1097 z póź, zm.);
4. Ustawa z dnia 03,02,1995 r, o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jednolity: Dz, U, z 2011 r, nr 163, poz,981 z póź, zm.);
5. Ustawa z dnia 08,06,2001 r, o przeznaczeniu gruntów rolnych do zalesienia (Dz, U, z 2001 r, nr 73, poz, 764 z póź, zm.);
6. Ustawa z dnia 11,04,2003 r, o kształtowaniu ustroju rolnego (Dz, U, z 2003 r, nr 64, poz, 592);
7. Ustawa z dnia 21 marca 1985 r, o drogach publicznych (tekst jednolity: Dz, U, z 2012 r, Nr 472, poz, 965 z późn, zm.);
8. Ustawa z dnia 28 września 1991 r, o lasach (tekst jednolity: Dz, U, z 2011 r, Nr 224, poz, 1337);
9. Ustawa z dnia 19 października 1991 r, o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (tekst jednolity: Dz, U, z 2011 r, Nr 233, poz, 1382 z późn, zm.);
10. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r, prawo ochrony środowiska (tekst jednolity: Dz, U, z 2012 r, Nr 460, poz, 951 z późn, zm.);
11. Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r, Prawo wodne (tekst jednolity: Dz, U, z 2012 r, Nr 460, poz, 951 z późn, zm.);
12. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r, o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz, U, z 2012 Nr 647, poz, 951 z późn, zm.);
13. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r, o ochronie przyrody (tekst jednolity: Dz, U, z 2011 r, Nr 224, poz, 1337 z późn, zm.);
14. Ustawa z dnia 7 marca 2007 r, o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz, U z 2012, Nr 148, poz, 243);
15. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 17 maja 1999 r w sprawie określenia rodzajów materiałów stanowiących państwowy zasób geodezyjny i kartograficzny, sposobu i trybu ich gromadzenia i wyłączenia zasobu oraz udostępniania zasobu (Dz, U, Nr 49, poz, 493);

16. Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29,03,2001 r, w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz, U, z 2001 r, nr 38, poz, 454);
17. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 24 kwietnia 2008 r, w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania "Poprawianie i rozwijanie infrastruktury związanej z rozwojem i dostosowywaniem rolnictwa i leśnictwa przez scalanie gruntów" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz, U, 80, poz, 480 z późn, zm.);